

یوحنا نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری نا تعارف

لکھو کا نا باروٹ

یوحنا عیسیٰ نا دوانزده خاصینگا شاگرداتے آن اسه خاصو شاگردس آسکھ، او عیسیٰ نے بہاز دوست آسکھ. او دا کتاب ٹی ”عیسیٰ نا دوستنگا شاگرد“ یوحنا تینا باروٹ ہم لکھانے (۲۳:۱۳). دا یہودی س آسکھ. یوحنا نا باوہ نا پن زبندی، او اونا ایلم نا پن یعقوب آسکھ، کہ دا ہم عیسیٰ نا خاصینگا شاگرداتے آن آسکھ.

دا کتاب نا لکھنگ نا مقصد

دا کتاب نا لکھنگ نا مقصد ہم ایلو کتاباتے آن بار اے، کہ عیسیٰ خُدا نا مقرر کروکا او مار اے. ولے دا کتاب ایلو کتاباتے آن مچہ جتا اے. ایلو کتاباتے ٹی معجزہ او مثالانا باروٹ بہاز لکھنگانے، ولے دا کتاب ٹی یوحنا دیر، ارغ، روشنائی، شوان، میل ڈولو مثال استعمال کرینے تاکہ بندغاک پوہ مریر او عیسیٰ نا زی آ ایمان تخییر (۳۱:۲۰)، کہ او ننا گناہ او بُرائی نا خاطر آن کسفنگا، او صرف اونا زی آ ایمان تخینگ نا وجہغان نن جنت آ پینگ کینہ.

دا کتاب نا اہمینگا بشخاک داد او:

۱:۱ - ۱۸:۱	دُنیا نا بندغاتے کے ہمیشہ نا زندگی نا پیغام
۱۹:۱ - ۵۱:۱	تخیی او عیسیٰ نا اولیکو شاگرداک
۱:۲ - ۵۰:۱۲	عیسیٰ نا مخلوق نا مون آنیکینگا کاریمتے کنگ
۱:۱۳ - ۱۶:۱۹	عیسیٰ نا آخری دیک

۱۹: ۱۷ - ۲۲: ۱۹ عیسیٰ نا کسفننگ

۲۰: ۱ - ۲۰: ۳۱ عیسیٰ نا پدی زنده منگ او مخلوق نا مون آظاہر منگ

۲۱: ۱ - ۲۱: ۲۵ عیسیٰ نا گلیل صوبہ ٹی تینا خاصنگا شاگردانا مون آظاہر منگ

یوحنا نا عیسیٰ نا باروٹ خوش خبری

دُنیا نا بندغاتے کے ہمیشہ نا زندگی نا پیغام

- ۱ ب دُنیا نا جوڑ منگ آن مُست خُدا نا مُقرر کروکا خُدا تو آسکہ۔ وا خُداغان جتا
- ۲ آلویکہ۔ او نا پیغام، کہ او خُدا نا مُقرر کروکا اے، شروع آن خُدا تو آسکہ۔ او نا ذریعہ
- ۳ اٹ خُدا گل گڑاتے جوڑ کرے، او جہان ٹی وُھنو گڑاس اُفک کہ خُدا او نا ذریعہ اٹ
- ۴ جوڑ کنتے۔ وا پیغام ہمیشہ نا زندگی تینگ نا ذریعہ اے، او خُدا نا مُقرر کروکا بندغاتے
- ۵ کے روشنائی آن بار اے۔ وا روشنائی نا پینگ اٹ تارمہ یعنی شیطان نا طاقت کم
- ۶ مس، او وا روشنائی ئے شیطان خلاص کنگ کپک۔
- ۷ خُدا سچئی ئے، کہ او پیغام تروکوس آسکہ، وا دُنیا ٹی راہی کرے۔ او بس او
- ۸ مخلوقے وا روشنائی نا باروٹ پارے، تاکہ گل بندغاک وا پیغامے، کہ انسان کے
- ۹ روشنائی س اے، پنیرو ایمان تخیر۔ او تینٹ وا روشنائی آلویکہ، بلکہ وا روشنائی نا
- ۱۰ باروٹ مخلوقے پانگ کے بسوس۔ وا راستنگا روشنائی خُدا نا مُقرر کروکا اے کہ
- ۱۱ وا دُنیا ٹی بس او گل بندغاتے ہدایت تینگ ٹی اے۔
- ۱۲ خُدا نا مُقرر کروکا وا دُنیا ٹی بس کہ خُدا او نا ذریعہ اٹ وا دُنیا ئے جوڑ کریس،
- ۱۱ ولے بندغاک اووے ورسٹ کتویر۔ او تینا نسل نا نیام ٹی اوقتا علاقہ غا بس، ولے
- ۱۲ او نا چند نا بندغاک اووے متویر۔ ولے گڑاس بندغ اووے بہ خیرٹ کیر او اوڑا

۱۳ ایمان تجار۔ ہندا خاطر آن واوفتے "خُدا نا چُنا" پانگ نا حقے تِس۔ وانا معنی آفک کہ اوفک خُدا نا حقے آچُناک او۔ بلکہ ایمان تِنگ نا وجہ غان خُدا نا خُوش آسکہ کہ اوفک "خُدا نا چُنا" پانگیر۔

۱۴ وا راستِگا پیغام انسان نا شکل ٹی، کہ وار حمتاے آن پُر آسکہ، ننا نیام ٹی بس، رہینگا۔ نن اونا نُورے خنان، وا ہمو نُور آسکہ کہ خُدا تینا آسینگا مارے تِسوس۔

۱۵ آرا وخت آخُدا نا مقرر کروکا بس، یحییٰ اونا باروٹ مخلوٹے پاریسس "وا ہمو بندغ اے آرا نا باروٹ ای ہیست کریسٹ، پاریسٹ "او کئے آن پد بریک، ولے اونا اہمیت کئے آن بھاز زیاست اے، آنتے کہ کنا ودی منگ آن مُست او موجود آسکہ۔"

۱۶ عیسیٰ نا دا دنیا ٹی پینگ اسہ بھلور حمتس اے، او وار حمت نا وجہ غان خُدا ہر وخت نئے آر حمتاے راہی تینگ ٹی اے۔ خُدا تینا شریعتے موسیٰ نا ذریعہ آٹ نئے تِس، ولے خُدا تینا ر حمتاے او تینا راستِگا پیغامے عیسیٰ، کہ او اونا مقرر کروکا اے،

۱۸ نا ذریعہ آٹ تِس۔ خُدا نا مار آن بے دس کس خُداے خنتے، آنتے کہ مار خُدا غان جتا آفک، او مار نئے خُدا نا باروٹ علم تِس۔

یحییٰ نا پیغام

(متی ۱۲:۱-۱۳؛ مرقس ۱:۱-۸؛ لوقا ۱:۳-۱۸)

۱۹ یہودی معتبر اک گراس اماماے، گراس فریسی فرقہ نا بندغاتے، او گراس لادی قوم نا بندغاتے یروشلم شار آن یحییٰ غا راہی تِس۔ یحییٰ وا وخت آ بیت عیناہ پنی آ خلق ٹی دریاب اُردن نا رہی آ مخلوٹے پاک صاف منگ نا بے شولفنگ ٹی آسکہ۔

وا بروکاک یحییٰ غان ہر یغیر "نی ویر اس؟"۔

۲۰ یحییٰ اوفتے صفا صفا جواب تریسہ پارے "ای خُدا نا مقرر کروکا آفک"۔

- ۲۱ اوفک ہریفیر "گرائی ویر اُس؟ نی پغمبر ایلاس اُس، کہ پدی بسونے؟"
 یحییٰ اوفتے جواب تس پارے "آخا۔ یقیناً آخا۔"
 اوفک ہریفیر "نی ہمو پغمبر اُس کہ تورات ٹی اونا باروٹ لکھوک اے؟"
 یحییٰ پارے "آخا۔" ○
- ۲۲ ولدا اوفک ہریفیر "ننے پا، نی ویرے اُس؟ نی ننے تینا باروٹ پا، تاکہ نن وا
 جوابے تینا راہی تروکاتے آسر کین۔" ○
- ۲۳ یحییٰ اوفتے پغمبر یسعیاہ نا کتاب نا دا پیتاتے پارے
 "کس ویرانو جاگہ سے آن توار خلیسہ پانک
 "دھن کہ بادشاہ نا بینگ کے کسر نا کڈ کوڈ او مشک برابر کنگیرہ
 ہندن خدانا مقرر کروکا نا بینگ او تینے پچا فینگ کے تیار کبو۔"
 ہندا پیشن گوئی کئے آثابت منگ ٹی اے۔" ○
- ۲۴ دا بروکا بندغاتے آن فریسی فرقہ نا بندناک ○ یحییٰ غان ہریفیر "نی خدانا مقرر
 ۲۵ کروکا آفیس، پغمبر ایلاس آفیس، پین پغمبرس آفیس، گرائی اتتے پاک صاف منگ
 نا بے شولفنگ ٹی اُس؟" ○
- ۲۶ یحییٰ اوفتے پارے "ای صرف ویر اٹ پاک صاف منگ نا بے شولفنگ ٹی
 اٹ، ولے کئے آن پد ثانیام ٹی اسہ پین بندغس بریک، کہ ثم اووے ورسٹ
 ۲۷ کپیرے۔ ○ ای اونا نت تا مشتا برابر ہم آف۔" ○
- ۲۸ دا گل پیناک ارون دریاب نارہی آسر۔ ○

عیسیٰ نا مخلوق نا گناہ تا معاف کنگ کے تینا جانے قربان کنگ

- ۲۹ اٹ میکو وے آ یحییٰ عیسیٰ تینا گنڈ آ بنگ آخا او پارے "دا بندغ آ
 برہو، کہ خد اووے راہی کرینے، تاکہ داسور آن بار تینے مخلوق کے قربان کے او گل

۳۰ بند غاتا گناہ او برائیک معاف کنگیر۔ ○ ای پاریسٹ کہ ”کنے آن پد اسہ پین بند غس بریک۔ وانا اہمیت کنے آن بھاز بزز اے، اتے کہ کنا ووی منگ آن مسنت او موجود

۳۱ اسکہ۔“ وا ہمو بندغ اے۔ ○ ای تھویٹہ کہ وادیر مروے، ولے ای وید آٹ پاک صاف منگ نا بے شولفیٹ، تاکہ یہودی بندغاتے وانا پینگ کے تیار کیو۔ ○

۳۲ سچھی وا گواہی نے تریسہ پارے ”ای خدانا پاکنگا روجے خنٹ، کہ او گوگو نا

۳۳ شکل آٹ آسمان آن بس او اونا زی آسلیس۔ ○ شروع ٹی ای داوے تھویٹ، ولے خد، کہ او کنے وید آٹ پاک صاف منگ نا بے شولفنگ کے راہی کرینے، کنے پارے ”نی خنیسہ کہ کنا پاکنگا روج نا طاقت آسمان آن شیف بریک، او بندغے نا زی آسٹک۔ وا ہمو بندغ مروے کہ بھازنگا بندغاتے کنا پاکنگا روج نا طاقت آٹ بے شولفونے“ ○ او ای ٹھے پاوہ ”وا خدانا مار اے“۔ ○

عیسیٰ نا اولیکو شاگرداک

(متی ۱۸:۲-۲۲؛ مرقس ۱:۱۶-۲۰؛ لوقا ۱:۵-۱۱)

۳۵ مسٹ میکو وے آپیشیم نا وخت آسچھی تینا ارا شاگرداتے تو وریاب نا رہی آ

۳۶ سلوک اسکہ۔ ○ او عیسیٰ نے ہموڑے چرخ کنگ آخنا۔ او اسہ وار ولدا پارے ”وا بندغ آہربو، کہ خد داوے راہی کرینے۔ وایتنے سور آن بار مخلوق کے قربان یک، تاکہ اوفتا گناہ او برائیک معاف کنگیر“۔ ○

۳۷ وا ہرتوما شاگرداک وا پیتاتے بنگر او عیسیٰ نا رند آٹ ہنار۔ ○ عیسیٰ تینا مونے ہرسا او ارا بندغ تینا رند آٹ پینگ آخنا۔ او اوفتے آن ہریفے ”ثم اتے کنا رند آٹ پینگ ٹی اے؟ کنے آن آنت خوارے؟“

۳۸ اوفک پارند ”اے ربی، نی آراڑے رہینگیسہ؟“

”ربی“ نا معنی اے ”خوانفوکا“۔ ○

- ۳۹ عیسیٰ اوقتے پارے "ہو او ہربو"۔
 اوفک عیسیٰ تو اوار ہنار او ہرار کہ او آراڑے رہینگ۔ اوفک شام اسکان اوڑتو
 ۴۰ سر۔ دافتے آن آسے نا پن اندریاس اسکہ، کہ اونا ایلم نا پن شمعون اسکہ۔
 ۴۱ اندریاس اسہ وار تو تینا ایلم آہنا، اووے پٹا خنا، اووے پارے "ای خدا نا مقرر
 کروکائے خنائٹ"۔
 ۴۲ ولدا او شمعونے تین تو اوار عیسیٰ نا بیس۔
 عیسیٰ اونا گنڈ آہرا، اووے پارے "نی یوحنا نا مار شمعون اس، ولے داکان
 پد نی "کیفا" پانگیسہ۔" یونانی زبان نی دانا معنی اے "پطرس"، او پطرس نا
 معنی اے "بٹ"۔

فلپس او تثن ائیل نا شاگرد جوڑ مننگ

- ۴۳ دا بیتا مننگ نا اِرت میکو دے آ عیسیٰ فیصلہ کرے کہ "ای گلیل صوبہ نا
 کاوہ"۔ او فلپس تو بلا، اووے پارے "ہ۔ کنا شاگرد جوڑ مہ"۔
 ۴۴ فلپس بیت صیدا شارٹی رہینگا کہ۔ اندریاس او پطرس ہم ہندا شارٹی رہینگارہ۔
 ۴۵ فلپس ہنا او تثن ائیل تو بلا او اووے پارے "ای ہموبندغے خنائٹ آرا نا باروٹ کہ
 موسیٰ تورات نی لکھانے، او ایلو پنمیراک ہم اونا باروٹ لکھانو۔ دا بندغ یوسف
 نا مار عیسیٰ اے، کہ او ناصرته شار نا رہینگو کوس اے"۔
 ۴۶ تثن ائیل ہریفے "ناصرته؟ ناصرته غان ہم وخص جوانو گراس بسونے؟"
 فلپس پارے "ہ کان، ہرین"۔
 ۴۷ آرا وخت آ تثن ائیل عیسیٰ نا خوک آس، عیسیٰ پارے "دا بندغ تینا ہتودی
 مزہب نازی آ سختی آٹ عمل کننگ نی اے، او اُست نی مومن اُفک"۔
 ۴۸ تثن ائیل اوڑان ہریفے "خواجر، نی کنے ہمر چائس؟"

عیسیٰ اووے پارے ”آرا وخت آفلپس نے تو یلنگ کے بسکہ، نی انجیر نا
درختے نا کیرغ آن آسہ“۔

تتن ایلی عیسیٰ نے پارے ”خواجه، نی خدا نا مار اس، او نی یہودی تا بادشاہ
اس“۔

عیسیٰ اووے پارے ”نی صرف بندا خاطر آن یقین تجاس کہ ای نے انجیر نا
درخت نا کیرغ آن سلنگ ناقصے پاریت؟ ولے نی دابیت آن زیاست کاریم
او گراتے خیمہ۔“

او عیسیٰ اوفتے پارے ”ای ٹھے راستنگا بیتے پاننگ ٹی اٹ، واکان پد ٹم کنا
یعنی آدم نا اولیاد نازی آ آسمان آن ملائکاتے پننگ او پننگ آخیرے“۔

عیسیٰ نا قانا شار ٹی اولیکو معجزہ

۱ ب دایماتا ایرادے آن پد، گلیل صوبہ نا قانا پنی آشار ٹی برامس تیار اسکہ
۲ عیسیٰ او اونا شاگردواتے ہم بننگاٹر۔ اوفک ہنار۔ عیسیٰ نا لمہ تینا ایلو چناتے تو ہم
۳ دا برام آ ہناس۔ آرا وخت آ انگور نا جوس تینگ نا وخت بس، گل بندغاک
جوس گنگر، جوس خلاص مس۔ عیسیٰ نا لمہ عیسیٰ نے پارے ”دافتے ٹی انگور نا جوس
افک۔ داملے خلاص کنگ کے نی گراس کرک۔“

۴ عیسیٰ تینا لمہ نے پارے ”نی کئے پاہ کہ کئے آنت کروئی اے۔ دایسکان وخت
بیتے کہ ای تینے مخلوق نامون آ ظاہر کیو۔ ولے ای تینٹ فیصلے کیوہ کہ آنت
کروئی اے۔“

۵ عیسیٰ نا لمہ نوکراتے پارے ”آرا بیتے کہ داٹھے پائے، کبوتہ“۔
۶ یہودی تا وضو کنگ کے گراس حکماک آثرہ۔ داحکامات منگ کے شش خل نا
دلاک ہموڑے آثرہ۔ دادلاک بھاز بھلن آثرہ، او ہر دلائی تقریباً بیست آن آلیس

- ۷ سی گیلن اسکان ویر بسکہ۔ عیسیٰ نوکراتے پارے "دا ولتے ویر آن پُر کبو"۔
 اوفک دا ولتے با اسکان پُر کبر۔
- ۸ ولدا عیسیٰ اوفتے پارے "گڑاس ویر دا ولتے آن کشبو او بھلا خزمت کروکائے
 لیتبو"۔
- ۹ اوفک ہندن کبر۔ وا وخت آویک انگور نا جوس جوڑ مسوئر۔ بھلا خزمت
 کروکا چکا تا۔ او تئو کہ دا انگور نا جوسک آراکان بسونو، ولے نوکراک، کہ دا ویرتے
 ۱۰ بیسوئر، چائسر کہ دافک ہمر جوڑ مسونو۔ بھلا خزمت کروکا برای آہنا، اووے
 مدائے آپارے "رواج اے کہ دعوت ئی خاصنگا انگور نا جوس اولیکو وار تینگلک،
 اوکان پد عانگا انگور نا جوس تینگلک۔ ولے نی اولیکو وار عانگا انگور نا جوس تسس،
 او واسہ خاصنگا انگور نا جوسے مخلوے تینگ ئی اس۔"
- ۱۱ عیسیٰ تینا دا اولیکو معجزہ ئے گیل صوبہ نا قانا پنی آشار ئی نشان تس، او دا
 ۱۲ معجزہ غان اونا طاقت ظاہر مس، او اونا شاگردا تا یقین اوڑا بتر بس۔ اوکان پد
 عیسیٰ، تینا لمہ او جد پد رنگا ایلمتے او شاگردا تے تو اوار کفر نحوم شار آہنا، اوفک منہ
 دے اسکان ہموڑے رہینگار۔

عیسیٰ نا بھلا عبادت خانہ غا پینگ

(متی ۱۲: ۲۱-۱۳؛ مرقس ۱۱: ۱۵-۱۷؛ لوقا ۱۹: ۲۵-۲۶)

- ۱۳ پچائینگ نا عید ناویک خُک ائره۔ ہندا خاطر آن عیسیٰ یروشلم شار آعید کنگ
 ۱۴ کے ہنا۔ بھلا عبادت خانہ ئی او مخلوے خنا کہ اوفک خراس، میٹل، کپوت او ایلو
 قربانی تروکا سادار تے سودا کنگ ئی ائره، او پیسہ بدل کروکاک ہم تینا میزاتے
 ۱۵ خلکوئر او گرسی تے آتولوک ائره۔ عیسیٰ پیسہ بدل کروکاتا میز گرسی تے چپی
 کرے، اوفتا پیسہ غاک چٹ ہلکر۔ ولدا او چٹاتے آن اسہ چائکس جوڑ کرے، او گل

- ۱۶ ساداراتے بھلا عبادت خانہ غان پیشن کشا۔ او کپوت سودا کروکاتے حکم تِس "دافتے
داکان ویو، کنا باوہ نا اُر اے پڑی س جوڑ کپتو"۔
- ۱۷ دا وخت آ عیسیٰ نا شاگردا تا اُسٹ آ بس کہ مقدسینگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ
"کنے خدانا اُر اہندازہ دوست اے کہ دانا خاطر آن مخلوق کنے بھاز تکلیف ایٹک"۔
- ۱۸ یہودی معتبر اک بسر او اوران ہریفیر "نی نئے انت معجزہ نشان تینگ کیسہ
کہ ظاہر مرے کہ دا کاریجئے کہ نی کریس، دافتا حقدار اُس؟"۔
- ۱۹ عیسیٰ اوفتے پارے "دا بھلا عبادت خانے پرغبو، خلاص کبو، او ای مسہ دے
آن پد دادے پدی جوڑ کیوہ"۔
- ۲۰ اوفک حیرانی اٹ ہریفیر "مسہ دے آن پد پدی جوڑ کیسہ؟ دا بھلا عبادت خانہ
چل او شش سال آن جوڑ منگ ٹی اے"۔
- ۲۱ ولے عیسیٰ دا پیتا تے بھلا عبادت خانہ نا باروٹ پاننگ ٹی آلویکہ، بلکہ تینا باروٹ
پاننگ ٹی اسکہ۔ او نا کسینگ او پدی زندہ منگ آن پد اونا شاگردا ک یات کیر کہ
- ۲۲ دا پیتا تے عیسیٰ مسٹ کریس۔ ہندا خاطر آن شاگردا تا مقدسینگا کتابا تے آ او عیسیٰ
نا پیتا تے آ ایمان بسیس۔

عیسیٰ کل بندغاتا اُسٹ نا پیتا تے چائک

- ۲۳ پچائینگ نا عید نا وخت ٹی عیسیٰ یروشلم شار ٹی اسکہ او بھازنگا بندغا ک اونا
معجزہ غاتے خنار، اونا زری آ ایمان تیار۔ ولے عیسیٰ بے اوقتا زری آ بروسہ آلویکہ،
- ۲۴ آنتے کہ او اوقتا عادتاتے چائسک۔ او ضروری آلویکہ کہ کس عیسیٰ بے دافتا عادتاتا
۲۵ باروٹ پائے، آنتے کہ او گل بندغاتا اُسٹ نا پیتا تے چائسک۔

نیکدیمس نا عیسی تو نجات نا باروٹ سوال او جواب

- ۱ **۳** ہموڑے اسے نیکدیمس پنی وُ بندغس اسکہ کہ او یہودی تا مجلس نا بندغس
 ۲ او فریسی فرقغان تعلق تھاکہ۔ ○ او اسے نفس عیسی غا ہنا، اووے پارے ”خواجہ،
 نن معتبرنگا بندغاک چانہ کہ نے خدا ننا یہودی تا خوانفنگ کے راہی کرینے۔ نی
 معجزہ نشان تہس۔ کس دھنو معجزہ نشان تینگ کپک ہمو وخت اسکان کہ خدا
 اوڑتو متے۔ ○
- ۳ عیسی اووے پارے ”ای نے راست پاننگ ٹی اٹ، ہمو بندغس کہ پدی ووی
 متے، او خدا نا رحمتاے او جتے خمپک۔ ○
- ۴ نیکدیمس اوڑان ہریفے ”اسے ووی مروکو بندغس پدی ہمو ووی مریک؟ او یقیناً
 ارٹ میکو وار تینا لمہ نا پڈ ٹی ہمپک کہ او پدی ووی مرے۔ ○
- ۵ عیسی اووے پارے ”کنا پتاتے آیقین تھ۔ بندغ اسے وار آتینا لمہ باوہ غان
 ووی مریک، ولے دا بندغ آہمو وخت اسکان خدا نا رحمتاک مفسرہ او جنت آہمپک
 کہ او ویر اٹ پاک صاف منگ نا بے شولتھے او خدا نا پاکنگا روح نا طاقت اوڑا جتے۔ ○
- ۶ دا فتا منگ آن او روحانی طور اٹ ووی مریک۔ ○ دا پتاتے آحیران مفسرہ۔ ای گل کے
 پاوہ ”خدا نا گنڈ آٹما پینگ کے روحانی طور اٹ پدی ووی منگ ضروری اے۔ ○
- ۷ دھن کہ تو تینا خوش اٹ چلینگک، تم تو نا توارے بنیرے، ولے تم تپیرے دا
 آراکان پینگ ٹی اے، آرانگ پینگ ٹی اے، ہندن خدا نا پاکنگا روح نا طاقت ہم
 تینا خوش اٹ بندغ آبریک، اووے روحانی طور اٹ پدی ووی کنگک کیک۔ ○
- ۸ نیکدیمس اوڑان ہریفے ”خواجہ، دا ہمر منگ کیک؟ ○
- ۹ عیسی اووے پارے ”افسوس۔ نی یہودی تا معتبر اُس او مزہب نا باروٹ
 ۱۱ خوانفیسہ، ولے نی دا پتاتا باروٹ تپیسہ؟ ○ ای نے راست پاننگ ٹی اٹ۔ ای او

۱۲ کنازی آیمان تخو کاک، آرا پیتا تے کہ چانہ، اوفتا باروٹ ہیست کینہ، او آرا گراتے
کہ خنائن اوفتا گواہی ایستینہ، ولے ٹم ننا گواہی ئے پتتورے۔ ○ ای ئے دنیا نا پیتاتا
باروٹ پاریت، ٹم یقین تختویرے۔ گرا ٹم ہمر کنا جنت نا باروٹ پیتا تے آیقین

۱۳ تخیرے؟ ○ ولے کنے آن بے وس کس جنت ئی خدا تو پیتے، کہ ای، اوم نا اولیاد،
جنت آن وغار آسوٹ۔ ○

۱۴ وھن کہ موسی ریگستان ئی تینا بندغاتے خدا نازانان پچائینگ کے خدا حکم نا
مطابق دوشہس جوڑ کرے، لئے آتے، بیز آ کرے، ہندن اوم نا اولیاد نا صلیب آ

۱۵ تینگ او کسینگ ضروری اے، ○ تاکہ آرا بندغاک ہم اوڑا ایمان تخیر، خدا نازانان
۱۶ پچیر، او ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کیر۔ ○ خدا دا دنیا نا بندغاتے ہندن دوست تورک
کہ دافتا پچائینگ کے او تینا مارے قربان کنگ نا فیصلہ ئے کرے۔ گل بندغاک
کبیرہ، ولے آرا بندغ خدا نازانان آیمان تچک، او ہمیشہ نازندگی ئے حاصل کیک۔ ○

۱۷ خدا تینا مارے دا خاطر آن دنیا ئی راہی کتو کہ مخلوق نا حساب کتا بے کے، بلکہ او
مخلوقے نجات ترینگ کے تینا مارے راہی کیرے۔ ○

۱۸ آرا بندغ خدا نازانان آیمان تچک، اونا حساب کتاب مٹک، ولے آرا بندغ کہ
ایمان تچک، اونا مست آن فیصلہ مسونے، آتے کہ او خدا نازانان یکتیانگا مار آیمان
تختے۔ ○ فیصلہ نا وجہ دا اے، کہ عیسی خدا نازانان نور تو بس، ولے بھانگا بندغاک دانا
۱۹ بجائے شیطان نا کاریتے زیاست دوست توریر، آتے کہ اوفتا آساک خرابنگا کاریتے
آن پڑ او۔ ○ او آرا بندغ کہ خرابنگا کاریتے کیک، او دا نور آن نفرت کیک، آتے
۲۰ کہ اونا خولیس اے نواہ دانا منگ آٹ اونا گناہک ظاہر مرور۔ ○ ولے آرا بندغ کہ
۲۱ راستنگا پیتا تے کے کاریم کیک، او خدا نازانان نور نا گنڈ آبریک، او داڑان ظاہر مریک
کہ اونا عملاک خدا نا خوش نا مطابق مسونو۔ ○

یحییٰ نا عیسیٰ نا باروٹ گواہی تیننگ

۲۲ واکان پد عیسیٰ او اونا شاگرداک یروشلم شار آن پیش تمار او منہ دے کے
یہودیہ صوبہ نا ایلو علاقہ غاتے آپنار۔ اوڑے او تینازی آپسکن ایمان تھوکاتے پاک
صاف منگ نا بے شولفے۔

۲۳-۲۳ دا وخت اسکان یحییٰ جیل ٹی آلویک، او عیسیٰ غان ذریس مون آعینون خلق
ٹی، کہ دا شالیم خلق آن خُک اسکہ، مخلوقے ہم پاک صاف منگ نا بے شولفنگ
ٹی اسکہ، اتتے کہ اوڑے سھاز دیر اسکہ۔ مخلوق بریسہ ہناکہ او یحییٰ اوفتے پاک صاف
منگ نا بے شولفیہ ہناکہ۔

۲۵ یحییٰ نا گراس شاگرداک اسہ یہودی معلّسے تو پاک صاف منگ نا بے شولفنگ
۲۶ نا باروٹ بحث کرے۔ و افک یحییٰ غا ہنار، اووے پاریر ”خواجر، نے ہمو بندغ
یات مروئے، کہ دریاب اردن نا ایلو کینارہ غانے تو بلاس، او نی اونا باروٹ ہیست
کریس۔ واسہ وا بندغ ہم پاک صاف منگ نا بے شولفنگ ٹی اے، او مخلوق نے
آن زیاست اوڑا پاک صاف منگ نا بے شولنگ کے ہنگ ٹی اے۔“

۲۷ یحییٰ اوفتے پارے ”ہر بندغ نا جو اینگا کاریماک خدا نا دو ٹی او، او گس اونا
۲۸ مدت آن بغیر وا کاریمتے کنگ کپک۔“ ثم تینڈ کنا گواہ اُرے کہ ای پاریسٹ
”ای خدا نا مقرر کروکا آفٹ، ولے ای خدا نا مقرر کروکا آن مسٹ راہی تینگاٹ۔“

۲۹ وھن کہ براسے ٹی گل آن اہمیت والا بندغ بادشاہ اے، نہ کہ بادشاہ نا سنگتاک۔
وا سنگتاکا خوش اے کہ اوفک تینا سنگت نا برام آکار۔ ہندون عیسیٰ نا اہمیت ایلو
گل پغمبر اتے آن زیاست اے، نہ کہ کنا۔ او کنا خوش اے کہ ای اووے درست
۳۰ کرفنگ ٹی اٹ او اونا مدتے کنگ ٹی اٹ۔ ہندا خاطر آن مخلوق نا مون آ اونا
اہمیت زیاست مریک، او کنا اہمیت کم مریک۔

۳۱ ”خدا نا مقرر کروکا، کہ جنت آن بسونے، اونا اہمیت و اوتیا نا انسانا تے آن
بھاز بڑے۔ او آرا بندغاگ کہ صرف دا ڈغار آرہنگیرہ، اوفتا کاریماک ڈغار نا
باروٹ او، ولے ہمو بندغ کہ جنت آن بسونے، اونا اہمیت و اوتیا نا انسانا تے آن
۳۲ بھاز بڑے۔ ○ آرا پیتا تے کہ او آسمان آن خداغان بنگونے او آرا گڑا تے کہ خنانے،
۳۳ بندغاتے پاک، ولے بھازنگا بندغاگ اونا پیغامے منپسہ۔ ○ او آرا بندغاگ کہ اونا
۳۴ پیغامے منیرہ، اوفک واڑان ثابت کیرہ کہ خدا نا پیغام راست اے۔ ○ او دا بندغے
کہ خدا راہی کرینے، او خدا نا پیغامے بندغاتے آسر کیک، اتقے کہ خدا اووے تینا
۳۵ پاکنا روح نا طاقے تسونے۔ ○ باوہ خدا تینا مارے دوست تورک، او ہر گڑا نا کنگ
۳۶ نا طاقے اونا دوٹی تسونے۔ ○ او آرا بندغ کہ خدا نا مارنازی آیمان تچک، او ہمیشہ
نا زندگی نے حاصل کیک، ولے آرا بندغ کہ خدا نا مار آیمان تچک، اونا زندگی بے
قاہدہ اے، او خدا اووے ہمیشہ نا سزا ایٹک۔ ○

عیسیٰ نا ساماری آنیاری تو پیت او گپ

۱ ب فریسی فرقہ نا بندغاگ بنگر کہ ”عیسیٰ مکی غان زیاست بندغاتے پاک صاف
۲ منگ نا بے شولفنگ ٹی اے، او تینا شاگردو جوڑ کنگ ٹی اے۔ ○ اصل ٹی عیسیٰ
تینٹ بندغاتے پاک صاف منگ نا بے شولفنگ، بلکہ اونا خاصنگا شاگرداک دا
۳ کاریے کیرہ۔ ○ آرا وخت آعیسیٰ نے فریسی فرقہ نا بندغاتا سنا تا کہ ”اوفتا اراوہ
۴ جوان آف“، او یہوویہ صوبہ نے یلہ کرے، او گلیل صوبہ نا گنڈ آراہی مس۔ ○ کسر
ٹی اووے ساماریہ صوبہ غان گدرینگونی اسکہ۔ اوفک ساماریہ صوبہ نا سوخار شار آسر
۵ مسر۔ ○ دا شار پغمبر یعقوب نا ڈغار آن خڑک، کہ او تینا مار یوستے تسوس، اسکہ۔ ○
۶ او ہموڑے پغمبر یعقوب نا وخت آن اسہ دون س اسکہ۔ عیسیٰ بھاز دم ورنگاس۔
۸ دا نیم بروج نا وخت اسکہ کہ او بس، دون نا رہی آٹوس، او اونا خاصنگا شاگرداک

شار آگنوی و گڑا پلنگ کے ہنار۔

اسہ ساماری و نیازی س دون آن ویر کشنگ کے بس۔ عیسیٰ اوڈنے پارے
”کنے گینگ کے ویر ایقے“۔

۹ نیازی اووے پارے ”آنت؟ ویر؟ نی ہمر کنے آن ویر خواہیسس، آنتے کہ نی
یہودی سے اُس او ای ساماری سے اُٹ؟“

رواج آسکہ کہ یہودی یک ساماری او ایلو قوم والاتا رزاناتے استعمال کتویہ، او
اوتے تو سنگتی کتویہ۔

۱۰ عیسیٰ اووے پارے ”اگہ نے سہا مسکہ کہ خدا تینا ٹیکے راہی کیک، او ای
ویر اُٹ کہ نے آن ویر خواہینگ ٹی اُٹ، گڑا نی کنے آن ہمو وہوکا ویرے خواہیسس کہ
دا ویر ہمیشہ کے ملاسی نے خلاص کیک، او ای نے تیسہ تہ۔“

۱۱ نیازی عیسیٰ نے پارے ”خواہر، نے تو چڑہ آفک، او دا دون نا ویر شیف او اسہ
۱۲ جاگہ ٹی اے۔ نی کنا ملاسی نے ہمر ہمیشہ کے خلاص کنگ کیسہ؟ او ایلو ہیست داو
اے کہ ننا باوہ پیرہ یعقوب ننے دا وونے تسونے۔ او، اونا چٹناک او اونا مال دا وون
آن ویر گنگرہ۔ نی واقعی یعقوب آن بڑز اُس کہ دعویٰ کیسہ کہ ”ملاسی نے ہمیشہ
کے خلاص کنگ نا ویر ایٹیوہ؟“

۱۳ عیسیٰ اووے پارے ”آرا بندرغ دا وون آن ویر گنیک، او پدی ملاس مریک۔
۱۴ ولے ہمو بندرغے کہ ای گینگ کے ویر ایٹیوہ، او اصل ملاس مَفک، آنتے کہ دا ویر
خدا نا پاکنگ رُوح نا طاقت اے، او دا رُوح نا طاقت بندرغ نا اُست ٹی چشمہ غان بار
اے، کہ اووے ہمیشہ نا زندگی نے ایٹک۔“

۱۵ نیازی اووے پارے ”خواہر، کنے دا ویرے گینگ کے ایقے، تاکہ ای اصل
ملاس مَفر، او دا وون آ ویر کشنگ کے بفر۔“

۱۶ عیسیٰ اووے پارے ”ہن، او تینا آرغے توار کر بہ۔“
۱۷ نیازی پارے ”کنے آرغ آفک۔“

عیسیٰ اودے پارے "نی پاریس کہ نے آریغ آف۔ وارا ست نا ہیست اے۔" ۱۸
 نی پنچ بند غاتے تو برام کریس، او آرا بندغ تو نی واسہ رہینگنگ ٹی اُس، او نا آریغ
 آفگ۔ نی کئے راست پاریس۔" ۱۹

نیازی اودے پارے "خواجہ، کئے سہا تما کہ نی پنغمبر سے اُس۔" ۲۰
 کیسہ کہ آنتے ننا ساماری قوم نا بندغاک و امش آعبادت کے کارہ، ولے اُس مہتوویک
 پارے کہ "یروشلم شار ہمو جاگہ اے کہ صرف ہموڑے خدا نا عبادتے کین؟" ۲۱

عیسیٰ اودے پارے "کنا پیتاے آیقین تج۔ وخص بروئے کہ بندغاک کنا باوہ ۲۲
 خدا نا نہ صرف و امش نازی آ یا یروشلم شار ٹی بلکہ بھازنگا جاگہ غاتے آعبادتے
 کرور۔ ولے واسہ وخت بسونے، او نجات تروکا ہندازیکین اے، او وا وخت آن پد
 بھازنگا مخلوق خدا نا پاکنگا روح نا طاقت اٹ او نا خوش نا مطابق آسینگا باوہ خدا نا
 عبادتے کرور۔ خدا نا خوش پورہ مروئے، آرا وخت آہمو بندغاک اُست نا حُب اٹ
 او نا عبادتے کرور۔ خدا او پاکنگا روح اُست او، او خدا نا پاکنگا روح نا طاقت اٹ
 بندغاک ہر جاگہ غا آسینگا خدا نا عبادتے کنگ کیرہ۔ اُس ساماریک پیرے کہ اُسے اصل
 ٹی ونا عبادتے کروئی اے۔ ولے نن مہتوویک و اچانہ کہ ونا عبادتے کروئی اے، آنتے
 کہ نجات تروکا مہتووی تا نیام آن بریک۔" ۲۳

نیازی اودے پارے "اسی چاوہ کہ خدا نا مقرر کروکا بریک۔ آرا وخت آ او بریک، ۲۴
 او ننے گل راستنگا پیتاے پانک۔" ۲۵

عیسیٰ اودے پارے "اسی کہ نے تو ہیست کنگ ٹی اٹ، خدا نا مقرر کروکا ۲۶
 اٹ۔" ۲۷

ہندازتون عیسیٰ نا خاصنگا شاگرداک پدی بسر۔ اوفک عیسیٰ نے اسہ نیازی سے ۲۸
 تو ہیست کنگ آخنار۔ اوفک حیران مسر، ولے اوفتے آن کسے نا ہمت تو کہ نیازی
 آن ہریفے کہ "نے انت کاریم اے؟"، یا خواجہ غان ہریفے کہ "نی آنتے نیازی سے
 تو ہیست کنگ ٹی اُس؟" ۲۹

- ۲۸ ولدانیاڑی دللے تینا ہموڑے اِلا، او پدی شار آہنا، اوڑے بندغائے پارے ○
- ۲۹ ”کن تو پو، او ہمو بندغے ہربو، کہ آرا بھازنگا کاریمتے ای کریسٹ، اوقتا باروٹ
کنے پارے۔ دا خدانامقرر کروکامنگ کیک؟“ ○
- ۳۰ اوفک شار آن عیسیٰ ناگنڈ آراہی مسر۔ ○
- ۳۱ او وا وخت آ عیسیٰ نا خاصنگا شاگرداک عیسیٰ نے اِرغ کنگ کے منت کیرہ،
پاریرہ ”خواجه، بہ، اِرغ گن“ ○
- ۳۲ ولے عیسیٰ اوفتے پارے ”ای ہمو اِرغے گنیوہ کہ تم اونا باروٹ بچ تیرے۔“ ○
- ۳۳ ہندا خاطر آن شاگرداک تین پہ تین ٹی دیت کریسہ پاریرہ ”شاہد کس داوے
کنگ کے اِرغ تسونے“ ○
- ۳۴ عیسیٰ اوفتے پوہ مس پارے ”آرا وخت آ ای تینا باوہ خدانامخوشے پورہ کنگ
کے کاریم کنگ ٹی اٹ، کنے او طاقت ایٹک، دهن کہ اِرغ کنگ آن پد ننے
طاقت بریک۔ او آرا کاریمے کہ او کنے کنگ کے تسونے، ای پورہ کنگ ٹی اٹ
تہ۔“ ○ تم پارے کہ ”بجاتا وسنگ ناچار تو آن پد فصل روٹنگ کے تیار اے۔“ ولے
۳۵ ای ٹھے پاوہ، واساماری قوم نابروکا بندغائے آہربو۔ واک کنازی آایمان تخنگ
کے تیار او، دهن کہ اسہ وے س فصل روٹنگ کے تیار مریک۔ ○ دهن کہ روٹوکاک
۳۶ فصلے روٹیرہ، ہندن تم بندغائے کنا کسر آتیرے، او ہمیشہ نازندگی اوفتے بلیک۔
فصل دسوکاک او فصل بیفوکاک اوار خوش مریرہ، او دهن کہ روٹوکاتے روٹنگ
آن پد مزدوری بلیک، ہندن بندغائے کنا کسر آاینگ آن پد خدانمے روٹوکاتے آن
۳۷ بار مزدوری ایٹک۔ ○ دا ہم صبح ناپاننگ اے کہ ”اسہ بندغس دسک، ایلو بندغ
۳۸ روٹک۔“ ○ مست نابندغاک مخلوقے خدانامکسر آاینگ کے بھاز کاریم کرنو، ولے
ثما ذریعہ اٹ دا مخلوق خدانامکسر آبریک۔“ ○
- ۳۹ بھازنگا ساماری آ بندغاک نیازی نا دا پاننگ اٹ، کہ ”آرا بھازنگا کاریمتے کہ
۴۰ ای کریسٹ، واکے پارے،“ عیسیٰ نازی آایمان تیار۔ ○ اوفک عیسیٰ نے منت

کریسہ پاریر ”ہ، ن تو رہینگ“۔

عیسیٰ اوفتے تو ایرادے رہینگ۔ ایلو بھازنگا بندغاک اونا پیغامے بنگر او اونا ۳۱

زی آ ایمان تیار۔ اوفک نیازی ئے پاریر ”ن صرف دا خاطر آن ایمان تختوین ۳۲

کہ نی نئے پاریس، بلکہ ن تینٹ دا پیغامے اوژان بنگن، او ن پوہ مسن۔ دا بندغ

ضرور دنیا نا گل بندغاتا نجات تروکا اے۔“

عیسیٰ نا افسر نا مارے جوڑ کنگ

سوچار شار ٹی ایرادے گدریفنگ آن پد، عیسیٰ گلیل صوبہ غا ہنا۔ اونا چند نا ۳۳

پاننگ اسکہ کہ ”پنمبرے اونا ملک نا بھازنگا بندغاک عزت تقسمہ“۔ آرا وخت آ او ۳۴

گیل صوبہ غا سر مس، بندغاک اودے خوشی آٹ بہ خیرٹ کرید، اتتے کہ گڑاس گیلی ۳۵

بندغاک بچانفنگ نا عیدے کنگ کے یروشلم شار آ ہناسر، او عیسیٰ آرا کاریتے

ہموڑے کریس، واک خناسر تا۔

ولدا عیسیٰ گلیل صوبہ نا شار قاناغا ہنا، آراڑے کہ او مست دیرے انگور نا جوس ۳۶

ٹی بدل کنگ نا معجزہ ئے نشان تسوس۔ بادشاہ کے کاریم کروکو افسرس کفرنحوم

شار ٹی اسکہ۔ اونا مار بیمار اسکہ۔ آرا وخت آ او بنگ کہ ”عیسیٰ بہوویہ صوبہ غا گلیل ۳۷

صوبہ غا بسونے“، او عیسیٰ غا ہنا او اودے منت کریسہ پارے ”خواجہ، کن تو کفرنحوم

شار آہ، او کنا مارے، کہ او کہنگ آن خڑک اے، جوڑ کرک“۔

عیسیٰ اودے او اوڑے موجود بندغاتے پارے ”ثم ہمو وخت اسکان کنے آ ایمان ۳۸

تخیرے، کہ ای ئے معجزہ نشان تینٹ؟“

بادشاہ نا افسر پارے ”خواجہ، ژوہ، نواہ کنا مار کہوئے“۔

عیسیٰ اودے پارے ”ہن، نا مار کسپک“۔

دا بندغ عیسیٰ نا پیتاتے آ یقین تجا، او پدی تینا آرا نا گنڈ آراہی مس۔ کسر ۵۱

ٹی او تینا نوکراتے، کہ اونا گنڈ آ بسره، خنا۔ اوفتے تو دا خبر اسکہ کہ "نا مار کستے، جوڑ مسونے"۔

- ۵۲ افسر اوفتے آن ہریفے "دا آرا وخت اسکہ کہ کنا مار جوڑ مس؟"
 اوفک جواب تسر "درو نیم روچ اسکہ کہ اونا اہل کشکا"۔
- ۵۳ ولدا باوہئے یات بس کہ دا ہمو وخت اسکہ کہ عیسیٰ اووے پار یس کہ "نا مار کسپک"۔ ہندا خاطر آن او او اونا گل خاوت عیسیٰ نازی آ ایمان تیار۔
- ۵۴ دا عیسیٰ نایہوویہ صوبہ غان گلیل صوبہ غا بینگ آن پد اراٹ میکو معجزہ اسکہ۔

عیسیٰ نا تلاب نا رہی آ بندغے جوڑ کنگ

- ۱ **ب** گراس وختسے آن پد عیسیٰ عید کنگ کے یروشلم شار آپنا۔ ۰ یروشلم شار نا اسہ
 دروازہ س اسکہ کہ "میل نا دروازہ" پانگا کہ۔ دانا رہی آ اسہ تلابس اسکہ، او یہووی تا
 ۲ زبان ٹی دا تلاب "بیت زاتا" پانگا کہ۔ اونا پنچ برانڈہ آسره۔ ۰ بحازنگا بیمارنگا بندغاک،
 کہ دافتے ٹی کور، لنگ او معزور آسره، دا برانڈہ تے ٹی ٹولوک آسره۔ [اوفک انتظار
 ۳ کیرہ کہ ویر سُرے، او تینے ویر ٹی بیئر، ۰ آتے کے وخت نازی آ ملائیس تلاب نا
 ویرے سُر فیکہ، او آرا بیمارنگا بندغ اولیکو وار تینے ویر ٹی بیئیکہ، او جوڑ مسکہ۔] ۰
- ۴ ہموڑے اسہ بندغس اسکہ کہ سی او ہشت سال آن معزور اسکہ۔ ۰ عیسیٰ اووے
 ۵ ہموڑے خاچوک خنا، او چائیس کہ "دا بندغ بھلو وختسے آن بیمار اے"۔ عیسیٰ اوڑان
 ہریفے "نا خوش اے کہ نی جوڑ مر یس؟" ۰
- ۶ بیمارنگا بندغ پارے "خواجہ، کنا کس مدت کرو کوس آف، کہ آرا وخت آ ویر
 سُرے، او کنے ویر ٹی بیئے۔ ولے آرا وخت آ ای کوشتے کیوہ کہ تینے ویر ٹی بیئو،
 ۷ پین کس تینے کنے آن مسٹ ویر ٹی بیئک۔" ۰
- ۸ عیسیٰ اووے پارے "بش مر، تینا لیپاتے گورہ، ہرف، او چرخ کر"۔ ۰

- ۹ عیسیٰ نا ہندا پاننگ تو بندغ جوڑ مس، تینا لپاتے گورہ، ہرفے، او راہی مس۔
- ۱۰ وا معجزہ خُدا نا عبادت او آرام نا دے یعنی ہفتہ غا مس۔ ○ ہندا خاطر آن
- یہودی تا معتبرنگا بندغاک جوڑ مروکا بندغے پارے ”وا عبادت او آرام نا دے اے،
- ۱۱ او ننا شریعت نا مطابق نی تینا لپاتے بیفہ“۔ ○
- جوڑ مروکا بندغ پارے ”ہمو بندغ کہ کنے جوڑ کرینے پارے“ تینا لپاتے گورہ،
- ہرف، چرخ کزک“۔ ○
- ۱۲ معتبرنگا بندغاک ہریفیر ”آرا بندغ نے وا پیتاتے پارینے؟“ ○
- ۱۳ ولے جوڑ مروکا بندغ عیسیٰ نے تیکہ، اتے کہ اوڑے بھاز رش اسکہ او عیسیٰ
- ۱۴ وا رش آن پیش تھاس۔ ○
- ۱۵ واکن پد عیسیٰ اوڑے بھلا عبادت خانہ ٹی خنا، اوڑے پارے ”داسہ نی جوڑ
- ۱۶ مسوئس۔ شکر کر، او مون آ پین گناہ کہہ، نواہ نے کے خُدا نا سزا واڑان زیاست
- ۱۷ مرے۔“ ○
- ۱۸ ولدا وا بندغ یہودی تا معتبرنگا بندغاتے آہنا او اوفتے پارے کہ ”عیسیٰ ہمو
- بندغ اے کہ کنے جوڑ کرینے“۔ ○
- ۱۹ ہندا خاطر آن اوفک عیسیٰ غا الزام تھار، اوڑے بے عزت کرے، اتے کہ او
- ۲۰ عبادت او آرام نا دے آ بندغے جوڑ کریس۔ ○ عیسیٰ اوفتے پارے ”دھن کہ کنا
- ۲۱ باوہ خُدا عبادت او آرام نا دے آ ہم جوانو کاریم کیک، ہندن ای ہم کیوہ“۔ ○
- ۲۲ وا پیتاتے پنگ تو یہودی تا معتبراتے بتر غصہ بس، اوفک کوشتے کرے کہ
- ۲۳ عیسیٰ نے کسفر، اتے کہ عیسیٰ نہ صرف شریعت نا مطابق عبادت او آرام نا دے نے
- ۲۴ پیتے، بلکہ او وا ہم پارینے کہ ”خُدا کنا باوہ اے“، او خُدا نے تین تو برابر کرینے۔ ○

حساب کتاب نا طاقت عیسیٰ تون اے

- ۱۹ عیسیٰ اوفتے وا الزاماتا جوابے تریسہ پارے ”ای ٹھے راست پاوہ، کہ ای، خُدا
 نا مار، تینا طاقت اٹ سچ کپہرہ۔ وُھن کہ مار تینا باوہے کاریم کنگ آخیک او
 ہندن کیک، ہندن ای ہم تینا باوہ خُداے آرا کاریمتے کنگ آخییو، ای ہم کیوہ۔○
- ۲۰ کنا باوہ خُدا کے دوست تورک، او آرا کاریمتے کنگ ٹی اے، کنے نشان ایتیک۔
 خُدا انساناتا بیماری تے جوڑ کنگ آن ہم زیاست کنے طاقت تسونے کہ ٹم حیران
 ۲۱ مریرے۔○ وُھن کہ باوہ کہو کاتے پدی زندہ کیک، ہندن مار ہم، آراوے کہ پدی
 زندہ کنگ خُوانیک، او کیک تہ۔○
- ۲۲ ”ایلو اہمینگا ہیست داو اے، کہ باوہ خُدا بندغاتا حساب کتابے کپک۔ بلکہ او کنے
 ۲۳ حق تسونے کہ بندغاتا حساب کتابے آلیو،○ تاکہ گل بندغاک کنے عزت ایتیر، وُھن
 کہ کنا باوہ خُداے عزت ایتیرہ۔ آرا بندغ کنے عزت تفک، او خُداے عزت تفک
 کہ او کنے راہی کرینے۔○
- ۲۴ ”او ای ٹھے راست پانگ ٹی اٹ، آرا بندغ کنا پیغامے پنک، او خُدا نا راہی
 تروکا پیغام آیقین تجک، کہ دا پیغامے خُدا کنا ذریعہ اٹ تینگ ٹی اے، وا پیغامے
 ۲۵ منگ نا وُجھغان او خُدا نا سزغان بچک، او ہمیشہ نا زندگیے حاصل کیک۔○ وا
 ہم راست اے کہ واسر وخت بسونے کہ گناہ گاراک، کہ اوفک کہو کاتے آن بار او،
 اوفک خُدا نا مار یعنی کنا پیغامے پنیرہ، او آرا بندغ کنا وا پیغامے منک، خُدا اووے
 ۲۶ ہمیشہ نا زندگی ایتیک۔○ باوہ خُدا زندگی تروکا اے۔ او باوہ خُدا کنے طاقت تسونے،
 ۲۷ کہ ای بندغاتے ہمیشہ نا زندگی ایتییو۔○ او خُدا تینا مارے وا حساب کتابے کنگ نا
 حقے تسونے، آنتے کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے۔○
- ۲۸ ”وا ہیساتے آحیران مقبو، آنتے کہ قیامت بروئے کہ کہو کاک خُدا نا مار نا توارے

۲۹ پنیہ- ۵ اوفک پدی زندہ مریدہ، قبرتے آن پیش تمیرہ۔ آرا بندغاگ نیکنگا کاریمتے کریمس، ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کیرہ، او ہمو بندغاگ کہ گناہ نا کاریمتے کریمس، اوفک خدا نا ہزاغان بچیسہ۔ ۵

عیسیٰ نا باروٹ گواہیک

۳۰ عیسیٰ ہیست کریمس پارے ”ای تینا طاقت اٹ بچ کنگ کپہ۔ ای خدا نا خوش نا مطابق بندغاتے آن حساب کتابے ہلیوہ۔ ہندا خاطر آن کنا فیصلہ غاک صبح او، آنتے کہ ای تینا خوش نا مطابق کاریم کنگ نا کوشستے کپہ، بلکہ خدا کہ کئے راہی کرینے، اونا خوشے پورہ کنگ ٹی اٹ۔ ۵

۳۱ ”اگہ ای تینا باروٹ تینٹ گواہی ایتیو، بندغاگ دا گواہی ئے منپسہ۔ ۵ تم تینٹ بندغاتے سچھی غا راہی کریمے، او آرا ہیلتے کنا باروٹ کرے، راست او۔ ۵

۳۲ بھلا ہیست دا آف کہ بندغ کنا باروٹ گواہی تینگ ٹی اے۔ ای ہندن پاننگ ٹی اٹ تاکہ تم نجات حاصل کیرے۔ ۵ سچھی چراغ آن بار اسکہ کہ او ٹھے آ کنا باروٹ پیغام ناروشنائی ئے رسیفیکہ، او تم گراس وختسے کے داروشنائی آن فایدہ ہیفینورے۔ ۵

۳۳ ”اسہ پین گواہی س اے کہ سچھی نا گواہی آن بھاز زیاست اے۔ ای تینا گواہی کے معجزہ نشان تینگ ٹی اٹ، او دا معجزہ غاتے کنگ نا طاقتے باوہ خدا کئے تسونے، او داڑان ثابت مریک کہ باوہ خدا کئے راہی کرینے۔ ۵

۳۴ ”اسٹس پین یعنی خدا کنا باروٹ گواہی تینگ ٹی اے، او ای دا ہم چاوہ، آرا ہیلتے او کنا باروٹ پارینے، راست او۔ تم نہ اووے خنانورے، نہ اونا توارے ہنگونورے، نہ اونا پیغامے تینا آستے ٹی تخانورے۔ ہندا خاطر آن تم کئے آ یقین تخیرے، کہ او کئے راہی کرینے۔ ۵ بلکہ خدا ہندن کن کے گواہی تسونے کہ گل مقدسنگا کتاباک کنا باروٹ گواہی ایتیرہ۔ تم دا خاطر آن مقدسنگا کتاباتے

- ۳۰ خوانیرے آنتے کہ ٹم سوچ کیرے "دافتا خواننگ آن نن ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کینہ"۔ وے ٹم کوشتے کپیرے کہ کنا پیغامے منیرے او ہندن ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کیرے۔
- ۳۱-۳۲ "ای دا چاوه کہ ٹم آرا ڈول نا بندغ اے۔ ای دا ہم چاوه کہ ٹم تینا اُستاتے ٹی خدا کے محبت تخییرے۔ ٹم کنے خوشی اٹ بہ خیرٹ کنتورے۔ وے اگہ بین کس تینا طاقت اٹ بسکہ، تو ٹم اووے بہ خیرٹ کیرے۔ ای تینا باوه خدا نا طاقت اٹ بسوٹ۔ ہندا خاطر آن کنے بندغاتا صفت نا ضرورت آف۔ ٹما خوش اے کہ اسہ پہ ایلو نا تینا صفتے کیرے، وے ٹم دا کوشتے کپیرے کہ "جوانو کاریم کین"، تاکہ آسینگا خدا ٹما صفتے کے۔ ہندا خاطر آن ٹم ہمر کنازی آ ایمان تخییرے؟ ٹم دا خیال کپیو کہ ای خدا نا مون آٹھے آ اِزام تِخوٹ۔ بلکہ موسیٰ، کہ ٹم اووے منیرے وے اونا حکماتے منپیرے، تینٹ ثمازی آ اِزام تِخوٹے۔ اگہ ٹم صفائنگا اُست اٹ موسیٰ نازی آ ایمان تِخوسورے، تو ٹم واسہ کنازی آ ہم ایمان تِخارے، آنتے کہ او کنا باروٹ لکھانے۔ وے ٹم اونا لکھوکنگا پیتاتے آ یقین تِخویرے، گرا ٹم ہمر کنا پاروکنگا پیتاتے آ یقین تخییرے؟"

عیسیٰ نا مخلوقے اِرخ کُیفنگ نا معجزہ ئے نشان تینگ

(متی ۱۲: ۱۳-۲۱؛ مرقس ۶: ۳۰-۲۲؛ لوقا ۱۰: ۹-۱۷)

- ۱ ب دا پیتاتے کنگ آن پد عیسیٰ گلیل جھیل، کہ دا تبریاس ہم پاننگا کہ، نا ایلو گنڈ
- ۲ آہنا۔ اسہ بھلو مخلوقس اونا رند ٹی بس، آنتے کہ اوفک اونا بیماراتے جوڑ کنگ
- ۳ نا معجزہ غاتے خنائر۔ عیسیٰ تینا خاصنگا شاگرداتے تو مش نازی آہنا، ٹوس، کہ
- ۴ اوڑے بھاز بے اسکے۔ پچائینگ نا عید نا ویک خُک اترہ۔ عیسیٰ وانگ اینگ
- ۵ ہرا او خنا کہ اسہ بھلو مخلوقس اونا گنڈ آ بنگ ٹی اے۔ ہندا خاطر آن او فلیس نا

آزمائش کنگ کے اور ان ہریے ”داندہ بندغاتے آراکان ایرغ کینفون؟“

۶ ولے عیسیٰ نے مُست آن سما اسکہ کہ دافتے ایرغ کینفنگ کے آنت کروئی اے۔

۷ فلیس جواب تِس ”خواجه، دا ممکن آف۔ آگہ نن ہر بندغے مچہ ایرغ ہم ایتین،

تو ارا صد چاندی ناروپیئی آن زیاست ضرورت مریک۔“

۸ عیسیٰ نا ایلو خاصنگا شاگرد، پطرس نا ایلم، کہ پن تہ آندریاس اسکہ، پارے

۹ ”داڑے اسہ مارکوس اے، کہ اوڑ تو پنچ زرت نا ایرغ او ارا چنکو مچی آریہ۔ ولے

دافک یقیناً چٹ او۔“

۱۰ عیسیٰ تینا خاصنگا شاگردا تے پارے ”دافتے تو لیبو۔“

۱۱ ہندا خاطر آن گل بندغاک توڑ، او صرف نرینہ غاتا تعداد تقریباً پنچ ہزار اسکہ۔

۱۲ عیسیٰ ایرغاتے بیفے، خدا نا شکرے آوا کرے او بندغاتے ئی بشخ کرفے۔ او ہندن مچی تے

۱۳ تو ہم کرے او بشخ کرفے، او بندغاتا اُست آخس کہ بسکہ، گنگر۔ آرا وخت آوفک گل

سیر کریر، عیسیٰ تینا شاگردا تے پارے ”بچوکا ایرغاتا ٹگرتے مچ کبو، ٹگرس ہم ایپو۔“

۱۴ شاگرداک مخلوق نا پنچ زرت نا ایرغاتے کنگ آن پد بچوکا ایرغاتے آن دوازدہ

کٹور پد کریر۔

۱۵ عیسیٰ نا دا معجزہ نے خنگ آن پد مخلوق پارے ”دا ضرور ہمو پنغمبر اے کہ

نن او نا انتظارے کنگ ئی آن۔“

۱۶ عیسیٰ پوہ مس کہ دافک واسہ بریرہ او تینا خوش آٹ اووے تینا بادشاہ جوڑ کیرہ۔

ہندا خاطر آن او تینا مش آعبادت کنگ کے ہنا۔

عیسیٰ نا دیر نازی آچرخ کنگ

(متی ۱۴: ۲۲-۲۳؛ مرقس ۶: ۲۵-۵۲)

۱۶ آرا تم شام نا وخت مس، عیسیٰ نا خاصنگا شاگرداک جھیل نا کنارہ غا ہنار۔

- ۱۷ نن مس، ولے عیسیٰ اوفتے آبتو۔ اوفک کشتی ٹی سوار مسر او پدی جھیل نا
 ۱۸ ایلو کینارہ غا کفرنحوم شار نا گنڈ آراہی مسر۔ ○ راہی منگ آن پد اسہ تیزو توَس
 ۱۹ چلینگ شروع مس، او کشتی جول خلنگ آ لگا۔ ○ اوفک مشکل آت مسہ چار
 میل کشتی ئے چلیفسر کہ اوفک عیسیٰ ئے ویر نازی آ چرخ کر بسہ کشتی نا گنڈ آ
 ۲۰ یینگ آ خنار۔ اوفک اووے درست کتویر۔ اوفک خو لیسر۔ ○ عیسیٰ اوفتے پارے
 ”خولپتو۔ وا ای اٹ۔“ ○
 ۲۱ ولدا اوفک اُست نا حُب اٹ عیسیٰ ئے کشتی ٹی سوار کریر، او کشتی اسہ وار
 تو جھیل نا ایلو کینارہ غا سر مس۔ ○

مخلوق نا عیسیٰ ئے پٹنگ

- ۲۲ اِرت میکو دے آ مخلوق، کہ جھیل نا کینارہ غا سلوک اسکہ، اوفک چائسر کہ
 ”واڑے صرف اسہ کشتی س اسکہ، او داسہ آف۔“ اوفک وا ہم چائسر کہ ”عیسیٰ تینا
 شاگردا تے تو وا کشتی ٹی بنتے۔ بلکہ اونا شاگرداک تینا ہناتو۔“ ○
 ۲۳ ولدا گراس بندغا کشتی تے ٹی تبرتاس شار آن عیسیٰ تو یلنگ کے ہمو کینارہ غا
 بسر، آراڑے کہ عیسیٰ خداننا شکرے آوا کر یس او مخلوقے اِرخ گینگ نا معجزہ نشان
 ۲۴ تسوس۔ ○ آرا وخت آ مخلوق خنا کہ ”عیسیٰ او اونا شاگرداک واڑے افس۔“ اوفک
 وا بروکا کشتی تے ٹی سوار مسر، او عیسیٰ تو یلنگ کے کفرنحوم شار آ ہنار۔ ○

عیسیٰ نا مخلوقے پوہ کنگ کہ ”ای زندگی تروکا اِرخ اٹ“

- ۲۵ آرا وخت آ مخلوق عیسیٰ ئے جھیل نا ایلو کینارہ غا کفرنحوم شار ٹی خنا، اوفک
 عیسیٰ غان ہر یفیر ”خواجہ، نی آرا وخت آ واڑے بس؟“ ○

- ۲۶ عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹھے راست پاوہ، ٹم کئے وا خاطر آن پٹنگ ٹی آفیرے
کہ کنا معجزہ غاتے پوہ مریرے۔ بلکہ کئے وا خاطر آن پٹنگ ٹی اُرے کہ ای ٹھے اِرغ
- ۲۷ گنیٹ۔ ○ صرف گنوئی آ گڑاتا پٹنگ کے کاریم کپہو کہ واک فانی او۔ بلکہ ہمو
گڑاتے کے کاریم کپو کہ ہمیشہ نا زندگی اتیرہ، او وا گڑاتے ای، آوم نا اولیاد، ٹھے
ایتیوہ، آتے کہ باوہ خُدا کئے وا کاریمتے کنگ نا طاقے تسونے۔ ○
- ۲۸ مخلوق اوڑان ہرینے "نن خُدا نا خُوشے پورہ کنگ کے آرا کاریمتے کین؟" ○
- ۲۹ عیسیٰ اوفتے پارے "خُدا نا خُوش اے کہ ٹم کنازی آ ایمان تخیرے، کہ خُدا
کئے راہی کرینے۔" ○
- ۳۰ اوفک ہریرے "نی نئے ہندنو معجزہ س نشان ایتے کہ نن نا زی آ ایمان تخیں۔ ○
- ۳۱ وھن کہ مُقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ موسیٰ نا وخت ٹی "اونا باوہ پیرہ غاتے
جنت آن اِرغ تِس، کہ واک "منا" پانڈگارہ"، ہندن نی نن کے آت کنگ
کیسے؟" ○
- ۳۲ ولے عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹھے راست پاوہ، ٹما باوہ پیرہ غاتے موسیٰ جنت
آن اِرغ تیتو۔ بلکہ وا کنا باوہ خُدا اسکے۔ او خُدا واسے ٹھے خاصنگا اِرغ ایتک، کہ جنت
آن بسونے۔ ○ آرا بندغ ہم وا اِرغ گنیک، ہمیشہ نا زندگی نئے حاصل کیک۔" ○
- ۳۳ اوفک پاریر "خُواجہ، نی دا ڈول نا اِرغے کنگ کے ہر دے نئے ایتے۔" ○
- ۳۴ عیسیٰ اوفتے پارے "ہمیشہ نا زندگی تروکا اِرغ ای اٹ۔ وھن کہ اِرغ او ویر
گننگ اٹ بندغاتا زندہ منگ نا ضرورتاک پورہ مریرہ، ہندن آرا بندغ کنازی آ
ایمان تچک، ای اونا رُوحانی ضرورتاتے پورہ کیوہ۔ ○ او ای ٹھے اسے کا ولدا پاوہ کہ
ٹم کنا کاریم او معجزہ غاتے مُست ہم خانورے، ولے کنازی آ ایمان تختورے۔ ○
- ۳۵ او آرا بندغ کنا باوہ خُدا نا خُوش اٹ کئے آبریک، او کنا شاگرد جوڑ مریک، او ای ہم
اونا شاگرد منگ آن انکار کپہ۔ ○ ای وا خاطر آن جنت آن وُغار آبتٹ کہ تینا خُوشے
پورہ کیوہ۔ بلکہ وا خاطر آن بسونٹ کہ خُدا نا خُوشے پورہ کیو کہ کئے راہی کرینے۔ ○ او

- ۳۰ کنا راہی تروکانا دا خوش اے کہ آرا بندرغ ہم کنا شاگرد جوڑ مریک، واقفے آن ایسٹس ہم دوزرغ آہمپ۔ او کنا باوہ خدا نا دا ہم خوش اے آرا بندرغ کہ وامنیک کہ ای خدا نامار اٹ او کنازی آایمان تچک، قیامت ناوے آای اووے ایلو فتنے تو پدی زندہ کیوہ، او کنا باوہ خدا اووے ہمیشہ نا زندگی ایٹک۔
- ۳۱ مخلوق اونا خلاف مڑ مڑے شروع کرے، اتے کہ عیسیٰ پارے کہ ”ای ہمو ایرغ
- ۳۲ اٹ کہ جنت آن شیف ڈرینگائٹ“۔ ہندا خاطر آن مخلوق پارے ”دا بندرغ یوسف نامار، عیسیٰ، آف؟ نن وانا کمہ او باوہ نے جوان چانہ۔ واسہ وا ہمر پانک کہ ”ای جنت آن شیف بسوٹ“؟
- ۳۳ عیسیٰ اوفتنے پارے ”تینا مڑ مڑے بند کبو۔ کنا باوہ خدا کنے راہی کرینے۔ خدا
- ۳۴ بندرغ نارہٹائی نے کیک، اووے کنا شاگرد جوڑ کیک۔ اونا ذریعہ غان بغیر کس کنا کسر آبنگ کپک۔ او ای دا بندرغ ایلو فتنے تو قیامت ناوے آپدی زندہ کیوہ۔
- ۳۵ پنمبر اک لکھانو کہ ”ہر بندرغ آ خدا تینا پیغامے رسیفک“، او آرا بندرغ ہم دا پیغامے
- ۳۶ پنک او پوہ مریک، کنا کسر آبریک۔ وانا دا معنی آف کہ بندرغ خدا نے خانو۔
- ۳۷ بلکہ صرف ای، کہ خدا تو اوار آسٹہ، خدا نے خنائٹ۔ ای ٹھے راست پانگ ٹی
- ۳۸ اٹ، آرا بندرغ کنازی آایمان تچک، او ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کیک۔
- ۳۹ باوہ پیرہ غاک ریگستان ٹی جتنی آ ایرغ یعنی ”مناتے“ کنگر، اوفک کسکر۔ ولے ای ہمیشہ نا زندگی تروکانا ایرغ اٹ۔ ولے واسہ دا ایرغ، کہ تم کے جنت آن بسونے،
- ۵۰ ہندنو ایرغس اے کہ آرا بندرغ ہم گنیک تہ، ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کیک۔ ای ہمیشہ نا زندگی تروکانا ایرغ اٹ کہ جنت آن بسوٹ۔ کس ہم دا ایرغ آن گنیک،
- ۵۱ ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کیک۔ او دا ایرغ، کہ ای مخلوق ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کنگ کے ایٹیوہ، کنا جان اے، کہ ای مخلوق نا گناہ او برائی تا معاف کرفنگ کے
- ۵۲ دا جان نا قربانی نے ایٹیوہ۔
- مخلوق نا نیام ٹی بحث شروع مس کہ ”دا بندرغ ہمر تینا جان نا سوئے ننے

کننگ کے ایتک؟" ○

۵۲ عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹھے راست پاوہ، کہ ای، آدم نا اولیاد، تینا جان او
 ورتے ٹم کے قربان کیوہ۔ او ٹم ہمو وخت اسکان ہمیشہ نازندگی نے حاصل کپیرے
 ۵۳ کہ ٹم دا قربانی آیقین تختورے۔ ○ بندغاگ سو گنیرہ کہ زندہ رہینگیر۔ ہندن آرا
 بندغ ہم کنا جان او ورتنا قربانی نے اُست نا حُب اٹ منک، ای اووے قیامت
 ۵۵ ناوے آیلوفتے تو پدی زندہ کیوہ، او خدا اووے ہمیشہ نازندگی ایتک، ○ اتتے کہ
 ۵۶ کنا جان او ورتنا قربانی ٹھے دا وینا نا گنوئی آگڑاتے آن زیاست فائدہ رسیدفک۔ ○ او
 آرا بندغ ہم کنا جان او ورتنا قربانی نے اُست نا حُب اٹ منک، او کن تو محبت
 ۵۷ کیک، کن تو اتفاق کیک، او ای ہم اوڑتو محبت کیوہ، اوڑتو اتفاق کیوہ۔ ○ دھن
 کہ کنا راہی تروکا باوہ خدا زندگی تروکا اے، او ای اونا ذریعہ اٹ زندہ اٹ، ہندن
 ۵۸ آرا بندغ کنے منک، او کنا ذریعہ اٹ ہمیشہ نازندگی نے حاصل کیک۔ ○ ای جنت
 نا خاصنکا ایرغ اٹ، او آرا بندغ ہم کنا قربانی آیقین تحک، او ہمیشہ نازندگی نے
 حاصل کیک۔ ٹما باوہ پیرہ غاک جنتی آیرغاتے، یعنی "مناتے" گنگر، ولے بے مقصد
 کسکر۔ کنازی آایمان تھو کاک کہیرہ، ولے ہمیشہ نازندگی نے حاصل کیرہ۔ ○
 ۵۹ عیسیٰ دا پیتا تے کفر نھوم شار نا عبادت خانہ ٹی خوانیفے۔ ○

بھازنگا شاگرداتا عیسیٰ ٹے یلہ کننگ

۶۰ عیسیٰ نا بھازنگا شاگرداک دا پیتا تے بنگر، اوفک تین پہ تین تو پاریر "دھینگا
 خوانینگ بھاز گبین اے۔ ویر دافتے آایمان تحک او ویر دافتے خف تورک؟" ○
 ۶۱ عیسیٰ اوفتا مڑ مڑے پوہ مس کہ "دافک انت نا باروٹ ہیست کننگ ٹی او۔"
 عیسیٰ اوفتے پارے "دا پیتاک ٹما ایمانے کمزور کننگ ٹی او؟ ٹم کنے آن ہڑ سینگنگ
 ۶۲ ٹی اُرے؟ ○ ولے وختس بروئے کہ ٹم خنیرے کہ ای، آدم نا اولیاد، پدی ہمو جاگہ غا

- ۶۳ کاوہ، آراکان کہ ای بسوٹ۔ گڑا ہمو وخت آٹم انت کیرے؟ ○ وا خدا نا پاکنگا رُوح اے کہ ٹھے ہمیشہ نا زندگی ئے ایٹک۔ ٹم ہمیشہ نا زندگی ئے حاصل کننگ کے تینا طاقت آٹ پیچ کننگ کیرے۔ او آرا پیغامے کہ ای ٹھے آر سیفیٹ، وانا مننگ
- ۶۴ آٹ خدا نا پاکنگا رُوح ٹھے ہمیشہ نا زندگی ایٹک۔ ○ ولے داسکان ٹھے آن گراس وا ہیٹاتے آ ایمان تہچسہ۔
- عیسی شروع آن وا چالسک کہ آرا بندغاک اوڑا ایمان تہچسہ او آرا اوڑان غدار جوڑ مریک۔ ○
- ۶۵ عیسی پارے کہ ”ای ٹھے پاوہ کہ کس ہم کنا کسر آ ہمو وخت اسکان بنگ کہ باوہ خدا اونا رہٹائی ئے کتے۔“ ○
- ۶۶ وا ہیٹاتے پنگ آن عیسی نا بھازنگا شاگرداک اوڑے یلہ کیر او پاریر ”دھینگا بندغ نارند آٹ نن ہیٹنہ۔“ ○
- ۶۷ عیسی تینا ڈوانزہ خاصنگا شاگرداتے آن ہریفے ”ٹما انت خیال اے؟ ٹم ہم کنے یلہ کیرے؟“ ○
- ۶۸ شمعون پطرس اوڑے پارے ”خواجه، اگ نن نے یلہ کین، تو آرانگ کان؟ آتتے کہ وا صرف نا پیغام اے کہ مخلوقے ہمیشہ نا زندگی ایٹک۔ ○ نن نازی آ ایمان تہخان او چائسن، نی ہمو مقدسنگا بندغ اُس کہ خدا نا گنڈ آن بسوٹس۔“ ○
- ۷۰ عیسی اوفتے پارے ”ای ٹھے تینا ڈوانزہ خاصنگا شاگردو کچین کیٹ، ولے ٹھے آن اسٹے آ شیطان زور مریک۔“ ○
- ۷۱ او یہودواہ اسکروتی نا باروٹ ہیٹ کریکہ، کہ او شمعون اسکروتی نا مار اسکہ۔ ڈوانزہ خاصنگا شاگرداتے آن یہودواہ اسکروتی ہمو بندغ اسکہ کہ اوڑے عیسی تو غداری کروئی اسکہ۔ ○

عیسیٰ او اونا جدیدرنگا ایلمک

۱ ب داکان پد عیسیٰ گلیل صوبہ ٹی چرخ کریکہ۔ اونا خوش آلویکہ کہ یہودیہ صوبہ غا
 ۲ کائے، آنتے کہ وا جاگہ نا یہودی معتبرنگا بندغاتا خوش آسکہ کہ عیسیٰ نے کسفر۔
 ۳ یہودی تا عید خڑک آسکہ، کہ وا ”گدان نا عید“ پانڈگا کہ۔ عیسیٰ نا جدیدرنگا
 ایلمک عیسیٰ غا بسر، اوڑا ملنڈ خلیسہ پاریر ”ایلم، آرا بندغ پانک کہ ”کنا پن بڑز آ
 مرے“، او تینا کاریختے ڈیک۔ ہندا خاطر آن یہودیہ صوبہ غا عید کننگ کے ہن۔ آگ
 نی معجزہ نشان تینگ ٹی اس، تینے مخلوق نا مون آظاہر کرک، تاکہ نا شاگرداک او
 ایلو بندغاک نا معجزہ غاتے خنیر۔“

۵ عیسیٰ نا ایلمک ہندن پاریر آنتے کہ اوفک ہم اوڑا یقین تختویرہ۔
 ۶ عیسیٰ اوفتے پارے ”کن کے بندغاتا مون آظاہر منگ نا وخت واسکان بتتے۔
 ۷ ثم آرا وخت آکارے پننگ کیرے۔ و تینا نا بندغاک ٹے آن نفرت کپسہ، ولے
 ۸ کنے آن کیرہ، آنتے کہ ای اوفتے اوفتا گناہ او برائی تا باروٹ پاوہ۔ ثم عید کننگ
 کے ہمبو۔ ای واسکان عید کننگ کے ہمپرہ۔“
 ۹ عیسیٰ دا پیتاتے پارے او گلیل صوبہ ٹی سلیس۔

عیسیٰ نا عید نا دے ترے ٹی بہلا عبادت خانہ ٹی خوانینگ

۱۰ عیسیٰ نا جدیدرنگا ایلمک یروشلم شار آ عید کننگ کے ہنار۔ داکان پد عیسیٰ
 ۱۱ ہم ہنا۔ او پاشی آٹ ہستو، بلکہ ڈھوئی آٹ ہنا، آنتے کہ یہودی معتبرنگا بندغاک
 ہموڑے عیسیٰ نے پٹنگ ٹی آئرہ۔ اوفک ہریفیر ”عیسیٰ آرا ٹیک اے؟“
 ۱۲ اونا باروٹ مخلوق نا نیام ٹی خسپس مسکہ۔ گراس پاریرہ ”واجوانو بندغس اے۔“

- ایلو فک پاریرہ نہ۔ او صرف مخلوقے بے وقوف جوڑ کرینے۔ ○
- ۱۳ ولے کس یہودی معتبرنگا بندغاتا خو لیس آن عیسیٰ نا باروٹ ولیری اٹ
بیت کتویک۔ ○
- ۱۴ هفت دے ئی آ عید نا چار میکو دے اسکہ کہ عیسیٰ بھلا عبادت خانہ غا ہنا او
۱۵ خو انینگے شروع کرے۔ ○ یہودی معتبر اک بھاز حیران مسر او ہریفیر ”وا اراکان واخہ
علم ہیل کرینے کہ ایلو یہودی تے آن بار مدرسہ ئی ہم خواتتے؟“ ○
- ۱۶ عیسیٰ اوفتے پارے ”آرا پیتا تے کہ ای ٹھے خو انفیوہ، وافک کنا بیتاک افس،
۱۷ بلکہ کنا راہی تروکا نا او۔ ○ آرا بندغ نا خوش اے کہ خدا نا حکماتے منگ کے تیار
مرے، او چانک کہ کنا پیغام خدا نا گنڈ آن بسونے، یا کنا گنڈ آن بسونے۔ ○ آرا
۱۸ بندغ تینا گنڈ آن پیغامے ایٹک، اونا خوش مریک کہ مخلوق اودے عزت ایٹے۔
ولے آرا بندغ نا خوش اے کہ مخلوق تینا راہی تروکائے عزت ایٹے، داراستو بندغس
۱۹ اے، او دانا پیغام دروغ افک۔ ○ موسیٰ ٹھے تورات نا حکماتے تس، ولے ٹھے آن
کس ہم دا حکماتے پنیک۔ ٹم اتتے کنازی آ شریعت نا پرغنگ نا ایزامے تخیرے
او کنا کسینگ نا منصوبہ غاتے جوڑ کنگ ئی اُرے؟“ ○
- ۲۰ مخلوق پارے ”نی گنوک موسس۔ کس نے کسینگ نا منصوبہ ئے جوڑ کنگ
ئی افک۔“ ○
- ۲۱ عیسیٰ اوفتے پارے ”ای عبادت او آرام نا دے آ ٹھے معجزہ نشان تسٹ۔ ٹم
۲۲ گل حیران مسورے۔ ○ ولے موسیٰ ٹھے مارتے هفت میکو دے آ سنت کنگ نا
حکمے تس۔ (وا سنت کنگ نا حکم موسیٰ غان آخا، بلکہ وا حکم موسیٰ نا باوہ پیرہ غاتے
آن بسوس۔) اگہ ٹما مار هفتہ غا ووی مرے، تو ٹم هفت دے آن پد مون نا
۲۳ هفتہ غا یعنی عبادت او آرام نا دے آ سنتے کیرے۔ ○ اگہ مار هفتہ نا دے آ سنت
کننگ، تو موسیٰ نا عبادت او آرام نا دے نا حکم پنیک، ولے صرف ٹما تینا جوڑ
کروکا حکم پنیک۔ ٹم صرف دا خاطر آن کنے آن ناراض اُرے، کہ ای عبادت او آرام

۲۳ ناوے آبدغے جوڑ کریٹ؟ ○ سوچ کبو، ولدا صبحنگا فیصلہ ئے کبو۔ کنا علامتا معنی نا باروٹ سوچنگ آن بغیر فیصلہ ئے کپبو۔ ○

مخلوق نا بحث کنگ کہ ”دا خدا نا مقرر کرو کا اے؟“

۲۵ گڑاس یروشلم شار نا بندغاک پاریر ”اے بندغ آبربو، کہ مخلوق نا نیام ئی
بھلا عبادت خانہ ئی خوانفنگ ئی اے۔ یہودی معتبرنگا بندغاک داوے کسنگ
۲۶ نا منصوبہ غاتے جوڑ کنگ ئی او، ○ ولے واسہ کس اونا خلاف ہیئت کپک۔ شاید
۲۷ اوفک واسہ پوہ مسونو کہ دا خدا نا مقرر کرو کا اے۔ ○ ولے آرا وخت آ خدا نا مقرر
کرو کا بریک، کس پیک کہ دا آراکان بسونے۔ او نن جوانی آٹ چانہ کہ دا بندغ
آراکان بسونے۔ ○

۲۸ خوانفنگ نا وخت آ عیسیٰ بھلا عبادت خانہ ئی زور آن ہیئت کرہسہ پارے ”ثم
کنے واقعی درست کیرے کہ ای آراکان بسوٹ؟ ای تینا طاقت آٹ بتٹ۔ کنے
۲۹ ہمو راہی کرینے کہ ہمیشہ رہینگو کا اے، ولے ثم اودے پیرے۔ ○ ای چاوه تہ آتے
کہ او کنے راہی کرینے او ای اونا خوش آٹ اونا گنڈ آن بسوٹ۔ ○
۳۰ ولدا معتبرنگا بندغاک کوشتے کرہ کہ ”عیسیٰ ئے گرفتار کین“، ولے کس
۳۱ اودے دو خلنگ کتو، آتے کہ واسکان اونا گرفتار کنگ نا وخت بتویس۔ ○ ولے
بھازنگا بندغاک دا پاریر اوڑا ایسان تجار ”اگہ پین کس خدا نا مقرر کرو کا مرے،
تو واڑان زیاست معجزہ نشان تینگ کپک۔ ○

عیسیٰ نا گرفتار کنگ کے سپاہی تہ راہی تینگ

۳۲ فریسی فرقہ نا بندغاک عیسیٰ نا باروٹ مخلوق نا خُسمے بنگر۔ ہندا خاطر آن اوفک

او بھلا اباک بھلا عبادت خانہ نا خیال داری کرو کا سپاہی تے راہی کہہ کہ عیسیٰ نے
گفتار کیر۔ ○

- ۳۳ عیسیٰ ہموڑے موجود بند غاتے پارے ”ای تم تو منہ وخت اسکان اٹ۔ ای ولدا
۳۳ پدی تینا راہی تروکاغا کاوہ۔ ○ تم کئے تینا مدت کے پٹورے، ولے کئے خمپورے،
آنتے کہ آرا جاگہ غا ای کاوہ تم پٹنگ کپیرے۔ ○“
- ۳۵ یہودی معتبرنگا بند غاک تین پہ تین تو بیت کریسہ پاریر ”وا آرا جاگہ غا کایک
کہ نن اووے پٹنگ کپتہ؟ شاید وا ایلو قوم والا بند غاتا ٹلک آ کایک، آراڑے کہ ننا
۳۶ یہودی ایلک ریٹگیرہ، ہموڑے عیسیٰ ایلو قوم والائے ہم خوائفک۔ ○ او پارے کہ
”تم کئے تینا مدت کے پٹورے، خمپورے،“ او ہندنو جاگہ سے آ کایک کہ نن اوڑے
پٹنگ کپتہ۔ وا پیتاتا آنت معنی اے؟ ○“

ہمیشہ نا زندگی تروکا دیر

- ۳۷ عید نا آخری او گلان اہینگا دے آ عیسیٰ جک سلیس او زور اٹ بیت کریسہ
پارے ”آرا بندغ کہ ہمیشہ نا زندگی تروکا دیرے پٹنگ ٹی اے، کئے آبرے، ای
۳۸ اووے ہمیشہ نا زندگی تروکا دیرے گنیویوہ۔ ○ دھن کہ مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک
اے کہ ”آرا بندغ کنازی آ ایمان تجک، اونا اُست آن ہمیشہ نا زندگی تروکا دیر
نا دریا باک وپیرہ۔“ ○
- ۳۹ عیسیٰ دا پیتاتے خدا نا پاکنگا روح نا باروٹ پارے، کہ آرا بندغاک عیسیٰ نازی
آ ایمان تخیرہ، خدا نا پاکنگا روح نا طاقت اوفتے آ ہم بریک۔ ولے خدا نا پاکنگا روح نا
طاقت دا اسکان بتویس، آنتے کہ عیسیٰ کسفنگتویس، او پدی خدا غا ہستویس۔ ○

مخلوق نا تین پہ تین ٹی بے اِتِفاقِ

- ۳۰ مچی نا بندغاک عیسیٰ نا پیتاے بنگر، اوفتے آن گراس پاریر ”دا ضرور ہمو پنغمبر اے کہ تورات ٹی اونا باروٹ لکھوک اے“۔
- ۳۱ گراس پاریر ”دا خدا نا مقرر کروکا اے“۔
- ۳۲ ولے ایلوفک پاریر ”مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ ”خدا نا مقرر کروکا پنغمبر داؤو نا اولیادوآتے آن مروے او بیت لحم شار ٹی ووی مروے“، آراڑے کہ داؤو رہینگا کہ۔ خدا نا مقرر کروکا گلیل صوبہ غان بنگ۔“
- ۳۳ ہندا خاطر آن عیسیٰ نازی آ بندغاک تین پہ تین ٹی اِتِفاق کتویر۔
- ۳۴ گراس بندغاتا خوش اسکہ کہ ”عیسیٰ نے گرفتار کین“، ولے کس اونا نازی آ دو تخنگ کتویر۔

معتبرنگا بندغاتا سپاہی تے تو عیسیٰ نا باروٹ بحث

- ۳۵ آرا وخت آ خیالداری کروکا سپاہیک پدی بسر، بھلا ایلک او فریسی فرقہ نا بندغاک اوفتے آن ہر یفر ”ثم اتے عیسیٰ نے گرفتار کتورے، تین تو بیتورے؟“
- ۳۶ خیالداری کروکا سپاہیک جواب تریرس پارے ”خدا نا باروٹ آرا پیتاے کہ دا بندغ کرینے، بین کس کنگ کپک۔“
- ۳۷ فریسی فرقہ نا بندغاک پاریر ”یعنی او ٹھے ہم بے وقوف جوڑ کرے؟“ ثم
- ۳۸ وختس ہم معتبرنگا بندغاتا یا فریسی فرقہ نا بندغاتا باروٹ بنگونورے، کہ کس ہم اونا
- ۳۹ زی آ ایمان تھانے؟ ○ دا مخلوق موسیٰ نا شریعت نا باروٹ پیک۔ دافک عیسیٰ نا زی آ ایمان تھانو۔ ہندا خاطر آن خدا دافتے ہزا ایک۔“

۵۰. ہموڑے نیکدیمس پنی و فریسی فرقہ نا بندغس اسکہ۔ وابدغ مست ہم عیسیٰ
 ۵۱. تو بلاس۔ او ایلو معتبرنگا بندغاتے پارے ○ ”ننا شریعت نا مطابق بندغ آ ہمو
 وخت اسکان الزام تیخنگ کپتہ کہ اونا پیتاتے بنتنن یا معلوم کتنن کہ او مست آنت
 غلطی کریس۔“ ○
۵۲. ایلوفک پاریر ”نی ہم کم ذاتو گیلیس جوڑ مسوس؟ مقدسنگا کتاباتے پوہ آٹ
 خوان، نے سمانک کہ اسہ پنغمبرس ہم گیلی صوبہ غان بتتے۔“ ○

عیسیٰ نا زنا کرو کا نیازیئے معاف کنگ

۵۳. **ب** [ولدا بندغاک تینا اراتے آہنار، ○ ولے عیسیٰ زیئون پنی آمش آہنا۔ ○
 ۲. او ارٹ میکو دے آسوب نا مالو بھلا عبادت خانہ غابس۔ بھازنگا بندغاک اونا چارمہ
 ۳. گنڈ آچ مسر۔ او ٹوس او اوفتے خوانفنگے شروع کرے۔ ○ ہندا وخت آشرع نا معلماک
 او فریسی فرقہ نا بندغاک نیازی سے میسر، کہ او زنا کریس۔ اوفک دا نیازیئے
 ۴. مخلوق نا مون آسلفیر، ○ او عیسیٰ نے پاریر ”خواجر، دا نیازی زنا کنگ نا وخت آ
 ۵. پانگانے۔ ○ ننا یعنی موسیٰ نا شریعت ئی دھینگا نیازی کے حکم اے کہ سنگسار کنگے،
 کسفنکے۔ نا آنت خیال اے؟“ ○
۶. اوفک دا پیتاتے کریر کہ عیسیٰ نے پاسفر، کہ عیسیٰ شریعت نا خلاف ہیست کیک
 یا سرکاری قانون نا خلاف ہیست کیک، او اوفک اونا زنی آ الزام تیخنگ کیر۔
۷. ولے عیسیٰ ڈول مس او تینا ہور آٹ ڈغار آ لکھنگ شروع کرے۔ ○ دا وخت
 ئی معتبرنگا بندغاک سوال کریس ہنارہ۔ عیسیٰ چک سٹیس او اوفتے پارے ”ٹھے آن
 آرا بندغ ہم گناہ کنتے، اولیکو خطے او خطے تہ“ ○
۸. دا پیتاتے پاننگ آن پد او ولدا ڈول مس او ڈغار آ لکھنگ شروع کرے۔ ○
۹. آرا وخت آ بندغاک دا پیتاتے ہنار، اوفک آسٹ آسٹ آہنار۔ معتبرنگا بندغاک

۱۰ اولیکو وار ہنار۔ صرف عیسیٰ او نیازی بچار، او نیازی دایسکان سلوک اَسکے۔ عیسیٰ
جک سلیس، اووے پارے ”دافک آرانگ ہنار؟ کس داڑے آف کہ نازی آ
إلزام تھے؟“

۱۱ نیازی جواب تے ”آخا، خُواجہ، کس آف۔“
عیسیٰ اووے پارے ”گڑا ای ہم نازی آإلزام تخیڑہ۔ ہنگ، مون آگناہ کہہ۔“ [

عیسیٰ نا تینا باروٹ گواہی تینگ

۱۲ اسے س عیسیٰ فریسی فرقہ نا بندغائے تو پدی ملا، اوفتے پارے ”ای دا دنیا
نا روشنائی اٹ۔ آرا بندغ کنا رتد اٹ بریک، ای دا روشنائی اٹ اووے خُدا نا صبح نگا
کسے رغایوہ۔ او شیطان نا کسر یعنی تارمہ ٹی اصل ہمپک۔“

۱۳ فریسی فرقہ نا بندغاک عیسیٰ پاریہ ”واسہ نی تینا باروٹ تیڈٹ گواہی
تینگ ٹی اُس۔ آرا پیتاے نی پاریس، واژان بچ ثابت مَفک۔“

۱۴ عیسیٰ اوفتے پارے ”آخا۔ ثما پیتاک راست افس۔ ای تینا باروٹ گواہی تینگ
ٹی اٹ، او آرا پیتاے ای پاننگ ٹی اٹ، اوفک صبح او، آتتے کہ صرف ای چاوه

کہ ای آراکان بسوٹ، او مون آرانگ کاوہ، ولے ٹم تپیرے ای آراکان بسوٹ،
۱۵ آرانگ کاوہ۔ ٹم انسانی طریقہ اٹ فیصلے کیرے، ولے ای ثما وڑ اٹ فیصلے

۱۶ کہے کئے فیصلے س کروئی مرے، کنا فیصلہ صبح مریک، آتتے کہ ای دا فیصلہ
۱۷ ٹی تنیا آفٹ، بلکہ کنا باوہ، کہ کئے راہی کرینے، کن تو اوار اے۔ او دا بیت

ثما شریعت ٹی لکھوک اے کہ ”آرا وخت آرا گواہی اسیٹ مسر، اوفک راست
۱۸ او۔“ ای تیڈٹ گواہی ایٹیوہ، او کنا باوہ، کہ کئے راہی کرینے، او ہم کنا گنڈ آن

گواہی ایٹک۔“

۱۹ بندغاک اوژان ہر یضیر ”نا باوہ آرا ٹیک اے؟“

عیسیٰ اوفتے پارے ”ثم نہ کنے چارے، نہ کنا باوہے چارے۔ اگہ ثم کنے چائسے، ثم ضرور کنا باوہے ہم چائسے۔“

۲۰ عیسیٰ واپتاتے بھلا عبادت خانہ نا پیشی تے ٹی پیسہ پٹوکا کمرہ ٹی خوائفے۔ او کس اودے گرفتار کنگ کتویک، آنتے کہ اونا گرفتاری نا وخت واسکان بتویس۔

عیسیٰ نا تینا بنگ او پدی جنت آ پنگ نا باروٹ بیت کنگ

۲۱ اسے دے ولدا عیسیٰ اوفتے خوائفے ”ای پدی کاوہ، ثم کنے تینا مدت کے پتورے، ولے ثم ہموڑے پنگ کپورے، آراڑے کہ ای ہنوٹ، آنتے کہ ثم گناہ گار کہیرے۔“

۲۲ ہندا خاطر آن یہودی معتبر اک تین پہ تین تو پاریر ”وا بندغ پارے“ آراڑے کہ ای ہنوٹ، ثم بنگ کپیرے۔ ”وانا معنی اے کہ وا خووشی کیک؟“

۲۳ عیسیٰ اوفتے پارے ”ثم دا وٹیا نا بندغاک اے۔ ہندا خاطر آن ثم دا وٹیا نا بیت او کاریمتا باروٹ سوچ کیرے۔ ولے ای دا وٹیا نا بندغس آف۔ کنا کاریماک او بیتا خدانائے آں او۔“ ای ٹھے دا خاطر آن پاریت ”ثم گناہ گار کہیرے،“ آنتے کہ اگہ ثم کنازی آیمان تختورے، کہ ای ہمیشہ زندہ رہینگوگا اٹ، تو ثم گناہ گار کہیرے۔“

۲۵ بندغاک عیسیٰ غان ہریریر ”گرا نی ویر اے؟“

عیسیٰ اوفتے پارے ”ای ٹھے شروع آن دا پانگ ٹی اٹ کہ ای ویر اٹ۔“
۲۶ کنے ثما باروٹ بھاز بیت کروئی اے، ثمازی آ ازام تخوئی اے، ولے آرا کہ کنے راہی کرینے، او راست اے، او ای وٹیا نا بندغاتے ہمو پتاتے پاوہ کہ ای اوڑان ہنگوٹ۔“

۲۷ اوفک پوہ تویر کہ عیسیٰ باوہ خدانائے باروٹ بیت کنگ ٹی اے۔ ہندا خاطر

آن عیسیٰ اوفتے پارے ”آرا وخت آثم کنے، آدم نا اولیادے، صلیب آتفیرے، کسیرے، گرا ثم پوه مریرے کہ ای دیرے اٹ۔ ولدا ثم دا ہم پوه مریرے کہ ای تینا طاقت اٹ پیچ کنتٹ۔ بلکہ ای آرا بیتاے ہم پاهو، باوه خُدا کنے رغامانے کہ ”نے دافتے پاروئی اے“ ○ او آرا کنے راہی کرینے، او کن تون اے، او کنے تنیا یلد کپک، آنتے کہ ای ہمیشہ اونا خوش نا مطابق کاریمتے کیوہ۔ ○

بھازنگا بندغاک دا بیتاے بنگر، او عیسیٰ نازی آ ایمان تھار۔ ○

۲۹

۳۰

دیر خُدا نا کسر آ پینگ ٹی او؟ دیر شیطان نا چنک او؟

ولدا عیسیٰ ہمو بہووی تے تو بیت کریسے پارے آرافک کہ اونا بیتا نازی آ مچ یقین تھار ”آگ ثم کنا خوانفنگے اُست اٹ منیرے، تو ثم کنا راستگا شاگرداک جوڑ مریرے۔ ○ ثم پوه مریرے کہ خُدا نا باروٹ کنا بیتاک راست او، او داراستگا بیتاے منگ نا وجہغان مون آثم بیئی آن آزات مریرے۔ ○

اوفک جواب تسر ”نن ابراہیم نا اولیاد اُن، او نن اینو اسکان کسے نامے متنن۔ نا دا پانگ کہ نن مون آے مفینہ، نا آنت معنی اے؟“ ○

عیسیٰ اوفتے پارے ”ای ثمے راست پانگ ٹی اٹ۔ آرا بندغ گناہ کیک، او گناہ تے ٹی پانگ، دافتاے جوڑ مریرے۔ ہندن ثم خُدا نا مون آے تے آن بار اے، مارتے آن بار آفیرے۔ ○ اسے سے آرا ٹی ہمیشہ رہینگ نا حق آفک، ولے مالک نامارے آرا ٹی ہمیشہ رہینگ نا حق آے۔ ○ ہندا خاطر آن آگ ای، خُدا نامار، ثمے گناہ تا بیئی آن آزات کیو، گرا ثم یقینی طور اٹ آزات مریرے۔ ○ ای دا ہم چاوه کہ ثم ابراہیم نا اولیاداک آے، ولے ثم کنے کسینگ نا منصوبہ غاتے جوڑ کنگ ٹی آے، آنتے کہ ثم کنا خوانفنگے اُست اٹ متھورے۔ ○ ای ہمو بیتاے باروٹ بیت کیوہ آرافتے کنا باوه کنے رغامانے، ولے ثم تینا باوه شیطان نا بیتاے

۳۱

۳۲

۳۳

۳۴

۳۵

۳۶

۳۷

۳۸

منیرے، کہ او تمھے رغامانے۔" ○

۳۹ اوفک جواب تسر "ننا باوہ شیطان آف، بلکہ نن ایڑاھیم نا اولیاو اُن۔"

عیسی پارے "اگہ تم اُست نا حُب اٹ ایڑاھیم نا اولیاواک مرو سورے، تو

۴۰ تم ہمو کاریمتے کریرے ارافتے کہ نما پیرہ ایڑاھیم کریس۔ ○ آرا پیغاے ای خداغان

پنگٹ، تمھے آرسیفنگ ٹی اٹ، ولے تم کئے کسفنگ نا منصوبہ غاتے جوڑ کنگ ٹی

۴۱ اُرے۔ ولے ایڑاھیم تینا وخت ٹی دا وڑو کاریمس کتے۔ ○ تم ہمو کاریمتے کنگ ٹی

اُرے، ارافتے نما باوہ شیطان کرینے۔"

اوفک جواب تسر پاریر "نن شیطان نا آخا، بلکہ باوہ خدا نا چنک اُن۔" ○

۴۲ عیسی اوفتے پارے "اگہ تم اُست نا حُب اٹ خدائے تینا باوہ مہو سورے، تو

کن تو محبت کریرے، انتے کہ ای تمھے آخدا نا گنڈ اُن بسوٹ۔ ای تینا طاقت اٹ

۴۳ داڑے تمھے آبتنٹ، بلکہ خدا کئے راہی کرینے۔ ○ تم کنا بیتاتے انتے پوہ مفرے؟

تم دا خاطر اُن پوہ مفرے، انتے کہ تم کنا بیتاتے غور اٹ بمپیرے، اوفتے آتوجہ

۴۴ تفرے۔ ○ تم تینا باوہ شیطان نا چنک اُرے، او تم تینا باوہ نا خوش نا مطابق

چلینگیرے۔ او اولیکو دے اُن انسان نا دشمن او قتل کروکا اے، او ایٹو اسکان

راست نا بیتے منتے، انتے کہ اونا بیتاک راست افس۔ او دروغ ترس اے۔ او ہندن

کیک، انتے کہ اونا رَغ رَغ دروغ اُن پُر اے، او دروغ تروکا تا گل اُن بھلا اے، او

۴۵ ایلوفتے ہم دروغ رغالیک۔ ○ ولے ای تمھے راست پاننگ ٹی اٹ۔ تم دروغ تروکا نا

۴۶ کسر آپنگ نا وجہ غان کنازی آایمان تخییرے۔ ○ تمھے اُن دیر ثابت کنگ کیک

۴۷ کہ ای گناہ گارے اٹ؟ ای راست پاوہ، گرا تم انتے کنازی آایمان تخییرے؟ ○ تم

خدائے تینا باوہ منپیرے۔ ہندا خاطر اُن تم کنا بیتاتے غور اٹ بمپیرے۔ ولے آرا

بندغ خدائے تینا باوہ منک او خدا نا بیتاتے غور اٹ بیک۔" ○

۴۸ یہودی معلماک عیسی نے پاریر "ننا دا بیتاتے پنگ اُن پد نن پاننگ کینہ کہ

نی بے وینو ساماری سے اُس، اوانے تو جن اُرے۔" ○

۳۹ عیسیٰ اوفتے پارے "کن تو جن آفک۔ ای تینا باوہ خدائے عزت ایٹیوہ، ولے
۵۰ تم کئے عزت تفسیرے۔" ای تین کے عزت خواہرہ، ولے آسٹے نا خوش اے کہ
۵۱ مخلوق کئے عزت ایٹے، او وانا فیصلہ اونا دو ٹی اے۔" ای تمے راست پاننگ ٹی
اٹ۔ آرا بندرغ کنا پیغامے منک، او اصل کسپک۔"

۵۲ اوفک عیسیٰ نے پاریر "داسہ ننا یقین مس کہ نے تو جن آرے۔ ایراھیم کسک
او ایلو پنغمبر اک ہم کسکر۔ ولے نی داسہ پاریس کہ "آرا بندرغ کنا پیغامے منک، او
۵۳ اصل کسپک۔" نی ہمر پاننگ کیسہ کہ نا اہمیت ایراھیم آن بزز اے، کہ او کسک،
او گل ایلو پنغمبر اک ہم کسکر؟ گرا نی ہمر پاسہ کہ "ای بزز اٹ؟"

۵۴ عیسیٰ اوفتے پارے "آگہ ای تینے عزت ترفیٹہ، واعزت نا بیچ اہمیت متویکہ۔ ولے
۵۵ کنا باوہ، کہ تم پارے "ننا خدائے"، کئے عزت ایٹک۔" تم اووے پیرے، ولے
ای اووے چاوہ۔ آگہ ای پاو کہ ای اووے تیرہ، تو تمے آن بار دروغ تڑ مریوہ۔ ولے
۵۶ ای اووے چاوہ، او اونا پیتاتے آ عمل کیوہ۔" ثنا پیرہ ایراھیم بھاز خوش اسکہ آرا
وخت آ کنا باوہ خدائے اووے کنا پاننگ نا باروٹ پارے۔ آرا وخت آ کنا پاننگ نا وخت
بس، او بھاز خوش اسکہ۔"

۵۷ یہودی معلماک حیران مسر پاریر "نا عمر پنجا سال آف۔ نی ہمر ننا پیرہ ایراھیمے
خناس؟"

۵۸ عیسیٰ اوفتے پارے "ای تمے راست پاننگ ٹی اٹ۔ ایراھیم نا ووی منگ آن
مست، ای دا جہان ٹی آسٹہ۔"

۵۹ دا پیتاتے پاننگ آن پد یہودی معلماک خلتے بیفیر، کہ "عیسیٰ نے خلین۔" ولے
عیسیٰ ڈگوئی اٹ بھلا عبادت خانہ غان پیش تما۔"

عیسیٰ نا کورے خنی کنگ

- ۱ ب واکان پد اسه وے س عیسیٰ کسر آٹ پنگ ٹی آسکھ او اسه بندغے خنا، که او
 ۲ ووی منگ آن کور آسکھ- او نا خاصنگا شاگرداک اوژان ہریغیر "خواجه، وادے ونا
 گناہک کور کرینو، وانا چند نا یا وانا لمہ باوہ نا گناہک وادے کور کرینو؟" ○
 ۳ عیسیٰ اوفتے پارے "وانا کور منگ نا تعلق نہ وانا گناہتے تون اے، نہ وانا
 لمہ باوہ نا گناہتے تون اے۔ بلکہ وا وا خاطر آن کور مسونے، کہ خدا نا شفا تینگ
 ۴ نا طاقت واژا بریک، او وا طاقت نا باروٹ گلے سمانتیک- وے ٹی مخلوق کاریم
 کنگ یک، وے نن نا کاریم کنگ کپک- ہندن آرا وخت اسکان کہ نن وا دنیا ٹی
 ۵ زندہ آن، نن کے ضروری اے کہ نن خدا نا کاریمتے کین- او ای وا دنیا ٹی بسوٹ،
 او وا دنیا کے روشنائی اٹ۔" ○
 ۶ وا بیتاے خلاص کنگ آن پد عیسیٰ وُغار آٹف کرے، او وا ٹف اٹ چنکو
 ۷ پلغس جوڑ کرے، او پلغے کور ناختے آخوشکا- ودا پارے تہ "ہنگ، تینا مونے
 شیلوخ پنی آتلاپ ٹی سل۔"
 "شیلوخ" نا معنی اے "ویر نا بنگ۔"
 ۸ ودا وا بندغ تلاپ آہنا، مونے تینا سلا، او خنی مس، آراغا ہنا- ودا او نا
 ہمسایہ غاک او ایلو بندغاک، کہ اووے کور خیرات خواتنگ آخاتر، اسہ پہ ایلو آن
 تینا ہریغیر "وا ہمو بندغ افک کہ ٹوسکھ، خیرات خواتیسکھ؟" ○
 ۹ گراس پاریر "وا ہمو بندغ اے۔"
 وے ایلوفک پاریر "وا پین بندغس اے۔ وانا شکل کور تو بلیک۔"
 وے خنی مروکا بندغ پارے "ای ہمو کور اٹ۔"
 ۱۰ بندغاک کور آن ہریغیر "نی ہمر خنی مسس؟" ○

۱۱ او جواب تِس پارے "اسے بندغس، کہ پن تہ عیسیٰ اے، او چنکو پلجس جوڑ کرے، کناختے آخوشکا، اوکنے پارے "شیلوخ ناکلپ آہنگ، تینامونے سلہ"۔ ہندا خاطر آن ای تلپ آہنگ۔ آراوخت آی تینامونے سلاک ای خنی مسٹ۔" ○

۱۲ بندغاک ہریغیر "واسہ او آرائیک اے؟"

خنی مروکا بندغ جواب تِس "کنے خبر آف، او آرائیک اے۔" ○

خنی مروکا او فریسی فرقہ نا بندغاتا نیام ٹی بحث

۱۳ ولدا گراس بندغ ہمو بندغ، کہ کور اسکہ، فریسی فرقہ نا بندغاتے آوری۔ ○

۱۴ عیسیٰ خدا نا عبادت او آرام ناوے آچنکو پلجسے آٹ واکورے خنی کریس۔ ○ ولدا

۱۵ فریسی فرقہ نا بندغاک ہم خنی مروکا بندغ آن ہریغیر کہ "نی ہمر خنی مسوس؟"

خنی مروکا بندغ پارے "بندغس کناختے آچر پلج ناخوشکا۔ ای تینامونے سلاک او واسہ خنگ کیوہ۔" ○

۱۶ گراس فریسی فرقہ نا بندغاک پاریر "آرا بندغ ہندا کاریکے کرینے، او خدا نا گنڈ آن بتے، آنتے کہ او شریعت نا عبادت او آرام ناوے نا حکماتے بنتے۔"

ولے ایلوفک پاریر "اسے بندغس کہ گناہ گار اے، ہمر وحنو معجزہ نشان تینگ کیک؟"

۱۷ دا وجہ غان فریسی فرقہ نا بندغاک تین پہ تین تو اتفاق کتوی۔ ○ ہندا خاطر آن فریسی فرقہ نا بندغاک اسے کا ولدا خنی مروکا بندغ آن ہریغیر "نی پاریس کہ" اوکنے خنی کرینے۔ "اونا باروٹ نا آنت خیال اے؟ او دیس اے؟"

خنی مروکا بندغ پارے "او پغمبرس اے۔" ○

۱۸ یہودی معتبر کا بندغاتا ولدا ہم خوش آلوکے کہ واپتاتے آیقین تجیر، کہ وامست

۱۹ کور اسکہ او واسہ خنی مسونے۔ ہندا خاطر آن اوفک اونا کلمہ باوہے توار کریر، ○ او

- ہریفیر ”وامار ثماے؟ واواقعی ودی منگ آن کور آسکہ؟ واسہ ہمر ختی مسونے؟“ ○
- ۲۰ لمہ باوہ جَوَاب تِسْر ”آؤ۔ واننا مار اے۔ او نن وا ہم چانہ کہ او ودی منگ آن
- ۲۱ کور آسکہ۔ ○ ولے نن تپنہ کہ واسہ او ہمر ختی مسونے، او نن وا ہم تپنہ کہ اووے دیہ
- ختی کرینے۔ ثم تینٹ اوڑان ہریفیو۔ او ورننا مسونے، او تینا کاریمتا تینٹ جَوَابے
- تینگ کیک۔ ○
- ۲۲ اونا لمہ باوہ وا جَوَابے وا خاطر آن تِسْر، آنتے کہ اوفک یہتودی معتبر اتے آن
- خولیسر۔ وا معتبر اک اتفاق کریسر کہ ”آرا یہتودی وا پانک کہ ”ای عیسیٰ نازی
- ۲۳ آلیمان تجیوہ کہ او خُدا نا مقرر کروکا اے“، اووے نن عبادت خانہ ٹی اِلینہ“ ○ وا
- وجہغان ختی مروکا نا لمہ باوہ وا بیتے پاریر کہ ”او ورننا مسونے۔ تینٹ اوڑان ہریفیو“ ○
- ۲۴ ولدا اِرٹ میکو وار فریستی فرقه نا بندغاک کور آن ختی مروکا بندغے توار کریر،
- اووے پاریر ”خُدا نا قسے بیف کہ نی ننے راست پاسہ۔ نن وا چانہ کہ آرا بندغ نے
- ختی کرینے، او گناہ گارس اے۔ ○
- ۲۵ ختی مروکا بندغ پارے ”ای تپہ کہ او گناہ گارس اے یا گناہ گارس آفک۔ ولے
- ای وا چاوہ کہ مُست ای کور آسٹہ، او واسہ او کئے ختی کرینے۔ ○
- ۲۶ فریستی فرقه نا بندغاک ہریفیر ”اونے تو آنت کرے؟ او ہمر نے ختی کرے؟“ ○
- ۲۷ ختی مروکا بندغ جَوَاب تِس ”ای ٹے مُست ہم پاریسٹ، ولے ثم کنا ہیتاتے
- غور آٹ بنتورے۔ ثم ولدا واقصے پینگ خوارے، آنتے کہ ثم ہم اونا شاگرد جوڑ
- منگ نا سوچ کنگ ٹی اُرے؟“ ○
- ۲۸ اوفک اووے بے عزت کریر او پاریر ”نی اونا شاگرد اُس، ولے نن پغمبر موسیٰ
- ۲۹ نا شاگرد اُن۔ ○ نن وا چانہ کہ خُدا موسیٰ تو بیت کرے، ولے وا بندغ نا باروٹ نن
- سچ تپنہ کہ آراکان بسونے۔ ○
- ۳۰ ختی مروکا بندغ پارے ”وا عجبو بیتس اے۔ ثم تپیرے کہ آراکان بسونے،
- ۳۱ ولے او کئے ختی کرینے۔ ○ نن گل وا ہم چانہ کہ خُدا گناہ گار اتا عبادت او وعاتے قبول

کچک، ولے آرا بندرغ، کہ خُدا نا کسر آ کائک، اونا خُوش نا مطابق عمل کیک، خُدا
 ۳۲ اونا عبادت او وُعاتے قبول کیک۔ ۰ وُتیا نا جوڑ منگ آن اَلیس اینو اِسکان کس
 ۳۳ وُهنو قصہ بنتے کہ کس کورے ختی کرینے۔ ۰ اگہ دا بندرغ خُدا نا گنڈ آن بفر وُس،
 تو او وُهنو کاریم کنگ کتویک۔ ۰
 ۳۴ اوفک پاریر ”نی کور وُدی مس۔ واژان ثابت مریک کہ نی یا نا کسہ باوہ گناہ گار
 اُترہ۔ او داسہ نی ننے پوہ کیسہ؟“
 ولدا اوفک دا بندرغے عبادت خانہ غان کشار۔ ۰

دیر رُوحانی کور اے؟

۳۵ آرا وخت آ عیسیٰ دا بیتاتا باروٹ بنگ، او ختی مروکا بندرغے اسہ دے س خنا،
 اوژان ہریفے ”نی آدم نا اولیاد آ ایمان تخیسہ؟“ ۰
 ۳۶ ختی مروکا بندرغ جواب تِس پارے ”خُواجہ، کنے پا، او دیرس اے، تاکہ ای اونا
 زی آ ایمان تخیگ کیو؟“ ۰
 ۳۷ عیسیٰ اووے پارے ”نی مُست ہم اوڑتو بلائس، ای ہمو بندرغ اُٹ، کہ نے
 تو ہیست کنگ ٹی اُٹ۔“ ۰
 ۳۸ ختی مروکا بندرغ پارے ”خُواجہ، ای نازی آ ایمان تچاٹ۔“
 او دا پارے او عیسیٰ نے سجدہ کرے۔ ۰
 ۳۹ عیسیٰ پارے ”دا وُتیا ٹی بندغاگ کوشتے کیرہ کہ ”خُداے درست کین۔“ ای
 اوفتے خُداے درست کر فیوہ، دافتے ختی تے آن بار کیوہ۔ ولے گراس بندغاگ
 خُداے درست کپسہ، ولے پارہ کہ ”نن خُداے درست کینہ۔“ دافک کوراتے آن
 بار او۔ ای دا وُتیا ٹی بسوٹ تاکہ ظاہر کیو دیر خُداے درست کیک، دیر کچک۔ ۰
 ۴۰ گراس فریسی فرقہ نا بندغاگ، کہ اوڑے موجود اُترہ او دا بیتاتے بنگر، عیسیٰ غان

ہر یفیر "یقیناً نی وا کور نا مثالے ننا باروٹ پاتویس؟" ○
 عیسیٰ اوفتے پارے "اگہ ٹم مزہب ٹی کور اتے آن بار اُرے، او خدائے تپیرے،
 تو ٹم غلطی آ آفیرے۔ ولے ٹم دروغ آٹ پارے کہ "نن مزہب نا باروٹ چانہ، کور
 آفن۔" ہندا خاطر آن ٹم غلط اُرے۔" ○

عیسیٰ نا پاننگ "دا دُنیا نا بندغاتے کے جوائنگا شوان ای اُٹ"

۱ نَب عیسیٰ اوفتے تو ہیبت کرے او مثالے تِس "ای ٹھے راست پاوہ۔ ہمو بندغ
 ۲ کہ گیز ٹی دروازہ غان بَفک، ولے جُپک، بریک، او وِز یا ڈاگوس اے۔ ○ ہمو بندغ
 ۳ کہ دروازہ غان گیز ٹی کائیک، میٹئا شوان اے۔ ○ خیالداری کرو کا گیز نا دروازہ اے
 اوڑ کے تلک۔ میٹک شوان نا توارے بنیرہ، کہ او دا میٹھے پن آٹ توار کیک او اوفتے
 ۴ بئے گینگ کے پیشن ویک۔ ○ آرا وخت آ شوان تینا گل میٹھے کشا، او مون مون
 آ کائیک، او میٹک اونا رند آٹ بریرہ، آنتے کہ اوفک تینا شوان نا توارے درست
 ۵ کیرہ۔ ○ اوفک پین کسے نارند آٹ ہمپسہ۔ اگہ پین کسے اوفتے توار کیک، اوفک
 زیرہ، آنتے کہ اوفک دا بندغ نا توارے درست کپسہ۔" ○
 ۶ عیسیٰ دا مثالے فریسی فرقہ نا بندغاتے پارے، ولے اوفک پوہ تئویر کہ دانا
 ۷ آنت معنی اے۔ ○ ہندا خاطر آن عیسیٰ دا مثال نا معنی اے کہ سہ پارے "ای ٹھے
 ۸ راست پاوہ۔ ای میٹھے کے گیز نا دروازہ اُٹ۔ ○ ہمو بندغاک کہ وِز اتے آن بار جُپ
 خلگر، بیہار، مزہبی آ معلماک او۔ ولے اوفک خدانا کسر آ بروکا بندغاتے ریفنگ
 ۹ کپسہ۔ ○ ای تنیا وا گیز نا دروازہ اُٹ، او میٹک سلامتی آٹ بئے گینگ کے داکان
 کارہ۔ ہندن آرا بندغ ہم کنا ذریعہ آٹ خدانا کسر آ بروکا بندغاتے تو شامل مرپک،
 ۱۰ خدانا اووے نجات اینک۔ ○ وِز صرف دا خاطر آن بریک کہ وِزی کے، کسے، او سخان
 ایٹے، ولے ای دا خاطر آن بسوٹ کہ خدانا کسر آ بروکا تے ہمیشہ نا زندگی او خدانا

نا رحمتے ایٹیو۔"

- ۱۱ عیسیٰ واسپتے مخلوقے پین پوہ کنگ کے پارے "جوانگا شوان ای اٹ۔ دهن
کہ اسے جوانو شوانس میٹا خرتے کنگ کے تینا جان نا پروائے کپک، ہندن ای خدا
نا کسر آ بروکا بندغاتے کے تینا جان نا پروائے کپہ، اوفتے کے تینا جان نا قربانی
۱۲ ایٹیوہ۔" ولے ہمو بندغ کہ کرایہ اٹ میٹا خیالداری کیک، اونا چند نا میٹک افس،
آرا وخت آ او خرمے بنگ آخنیک، او میٹے ایلک او نرک۔ ولدا خرمہ حملہ کیک، او
۱۳ میٹک دانگ اینگ مریرہ۔" کرایہ اٹ خیالداری کروکا وا خاطر آن نرک کہ او صرف
۱۴ پیسے اٹ میٹا خیالداری کیک۔ ہندا خاطر آن او خاص خیالداری ئے تخچک۔" جوانگا
۱۵ شوان ای اٹ۔ ای باوہ خدائے دوست توریوہ۔ او ہم کنے دوست تورک۔ ہندن
کنازی آ ایمان تجوکا بندغاتے، کہ میٹے آن بار او، ای اوفتے دوست توریوہ۔ اوفک
۱۶ کنے درست کیرہ، او ای اوفتا خاطر آن کینگ کے تیار اٹ۔" گراس پین میٹک
او کہ اوفک واسکان وا گرتی شامل افس، او وا ضروری اے کہ ای اوفتے ہم وا
میٹے تو شامل کیو۔ اوفک کنا پیتاے منیرہ، او اوفتے تو شامل مریرہ۔ داکان پد اسے
گرس مریک، او اسے شوانس مریک۔"
- ۱۷ "باوہ خدا کن تو وا خاطر آن محبت کیک، آنتے کہ ای تینا زندگی ئے قربان کیوہ،
۱۸ او خدا کنے پدی زندہ کیک۔" کس تینا طاقت اٹ کنے کسینگ کپک، ولے ای
تینا خوش اٹ تینے ایلوفتا دوئی کسینگ کے ایٹیوہ۔ کن تو طاقت آرے کہ ای تینا
زندگی ئے قربان کیو، تاکہ خدا نا خوش پورہ مرے۔ او خدا کنے پدی زندہ کیک۔"
- ۱۹ عیسیٰ نا پیتاے بنگ آن پد بہودی معلماک تین پہ تین تو اتفاق کتویر۔"
۲۰ اوفتے آن بھازنگاک پاریر "داٹی جن آرے۔ دا گنوک مسونے۔ نن دانا پیتاے
آنتے بنین؟"
- ۲۱ ولے ایلوفک پاریر "حتی آ بندغ دهنو عقل مندے و بیست کنگ کپک۔ جن
ہم بندغے خنی کنگ کیک؟"

یہودی معتبراتا عیسیٰ غان انکار کنگ

- ۲۲ سیل ٹی بھلا عبادت خانہ نا وقف کنگ نا عید نا وخت بس، او یہودییک وا
 ۲۳ عیدے یروشلم شار ٹی کریرہ۔○ وا وخت ٹی عیسیٰ ہموڑے بھلا عبادت خانہ نا براندہ
 ۲۴ ٹی، کہ وا "سلیمان نا براندہ" پاننگاکہ، چرخ کنگ ٹی اسکہ۔○ وا وخت آ یہودی
 معتبراک اوڑا مچ مسر او ہریفیر "نی واقعی خدا نا مقرر کروکا اس؟ نئے راست پا۔
 واڑکے نن بے صبری اٹ انتظار کنگ ٹی ان۔"○
- ۲۵ عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹھے دا بیت نا باروٹ پارینٹ، ولے ٹم کنا پیتا تازی
 آ یقین تختورے۔ وا معجزہ غاتے، کہ ای تینا باوہ خدا نا طاقت اٹ نشان ایٹیوہ،
 ۲۶ وافک کنا باروٹ گواہک او۔○ ٹم کنازی آ ایمان تخییرے، او ٹم کن کے کنا میٹھے
 ۲۷ آن بار مفرے۔○ کنازی آ ایمان تھوکا بندگاک، کہ کنا پیتا تازی، اوفک کن
 کے میٹھے آن بار او۔ ای اوفتے جوان درست کیوہ۔ اوفک کنا نشان تروکا کسر آ
 ۲۸ بریرہ۔○ ای اوفتے ہمیشہ نا زندگی ایٹیوہ، او وا بندگاک کنا سیخا ٹی او، کس اوفتے
 ۲۹ کنا کسر آن ہر سیفنگ کپک۔○ باوہ خدا دافتے کنا کسر آ یسونے، او خدا گل آن
 ۳۰ طاقت والا اے، او کس دافتے باوہ خدا نا سیخاغان کشنگ کپک۔○ ای خدا نا مار
 اٹ، او کنا باوہ اے۔ نن آیت ان۔"○
- ۳۱ دا پیتا پنگ آن پد یہودی معتبراک خلتے بیفیر کہ "عیسیٰ سگسار کین۔"○
 ۳۲ ولے عیسیٰ اوفتے پارے "ای تینا باوہ خدا نا طاقت اٹ ٹھے بھاز معجزہ نشان
 تسوٹ، او جوانو عمل کریٹ۔ دافتے آن آرا غلط اے کہ ٹم کنے سگسار کیرے؟"○
 ۳۳ اوفک پاریر "نن نے دا خاطر آن سگسار کپتہ کہ نی جوانو کاریم کریٹس۔ بلکہ وا
 خاطر آن سگسار کینہ کہ نی شرک پاننگ ٹی اس۔ نی صرف اسے بندھے اس، ولے
 نی دعویٰ کنگ ٹی اس کہ "ای او خدا آیت ان۔"○

- ۳۳ عیسیٰ اوفتے پارے ”ثما مقدسنگا کتاب ٹی لکھوک اے کہ خُدا ثما معتبرنگا
- ۳۵ بندغالتے پارینے کہ ”ثم کئے آن بار اُرے“ ○ او نن وا ہم چانہ، آرا ہیست مُقدسنگا
- کتاب ٹی لکھوک اے، او اصل دروغ آفک۔ او خُدا ہمو بندغالتے پارے ”ثم کئے
- ۳۶ آن بار اُرے“ کہ خُدا نا پیغام اوفتے آ بس۔ ○ آرا تسکان کنا ہیست اے، کنا باوہ
- کئے مقرر کرینے او دا دنیا ٹی راہی کرینے۔ ولدا ثم ہمر پائنگ کیرے کہ ای شُرک
- ۳۷ پائنگ ٹی اُٹ؟ ای ثمے پارینٹ کہ ”ای خُدا مار اُٹ“ ○ اگہ ای تینا باوہ نارغامو کا
- ۳۸ کاریمتے کپہ، تو کنازی آ ایمان تخیبو۔ ○ ولے ای کیوتا، ثم ولدا ہم کنا پیتا تازی
- آ ایمان تخیبے۔ کنا کاریمتا باروٹ سوچ کبو، تاکہ ثم پوہ مریرے کہ ای خُدا مار
- اُٹ او خُدا کنا باوہ اے۔ نن آسٹ اُن۔ ○
- ۳۹ ولدا یہودی معتبر اک اسہ کا ولدا کوشستے کیرے کہ ”عیسیٰ اے گرفتار کین“، ولے
- عیسیٰ اوفتے آن بچا۔ ○
- ۴۰ عیسیٰ پدی دریاب اُرڈن نا ایلو کنا رہا غا ہمو جاگہ غا، کہ سخیی ہموڑے پاک
- ۴۱ صاف منگ نا بے شولیفیکہ، ہنا، او اوڑے رہینگا۔ ○ بھازنگا بندغاک اوڑا بسر، تین
- پہ تین تو پاریر ”سخیی بچ معجزہ نشان تہو، ولے سخیی آرا پیتاتے وا بندغ نا باروٹ
- پاریس، اوفک گل راست او“ ○
- ۴۲ وافتے آن بھازنگاک اونا زنی آ ایمان تیار۔ ○

لعزرا نا کہنگ

- ۱-۵ **ب** اسہ بندغس، کہ پن تہ لعزرا اسکہ تینا ارا ایڈ مریم او مرتھا تو بیت عنیاہ پنی آ
- خلق ٹی رہینگا کہ۔ عیسیٰ لعزرا او اونا ہڑتوما ایڈ مریم او مرتھائے بھاز دوست توریکہ۔
- وا ہمو مریم اسکہ، کہ اونا قصہ مون آبریک او لعزرا نا پدی زندہ منگ آن پد خواجہ
- عیسیٰ نانت تے آعطر نا بوتلس شاغا او تینا پٹاتے تو بارے تہ۔ اسہ دے س لعزرا بیمار

- ۶- مس۔ ہر تو مالیک عیسیٰ غا گلو راہی کیر "خواجه، نا دوستگا سنگت لغز بیمار اے۔"
 آرا وخت آ عیسیٰ غا دا خبر سینگا، او پارے "دا بیماری نا نتیجہ و امفک کہ او
 کہیک۔ بلکہ دهن مریک تاکہ بندغاتے خدانای طاقت نا باروٹ ساتمے، او ہندا طریقہ
 اٹ خدانای مارنا یعنی کنا طاقت نا باروٹ ہم مخلوقے ساتمک۔" ○
- ۷- عیسیٰ نے ستماسس کہ "لغز بیمار اے"، ولے ولدا ہم او ہموڑے ایرادے
 ۸- اسکان پین رہینگا۔ ○ ولدا او تینا خاصدگا شاگردا تے پارے "پدی بہوویہ صوبہ غا لغز
 نا گنڈ آ کامبو۔" ○
- ۹- شاگرداک پاریر "خواجه، گراس وے مست بہوویہ صوبہ نا بندغاتا خوش اسکہ کہ
 نے سنگسار کیر، او نی پدی ہمو جاگہ غا پینگ نا تیاری کنگ ٹی اُس؟" ○
- ۱۰- عیسیٰ پارے "دھن کہ اسہ وے ٹی ڈوانزہ گھنٹہ وے نا روشنائی کے مریک،
 او آرا بندغ ہم دا روشنائی ٹی چرخ کیک، او دا روشنائی ٹی ٹڈو ہلپک، ہندن کن
 تو خاصو وختس اے کہ ای تینا کاریمتے کیو۔ ○ ولے ہمو بندغاک کہ کنا نشان تروکا
 روشنائی ٹی زندگی نے گدریفپسہ، دافک ہمو بندغاتے آن بار او کہ تارمہ ٹی چرخ
 کیرہ، ٹڈو ہلیرہ، تمیرہ۔" ○
- ۱۱- دا ہیتا پاننگ آن پد عیسیٰ لغز نا باروٹ پارے "دانا سنگت خاچانے، ولے
 ای کاوہ، اووے بش کیوہ۔" ○
- ۱۲- اونا شاگرداک پاریر "خواجه، اگہ او خاچانے، دانا معنی اے کہ او جوڑ منگ ٹی
 اے۔" ○
- ۱۳- عیسیٰ نا پاننگ نا معنی دا اسکہ کہ لغز کسکونے، ولے اونا شاگرداک پوہ مٹویر،
 ۱۴- سوچ کیر کہ "دا وٹیا نا خاچنگ نا باروٹ پاننگ ٹی اے۔" ○ ہندا خاطر آن عیسیٰ
 ۱۵- اوفتے پوہ کنگ کے پارے "لغز کسکونے۔ ○ دا اٹم کے جوان اے کہ دا وخت ٹی
 ای ایڑے موجود آلویتہ، تاکہ ٹا ایمان کنازی آتیرے۔ کامبو، ہر بو تہ۔" ○
- ۱۶- توآ، کہ اووے دوستی اٹ "جاڑ" پاریرہ، ایلو شاگردا تے پارے "خواجه تو کامبو۔"

اگہ اووے کسفیرہ، تو نن ہم کہنگ کے تیار اُن۔" ○

عیسیٰ قیامت نا دے نا مالک او زند تروکا اے

- ۱۷ آرا وخت آ عیسیٰ بیت عینیاہ پنی آ خلق آن خُک رسینگا، اووے سہا تما کہ
- ۱۸ لتزریے چار دے مُست و فن کرینو۔ ○ بیت عینیاہ خلق یروشلم شار آن تقریباً اِرا
- ۱۹ میل مَر اَسکہ۔ ○ بھازنگا بندغاگ بیہوویہ صوبہ نا ایلو جاگہ غاتے آن مرتھا او مریم آ
- ۲۰ اوفتا ایلم نا کہنگ نا افسوس کننگ کے بسوئر۔ ○ آرا وخت آ مرتھا عیسیٰ نا بینگ
- ۲۱ نا باروٹ پنگ، او اراغان پیشن اوڑ تو یلنگ کے پنا، ولے مریم اِرا ٹی سلیس۔ ○
- ۲۲ مرتھا عیسیٰ نے پارے "خواجه، اگہ نی داڑے مروس، تو کنا ایلم کستویکہ۔ ○ ولے
- ای جوان چاوہ نی اِرا گڑائے خُداغان خُوائیس، او نے ایتک۔" ○
- ۲۳ عیسیٰ پارے تہ "نا ایلم پدی زندہ مریک۔" ○
- ۲۴ مرتھا پارے "آؤ، خواجه، ای چاوہ کہ او قیامت نا دے آپدی زندہ مریک۔" ○
- ۲۵ عیسیٰ اووے پارے "ای قیامت نا دے نا مالک اُٹ، او زند تروکا اُٹ۔ آرا
- ۲۶ بندغ کنازی آ ایمان تِجک، کہیک، او کہوکاتے ٹی آف، بلکہ زندہ غاتے ٹی اے۔ ○
- ایمان تِجوکاتے تو اوار جنت ٹی ریبنلگ۔"
- عیسیٰ اوڑان ہریفے "نی دا پیتاے آ ایمان تِجیسہ؟" ○
- ۲۷ مرتھا جواب تِس "آؤ، خواجه، ای ایمان تِجیوہ کہ نی خُدا نا مار او اونا مقرر کروکا
- اُس، او نن اسہ بھلو وختسے آن خُدا نا مقرر کروکا نا بینگ کے اِنظارے کننگ
- ٹی اَسنہ۔" ○

عیسیٰ نا بوغنگ

- ۲۸ دا پیتاتا کنگ آن پد مرتھا پدی اراغا ہنا او تینا ایڑ مریمے تینائی ٹی توار کرے
پارے ”خواجه بسونے، اوانے تو یلنگ خواک“۔
- ۲۹ ارا وخت آمریم دا ہیٹے پنگ او بش مس او زو زو عیسیٰ تو یلنگ کے ہنا۔
- ۳۰ عیسیٰ دا وخت اسکان خلق ٹی ہیٹو یس، ولے ہموڑے انتظار کریک اراڑے کہ
مرتھا اوڑ تو بلاس۔
- ۳۱ ہمو بہوویک کہ ارا ناتہ ٹی مریم تو آفسوس کریہ، ارا وخت
آ اوفک مریمے ایشافی بش منگ او پیشن پنگ آخار، اوفک اونا رند آٹ ہنار۔
اوفک سوچ کری کہ ”شاہد مریم قبرستان آتینا ایلم نا بوغنگ کے پنگ ٹی اے“۔
- ۳۲ مریم ہموڑے سر مس اراڑے عیسیٰ سلوک اسکہ۔ ارا وخت آ او خڑک رسینگ
او تینے عیسیٰ نانتے آ پٹے او پارے ”خواجه، اگہ نی داڑے مروس، تو کنا ایلم
گستویک“۔
- ۳۳ ارا وخت آ عیسیٰ اونا او اوڑ تو بروکا ایلو بندغاتا بوغنگے خنا، اونا خنک خریدکاتے
آن پڑ مسر، اووے اوفتے کے بھاز ترس بس۔
- ۳۴ عیسیٰ اوفتے آن ہریفے ”ثم اووے اراڑے دفن کریورے؟“
اوفک پاریر ”خواجه، کابو، ہریبو“۔
- ۳۵ عیسیٰ ہمو وخت آ ہوغا۔
- ۳۶ مخلوق پارے ”داوے لعزر تو آخس محبت اے“۔
- ۳۷ ولے اوفتے آن گراس پاریر ”اگہ داوے لعزر تو محبت مسکہ، دا اووے کہنگ
کے ایتویک، اتے کہ داڑو طاقت آرے، او دا کورنگا بندغے خنی کرینے“۔

لعزر نا پدی زندہ منگ

۳۸ عیسیٰ قبر آہنا کہ واغار ڈولو قبرس اسکہ او اونا با آہلو خلس تجوک اسکہ۔ اسہ
 ۳۹ کا ولدا عیسیٰ نا خنک خزینکاتے آن پڑ مسر۔ عیسیٰ حکم تس ”خَلْ مَرِّ کَبُو“۔
 لعزر نا لیر، مرتھا، پارے ”خواجه، واچار وے آن دفن اے۔ بَلَنگ آن بھلو
 گندس بریک۔“

۴۰ عیسیٰ اووے پارے ”ای نے پاریسٹ ”اگہ نی کنازی آایمان تجیسہ، تونی
 گُرا خُدا نا طاقتے خنیسہ۔“

۴۱ اوفک غار نا با آن خَلْ مَرِّ کریر۔ عیسیٰ آسمان نا گنڈ آہرا، او خُداے پارے
 ۴۲ ”اے باوہ، ای نا شکرے او اکیوہ کہ نی کنا دعائے قبول کیسہ۔“ ای جُوان چاوہ کہ
 نی ہر وخت کنا دعائے قبول کیسہ، ولے ای دا پیتاتے دا خاطر آن پاوہ کہ داڑے
 موجود بندغاک بنیر او ایمان تجیر، کہ نی کئے راہی کریئس۔“

۴۳ دا پیتاتے کننگ آن پد او لعزرے زور اٹ توار کرے پارے ”لعزر، پیشن
 برک۔“

۴۴ او پیشن بس۔ اونا نت او دُک کفن ٹی پیڑوک اترہ او اسہ پچس اونا کاٹم آ
 تفوک اسکہ۔ عیسیٰ اوفتے پارے ”واوے بلبو، کہ تینا خوش اٹ چرخ کے۔“

عیسیٰ ئے کسفنگ نا فیصلہ

(متی ۱-۲۶؛ مرقس ۱-۱۴؛ لوقا ۱-۲۲؛ ۵)

۴۵ آرا بندغاک کہ مریم تو آفسوس کننگ کے بسومر، اوفک عیسیٰ نا دا معجزہ
 ۴۶ خنار او اوفتے آن بھازنگاک عیسیٰ نازی آایمان تجار۔ ولے گراس تا فریسی فرقه

- ۴۷ نابدغائے آہنار او آرا معجزہ نے، کہ عیسیٰ نشانِ تسوسس، اوفتے پاریر۔ ہندا خاطر
آن بھلا ایاک او فریسی فرقہ نابدغاک مجلس نایلو بندگانے تو یلار او پاریر ”نن
۴۸ وابدغ تو آنت کین؟ آنتے کہ وابدغ آرا معجزہ غائے نشان تینگ ٹی اے، ○ ننے
خولیس اے۔ اگہ نن داوے ہندنِ ایلان، تو گل یہودیک وانا زی آایمان تجوز،
او داوے تینا بادشاہ جوڑ کرور، او دھنگا انقلاب رویو شہنشاہے خوش بنگ۔ ہندا
خاطر آن او بھلا عبادت خانے تباہ کیک او حکومتے ننے آن پلک۔ ○
- ۴۹ اوفتے آن اسس، کہ پن تہ کایفا اسکہ، کہ او داسال کے گل آن بھلا ایام جوڑ
۵۰ مسوسس، پارے ”ثم پیش اے۔ ○ ثم داپیتے پوہ مفرے کہ گل قوم ناتبہ منگ
آن جوان اے کہ اسہ بند غس کہے، تاکہ قوم بچے؟ ○
- ۵۱ گل آن بھلا ایام داپیتے کرے او پوہ متو کہ وانا ایلو معنی آنت اے۔ او داسال
کے بھلا ایام اسکہ، او خدانازریعہ آٹ داپیشن گوہی نے کرے کہ عیسیٰ یہودی قوم
۵۲ نابدغائے بچائینگ کے کسینگ۔ ○ نہ صرف یہودی تا بچائینگ کے کسینگ، بلکہ
ایلو قوم والا بندگانے کے ہم کسینگ، او اوفتے گلے اوار خداناکسر آتیک۔ ○
- ۵۳ داوے آن پد یہودی معتبر اک منصوبہ غائے جوڑ کریر کہ ”عیسیٰ نے کسین“۔ ○
۵۴ ہندا خاطر آن عیسیٰ یہودیہ صوبہ ٹی بندگانا مون آتویک، بلکہ واکاگے اے الا اور یگستائے
نارہی آفرائیم پنی اشار آہنا، او اوڑے تینا شاگرداے تو رہینگ۔ ○
- ۵۵ یہودی تا بچائینگ ناعید خڑک اسکہ، او بھازنگ یہودیک ایلو شار او خلاقاے
آن یروشلم شار آسہر، تاکہ بچائینگ ناعید شروع منگ آن مست مزہبی طور آٹ
۵۶ تینے پاک صاف منگ نافرہے آوا کیر۔ ○ اوفک عیسیٰ نے ہموڑے پٹارہ، او آرا
وخت آوفک بھلا عبادت خانہ ٹی مچ مسر، اوفک اسہ پہ ایلو آن تینا ہریفر ”نا
خیال آنت اے؟ کہ عیسیٰ عید کنگ کے داڑے بریک، یا بنگ؟ ○
- ۵۷ بھلا ایام او فریسی فرقہ نابدغاک داکھے تسوسر کہ ”آرا بندگانے ہم عیسیٰ نے
خنے، او ننے برے، پائے، تاکہ نن اوڑے گرفتار کنگ کین“۔ ○

مریم نا عیسیٰ نانت تے آ عطر اترے شاغنگ
(متی ۲۶: ۶-۱۳؛ مرقس ۱۴: ۳-۹)

۱ **ب** عید نا شروع منگ آن شش دے مست عیسیٰ بیت عنیاہ خلق ٹی لعرز آ
۲ بنا۔ وا ہمو بندغ اسکہ کہ عیسیٰ اووے پدی زندہ کریس۔ وا ارا نا بندغاک اوڑکے
۳ اریغ کبر، او مرتھا خدمت کرے۔ لعرز ہم عیسیٰ تو اریغ کنگ کے ٹوس۔ ولدا
مریم بوتکے ٹی نیم سیر عطر میں، کہ وانا قیمت بھاز گبن اسکہ، عیسیٰ نانت تے آ
شاغا، او اونانت تے تینا پٹاتے تو بارے۔ او عطر نا گند پورہ ارا ٹی تالان مس۔
۴ عیسیٰ نا اسہ شاگروس، کہ پن تہ بیہوداہ اسکروتی اسکہ، وا ہمو بندغ اے کہ مون آ
۵ عیسیٰ تو غداری کیک، او پارے۔ ”وا عطر آنتے مسہ صد چاندی نا روپئی کے سودا
۶ کنگتو؟ وا سودا کنگوٹس او پیسہ غاک غریباتے ٹی بشخ کنگوٹ۔“ او دا پیتے وا
خاطر آن پاتو کہ اووے غریباتا خیال اسکہ۔ بلکہ او خزانچی اسکہ او دا پیسہ غاتے ورا کہ
او تین کے خرچ کریکہ۔
۷ ولدا عیسیٰ پارے ”نیازیئے تورپہ، ارا کاریکے کنگ ٹی اے، اہ تہ۔ کنا
۸ کہنگ نا وخت آ او تینا کاریکے یات کیک۔“ ثم تو ہر وخت غریب آ بندغاک مرور،
ولے ای ثم تو ہر وخت مفروٹ۔“

لعرز نا کسفنگ نا منصوبہ

۹ بھازنگا بیہودی تے خبر تما کہ عیسیٰ بیت عنیاہ خلق آ بسونے۔ اوفک اوڑ تو یلنگ
کے اوڑے ہنار۔ نہ صرف عیسیٰ تو یلنگ کے بلکہ لعرز تو یلنگ کے ہم ہنار، اراوے
۱۰ کہ عیسیٰ پدی زندہ کریس۔ وا خاطر آن بھلا امانک منصوبہ س جوڑ کبر کہ ”لعرزے

۱۱ ہم کسفین"۔ اُنّے کہ وانا وجرغان، ہجازنگا یہیوویک اوفتا حکماتے منگے الائر او عیسیٰ
نازی آایمان تخنگ ٹی ائرہ۔

عیسیٰ نا یروشلم شار آ بادشاہ غان بار بَننگ

(متی ۱۱: ۲۱-۱۱؛ مرقس ۱۱: ۱۱-۱۱؛ لوقا ۱۹: ۲۸-۲۰)

۱۲ ارٹ میکو دے آ ہجازنگا بندغاک، کہ بچاؤنگ نا عیدے کنگ کے یروشلم شار
۱۳ آ بسوئر، اوفتے سہما تہما کہ "عیسیٰ یروشلم شار نا گنڈ آ پنگ ٹی اے"۔ ہندا خاطر
آن اوفک الار نا شاخاتے پرغار، دوتے ٹی بیفیر، او عیسیٰ نا گنڈ آ اچیانٹ خلیسہ
بسر "خدائے صفت کبو۔ وا ہمو بندغ اے کہ خدا نا طاقت اوڑتو آرے۔ یہیووی تا
بادشاہ نازی آ خدا نا رحمتاک مریر۔"

۱۳ عیسیٰ اسہ گرہ سے خنا، اونا نازی آ سوار مس، او مقدسنگا کتاب ٹی آرا پیشن گوہی
لکھوک اے، او صبح ثابت مس

۱۵ اے یروشلم شار نا بندغاک، خولیبیو۔
ٹما بادشاہ ٹے آ پنگ ٹی اے۔
گرہ سے نازی آ سوار اے۔

۱۶ عیسیٰ نا شاگرداک وا وخت آ عیسیٰ نا گرہ نازی آ سوار منگے او مخلوق نا بہ خیرٹ
کنگے پوہ مویر۔ ولے عیسیٰ نا کہنگ او پدی زندہ منگ او جنت آ پنگ آن پد
اوفک یات کریر کہ مقدسنگا کتاب وا پیتاتے عیسیٰ نا باروٹ پاریسس۔

ہمو بندغاک کہ عیسیٰ نا لقرے غار ڈول آقبر آن توار کنگ او پدی زندہ کنگ
نا وخت آ اوڑتو اوار ائرہ، اوفک ایلو مخلوقے وا معجزہ نا باروٹ پاریسہ ہنار۔ وا
۱۸ معجزہ نا پنگ نا وجرغان اسہ بھلو مخلوقس عیسیٰ تو پنگ کے بس۔ وا لدا فریسی
۱۹ فرقہ نا بندغاک تین پہ تین تو پاریر "ختتے تینا پٹیو، ہریو۔ آخس بھلو مخلوقس اونا

رند آٹ ینگ ٹی اے۔" ○

گراس یونانی یہودی تا عیسیٰ تو ملینگ نا خوایش

۲۰ گراس بندغاک، کہ یونانی زبان پاربرہ او ایلو قوم والاتا ملک آن یروشلم شار

۲۱ آ عید او عبادت کننگ کے بسوئر، ○ اوفک عیسیٰ نا خاصنگا شاگرد فلپس آ، کہ او

گلیل صوبہ نا بیت صیدا شار ٹی رہینگا کہ، ہنار۔ اوفک پاربرہ "خواجه، نن عیسیٰ تو

ملینگ خوانہ" ○

۲۲ فلپس اندریاسے دا ہیلتے پارے۔ واک ہر توماک عیسیٰ غا ہنار، اووے پاربرہ

"نے تو گراس یونانی و بندغ ملینگ خوارہ" ○

۲۳ عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹے راست پاوہ، وھن کہ خولم نا وانہ ڈغار ٹی دسینگپ،

او خوشہ کپک، ولے آرا وخت آ ڈغار ٹی دسینگ، او خوشہ کیک، ہندن کنا، آدم نا

اولیاد نا، وخت واسر خوک بسونے کہ ای کسفنگیوہ، کنا عزت بزز آمریک، او بھازنگا

۲۵ بندغاک کنا کسر آ بربرہ ○ آرا بندغ وا وٹیا ٹی تینا زندگی نے دوست تورک، او

مون نا وٹیا ٹی خدا نا بزاغان بچنگ کپک۔ ولے آرا بندغ کنا خاطر آن وا وٹیا ٹی

تینا زندگی نا پروائے کپک، او مون نا وٹیا ٹی ہمیشہ نا زندگی نے حاصل کیک ○

۲۶ آرا بندغ نا خوش اے کہ کنا خدمت کروکا مرے، تو اووے کنا کسر آ بروئی مریک۔

او آرانگ کہ مالک کائے، خدمت کروکا اوڑتو اوار اے۔ کنا باوہ ہم اووے عزت

ایتک آرا کنا خرتے کیک ○

عیسیٰ نا تینا کسفنگ نا باروٹ پاننگ

۲۷ عیسیٰ دا ہم پارے "ای اُست ٹی پریشان اُت۔ ای اُت پاو؟ ای خدائے وا پاو

۲۸ کہ ”اے باوہ، کنازی آدا بروکا مصیبت او تکلیفے آتہ؟“ یقیناً آخا، اتے کہ ای بسوٹ
 کہ دا مصیبت او تکلیفے سہیو۔ ○ اے باوہ، کنا ذریعہ اٹ مخلوق نا صفتے کے۔“
 ہمو وخت آخدا جنت آن توارس کرے ”داسکان نا ذریعہ اٹ کنا طاقت ظاہر
 مس، او مخلوق کنا صفتے کنگ ٹی اے۔ داکان پد ولدا ہم ہندن مریک۔“ ○
 ۲۹ واڑے موجود بندگاک جنت آن بروکا دا پیتے بنگر۔ گراس پاریر ”دا ہورہ نا
 توار اسکہ۔“

ایلوک پاریر ”ملائکس اوڑ تو ہیست کرے۔“ ○
 ۳۰ ولے عیسیٰ اوفتے پارے ”دا توار کنا فائدہ کے آلوک، بلکہ شفا فائدہ کے اسکہ،
 ۳۱ کہ تم کنازی آ ایمان تخیرے۔ ○ داسہ وخت بسونے کہ ای دا دنیا نا بندغاتا گناہ او
 برائی تا خاطر آن کسفنگیوہ۔ او داکاریم نا کنگ آن شیطان نا طاقت کم مریک، او آخر
 ۳۲ ٹی شیطان با اینک۔ ○ آرا وخت آ ای، آوم نا اولیاد، دا دنیا ٹی تففنگیوہ، کسفنگیوہ،
 تو اسہ بھلو مخلوقے تینا کسر آ آئیوہ۔“ ○
 ۳۳ عیسیٰ نا دا پیتاتا کنگ نا معنی دا اسکہ کہ ”ای ہم تکلیف کاٹیوہ، صلیب آ
 تففنگیوہ، کسفنگیوہ۔“ ○
 ۳۴ بندگاک پاریر ”ننا مقدسنگا کتاب ننے پانک کہ ”خدا نا مقرر کروکا ہمیشہ زندہ
 مریک۔“ نی گرا ہمر پاسہ کہ آوم نا اولیاد تففنگ، کسفنگ؟ گرا آوم نا اولیاد دیر
 اے؟“ ○

۳۵ عیسیٰ اوفتے پارے ”ای تم کے روشنائی اٹ۔ ولے ای تم تو چو وخت کے
 اٹ۔ آرا وخت اسکان ای تم تون اٹ، کنا کسر آتہو۔ کنا خوش افک کہ تم شیطان
 نا کسر آکارے، کہ اونا کسر تارمہ اے، او تم پیرے کہ آرانگ پننگ ٹی اے۔ ○
 ۳۶ ای تم کے روشنائی اٹ۔ کنازی آ ایمان تخبو، او ایمان تیخنگ نا وجہ غان تم کنا
 یعنی روشنائی نا کسر آ میرے۔“

دا پیتاتے کنگ آن پد عیسیٰ ہنا، مخلوق آن تینے دکا۔ ○

بھازنگا موجود بندغاڪ عیسیٰ نازی آ ایمان تختویر

- ۳۷ عیسیٰ مخلوق نا موجودگی ٹی بھاز معجزہ نشان تسوس، ولے بھازنگا بندغاڪ
- ۳۸ ولدا ہم اونا نازی آ ایمان تختویر۔ او پغمبر یسعیاہ آرا پیشن گوہی ئے دافتا باروٹ کریس، او صبح ثابت مس۔ او پاریسس
- ”اے خدا، نا طاقت مخلوق نا مون آ ظاہر مریک،
ولے بھازنگا نا پیغام نازی آ یقین تختہ۔“
- ۳۹ اوفک ایمان تختویر او یسعیاہ نا دا پیشن گوہی ہم صبح ثابت مس، کہ او پاریسس
- ۴۰ ”اوفک وار وار خیرہ، ولے توجہ تفسر،
او صبح نگا پیتا باروٹ سوچ کپسہ۔
بندا خاطر آن خدا اوفتے پیغام نا باروٹ کور کرینے۔
اوفک سوچ کپسہ، بندا خاطر آن پوہ مفسر۔
خدا پارینے ”اوفک کنا کسر آ بفسر۔ اگہ اوفک بریرہ،
تو نجات حاصل کیرہ۔“
- ۴۱ پغمبر یسعیاہ دا پیتاے پارے آتے کہ تینا وخت ٹی او عیسیٰ ئے دے ٹی ٹخ
آن بار خناس۔
- ۴۲ ولدا ہم بھازنگا یہودی معتبر اک عیسیٰ نازی آ ایمان تھار، ولے فریسی فرقہ
نا بندغاتا خو لیس آن مخلوق نا مون آ دانا باروٹ ہیست کتویر، تاکہ فریسی فرقہ نا
- ۴۳ بندغاڪ اوفتے عبادت خانگان کشپس۔ پلسکن ایمان تھو کاڪ ہندن کریر آتے کہ
اوفک خدا نا عزت تو اوار بندغاتے آن زیاست عزت خواہی سرہ۔

دِنا فیصلہ کنگِک

- ۳۳ عیسیٰ زور آن ہیست کریسه پارے "آرا بندرغ کنازی آ ایمان تِجک، او نہ صرف
 ۳۵ کنازی آ، بلکہ کناراہی کروکانازی آہم ایمان تِجک- آرا بندرغ کنے درست کیک،
 ۳۶ او کناراہی تروکائے ہم درست کیک- ای دا وِتیائی دا خاطر آن بسوٹ کہ آرا
 بندرغ کنازی آ ایمان تِجے، ای اودے روشنائی ناکسر آدیو، تاکہ او شیطان ناکسر آ
 ۳۷ ہمپ، کہ او تارمہ اے- آگہ کس کناپیغامے بِنک، او اونازی آ عمل کیک، ای
 اونافیصلہ کپہ، اتے کہ ای دا وِتیائی بندغاتا فیصلہ کنگ کے بتٹ- بلکہ
 ۳۸ ای دا وِتیانا بندغاتا بچا فنگ کے بسوٹ- آرا بندرغ کنے بِنک او کناپیغام آن
 انکار کیک، اونافیصلہ کنگ، او قیامت ناوے آ اوناپیغام آن انکار ناوجہغان فیصلہ
 ۳۹ کنگ- آرا ہمتاک ہم راست او، اتے کہ ای تینا طاقت آت ہیست کنگ، ولے
 ۵۰ باوہ خُدا، کہ او کنے راہی کرینے، کنے حکم تسونے کہ ای دا پتاتے پاو او رغایو- ای
 تینا باوہ خُدا ناخوش نامطابق ہیست کیوہ، او ای دا ہم چاوہ کہ آرا بندرغ اوناعلماتے
 مَنک، ہمیشہ نازندگی کے حاصل کیک-"

عیسیٰ نا خاصینگا شاگرداتا خزمتے کنگ

- ۱ **ب** بچا فنگ نا عید خُک اسکہ او عیسیٰ چائسکہ کہ "واسہ کنا وخت خُک بسونے
 کہ ای دا وِتیائے یلہ کیو او باوہ غاکو"- آرا بندرغاک کہ عیسیٰ نازی آ ایمان تجیرہ،
 ۲ عیسیٰ ہمیشہ اوفتے تو محبت کیک- آرا وِتن آن وخت اسکہ- عیسیٰ او اونادوانزورہ
 خاصینگا شاگرداک ایرغ کنگ کے ٹولوک اترہ- شمخون اسکروتی نامار، یہہوواہ ٹی
 ۳ مست آن شیطان غداری کنگ ناسوچے شاغاس- عیسیٰ چائسکہ کہ "خُداوا جہان

نا گل گزارتے کنا دُو ٹی تسونے، او دا ہم چائسکھ کہ ”ای خُدا نا گنڈ آن بسوٹ،
او خُدا نا گنڈ آ کاوہ“۔ ○

۵ ولدا عیسیٰ بش مس، صدّری ئے تینا کشا، او اسہ توّالس کوپہ غا تینا شاغا۔ ○ او
بھلو با والا بالٹی س پیفے، او ٹی وید شاغا او تینا شاگردا تانتے سیلنگ شروع کرے،
او توّال تو اوقتا ننتے بارفے۔ ○

۶ آرا وخت آ او شمخون پطرس آ بس، پطرس پارے ”خواجه، کنے شرمندہ کہے۔
نی کنا ننتے سلپہ۔“ ○

۷ عیسیٰ اووے پارے ”نی کنا ننتے تا سیلنگے واسہ پوہ مفسیہ، ولے ذریعے آن پد
پوہ مروس۔“ ○

۸ پطرس پارے ”ای کہیو، کاو، ولے تینا ننتے نے آن سیلفیہ۔“
عیسیٰ اووے پارے ”اگہ نی تینا ننتے کنے آن سیلفیہ، تو نی کنا شاگرد
مفسیہ۔“ ○

۹ پطرس پارے ”خواجه، اگہ دا ہیست اے، تو نی نہ صرف کنا ننتے سیلہ، بلکہ
کنا کاٹم او دوتے ہم سیلہ۔“ ○

۱۰ عیسیٰ پارے ”آرا بندغ ہم اسہ کا پاک صاف منگ نا بے شولا، اووے ولدا دا
بے شولنگ نا ضرورت آفک۔ ہندا خاطر آن ای صرف ثمانتے سیلنگ ٹی اٹ۔
ثما آسٹ آن بغیر ایلوفک گل اُست ٹی صفا مسونورے۔“ ○

۱۱ عیسیٰ مُست آن چائسکھ کہ اوڑ تو وید غداری کیک۔ ہندا خاطر آن او پارے ”ثما
آسٹ آن بغیر ایلوفک گل اُست ٹی صفا مسونورے۔“ ○

۱۲ آرا وخت آ عیسیٰ اوقتا ننتے تا سیلنگے خلاص کرے، او تینا صدّری ئے بینا، او پدی
تینا جاگہ غاٹوس۔ عیسیٰ تینا خاصنگا شاگردا تے آن ہریفے ”ای آرا کاریکے واسہ ٹم کے

۱۳ کریٹ، ٹم دانا معنی ئے پوہ مسورے؟ ○ ٹم کنے ”خواجه“ یا ”مالک“ پارے، او دا
۱۴ صیحو بیٹس اے کہ ٹم پارے، انتے کہ ای ثما واقعی خواجه اٹ۔ ○ ای، ثما خواجه یا

- ۱۵ مالک، واسہ ثنائت تے نوکراتے آن بار سِلٹ، او ہندن ٹم اسہ پہ ایلو نا تینا خرتے
 ۱۶ کبو۔ ○ ای ثنائت تے سِلٹ۔ وا ٹم کے اسہ مثالس اے، تاکہ ٹم ہندن کیرے،
 ۱۷ دھن کہ ای ٹم کے کہیٹ۔ ○ دا ہیئت راست اے کہ کس مے تینا خواجرغان
 ۱۸ اہیئت اٹ بڑز آف، او کس پیغام تروکا تینا راہی تروکا آن بڑز آف۔ ○ ٹم واسہ
 ۱۹ دا ہیئت پوہ مسورے۔ اگہ ٹم وافتازی آ عمل کیرے، تو خدا نارحمتاک ثمازی آ
 ۲۰ مریدہ۔ ○ ای ٹمے کچین کریٹ، او ای ٹمے جوان چاوہ۔ ولے ای دا ہیئت ثماکل نا
 ۲۱ باروٹ پاننگ ٹی آف، آنتے کہ دا ہم ضروری اے کہ آرا ہیئت مقدسنگا کتاب ٹی
 ۲۲ لکھوک اے، او صبح ثابت مرے۔ او ٹی لکھوک اے کہ ”اسہ بندغس کنا بے
 ۲۳ گنیک، او کن تو غداری کیک“۔ ○ ای ٹمے دا ہیئت پورہ منگ آن مست پاننگ ٹی
 ۲۴ اٹ، تاکہ آرا وخت آ دا ہیئت ثابت مرے ثما ایمان بتریک کہ ای ہمیشہ زندہ
 ۲۵ رہنگوگا اٹ۔ ○ ای ٹمے راست پاوہ، آرا بندغ ہم کنا پیغام رسیفوکا بندغے بہ خیرٹ
 کیک، ہندن پا، او کنے بہ خیرٹ کرے۔ او آرا بندغ کنے اُست ٹی منک، ہندن
 پا، او کنا راہی تروکائے ہم اُست ٹی منک۔ ○

عیسیٰ نا تین تو غداری کروکا نا باروٹ پاننگ

(متی ۲۶: ۱۷-۲۵؛ مرقس ۱۴: ۱۲-۲۱؛ لوقا ۲۲: ۲۱-۲۳)

- ۲۱ دا ہیئت پاننگ آن پد عیسیٰ اُست ٹی بھاز پریشان مس او ووانزوه خاصنگا
 ۲۲ شاگردا تامون آپارے ”ای ٹمے راست پاوہ، ٹمے آن اسٹس کن تو غداری کیک۔ ○
 ۲۳ شاگرداک اسہ پہ ایلو آ تینا پریشانی اٹ ہرار کہ ”ونا باروٹ پاننگ ٹی اے؟“ ○
 ۲۴ ای، عیسیٰ نا دوستنگا شاگرد، عیسیٰ نارہی آٹولوک اسٹہ۔ ○ پطرس کنا گنڈ آو
 ۲۵ اٹ اشارہ کرے کہ ”عیسیٰ غان ہریف، ”ونا باروٹ پاننگ ٹی اُس؟“ ○
 ای عیسیٰ نا خٹک آسٹ او ہریفیٹ ”خواجہ، دا غدار دید اے؟“ ○

۲۶ عیسیٰ پارے ”غدار ہمو بندغ اے کہ ای ایرغ نا باخوس کتغ ٹی خلیوہ، اووے ایٹیوہ۔“

۲۷ واکان پد عیسیٰ ایرغ نا باخوس بیفے، کتغ ٹی خلک، یہتوواہ غا، کہ او شمخون اسکروٹی نا مار اسکہ، مریفے تہ۔ ○ آرا وخت آ یہتوواہ باخوئے ہلک، شیطان اونا لُح آ سوار مس۔ ہندا وخت آ عیسیٰ اووے پارے ”ہمو کاریکے کہ نے کروٹی اے، زو کر۔“ ○

۲۸ ایرغ آ ٹولوک ایلو شاگرداک عیسیٰ نا دا پیتاتے پوہ مقویر۔ ○ نن سوچ کرین
۲۹ ”شاید عیسیٰ اووے پارے ”ہنگ، او عید کے ضرورت نا گڑاتے ہل“، یا ”غریباتے گڑاس پیسہ ایٹے“، آنتے کہ او خزانچی اسکہ۔ ○
۳۰ یہتوواہ باخوئے باٹی کرے او اسہ وار تو پیش تما۔ ○

عیسیٰ نا پُسکُنگا حُکم او پطر سے اونا انکار نا باروٹ پاننگ
(متی ۲۶: ۳۱-۳۵؛ مرقس ۱۴: ۲۷-۳۱؛ لوقا ۲۲: ۳۱-۳۴)

۳۱ آرا وخت آ یہتوواہ پیش تما، عیسیٰ تینا خاصک شاگرداتے پارے ”داسہ کنا آدم نا اولیاو نا کسفنگ نا وخت خُک بسونے، او وا وخت آ کنا عزت، بھازنگا بندغاتا مون
۳۲ آبز آ مریک، او خُدا نا طاقت کنا ذریعہ اٹ ظاہر مریک۔ ○ کنا او خُدا نا طاقت آسٹ اے۔ اگ خُدا نا طاقت ظاہر مریک، ہندن پا کہ کنا طاقت ظاہر مریک۔ وا طاقت نا
۳۳ ظاہر منگ نا وخت خُک بسونے۔ ○ کنا ایلمک، ای ٹم تو مچہ وخت کن اٹ۔ واکان پد ٹم کنے پئیرے، ولے خمیرے۔ ٹم ہمو پیتاتے یات کبو، آرافتے کہ ای یہتووی معتبراتے پارے ”آراڑے کہ ای کاوہ، ٹم ہموڑے ہنگ کپیرے“۔ ○
۳۴ ”او داسہ ای ٹمے پُسکُنو حکمس ایٹیوہ کہ ”تین پہ تین تو ہندن محبت کبو، دھن
۳۵ کہ ای ٹم تو محبت کنگ ٹی اٹ“۔ ○ اگ ٹم ہندن کیرے، تو گل بندغاک چارہ

- ۳۶ کہ تم کنا کسر آ پینگ ٹی اُرے۔" ○
 پطرس ہریفے "خواجه، نی آرانگ پینگ ٹی اُس؟"
 عیسیٰ پارے "ای آرانگ کے پینگ ٹی اُٹ، نی واسہ کنا رند اُٹ بقیسہ۔ ولے
 گراس وختسے آن پد نی کنا رند اُٹ بریسہ۔" ○
- ۳۷ پطرس ہریفے "خواجه، ای نا خاطر آن کہنگ کے تیار اُٹ۔ گرا اتے واسہ نا
 رند اُٹ بفر؟" ○
- ۳۸ عیسیٰ پارے "نی واقعی کنا خاطر آن کہنگ کے تیار اُس؟ نی یقین تَخ، ہمو
 وخت اسکان کہ نی مسہ وار پاتس "ای عیسیٰ اے درست کپرہ" بانگو بانگ تفک۔" ○

آرا بندغ عیسیٰ غا ایمان تَحک، او خدائے درست کیک

- ۱ **۳۲** عیسیٰ اوفتے پارے "کنا باروٹ پریشان مقبو۔ خدانا او کئے آ ایمان تجبو۔" ○
 ۲ ای باوہ خدانا آرانگ پینگ کے تیار اُٹ۔ اوڑے بھاز کوٹھی آریر۔ ای وافتے ایمان
 ۳ تجوکاتے کے تیار کیوہ۔ ہندن مریک، ہندا خاطر آن ای تمے پانگ ٹی اُٹ۔ ○ ای
 کاوہ، کوٹھی تے تیار کیوہ، پدی بریوہ، او تینا زی آ ایمان تجوکاتے تین تو پدی
 دیوہ، تاکہ آراڑے کہ ای رہینگیو، کنا زی آ ایمان تجوکاک ہم ہموڑے رہینگیر۔ ○
 ۴ او تم ہمو جاگہ نا کسرے چارے۔" ○
 ۵ تو ما ہریفے "خواجه، نن تپنہ، نی آرانگ پینگ کے تیار اُس؟ ننے جاگہ نا خبر آف،
 تو کسرے ہمر چانہ؟" ○
- ۶ عیسیٰ اوفتے پارے "خدانا راستیگا کسرے نشان تروکا او ہمیشہ نازندگی اے تروکا
 ۷ ای اُٹ۔ کنا ذریعہ غان بغیر کس خدانا پینگ کپک۔ ○ او واسہ تم کئے چائسے،
 ہندا خاطر آن تم کنا باوہ اے ہم چارے۔ تم اووے کنا ذریعہ اُٹ خناورے، او
 اووے درست کیرے۔" ○

۸ فلیپس اودے پارے ”خواجه، وانا ثبوت کے نئے تینا باوہ ءے نشان ایته“۔
 ۹ عیسیٰ اودے پارے ”فلیپس، نی اسہ بھلو و تھے آن کن تون اُس۔ نی واسکان
 ۱۰ کنے درست کتھس؟ آرا بندرغ کنے خنا، او کنا باوہ ءے ہم خنا۔ گڑانی آتے پاریس ”تینا
 باوہ ءے نشان ایته“؟ ○ نی وایست نازی آایمان تجبوسہ کہ ای او باوہ آسٹ اُن؟“
 ولدا عیسیٰ تینا شاگردا تے پارے ”آرا ہیلتے کہ تُم بنگورے، وافک کنا گنڈ آن
 ۱۱ بتتو۔ بلکہ کنا باوہ، کہ او کن تو آرے، کنا ذریعہ آٹ تینا کاریمتے کرفنگ ٹی اے۔
 او کنا واپاروکا ہیست نازی آہم ایمان تجبو، کہ ”ای او باوہ آسٹ اُن“۔ اگہ تُم وا
 ۱۲ ہیلتا نازی آایمان تجبیرے، تو کم از کم کنا نشان تروکا کاریمتا نازی آایمان تجبو۔
 ای تھے راست پاننگ ٹی اٹ۔ آرا بندرغ ہم کنا نازی آایمان تجگ، او ہم ہندونو
 ۱۳ کاریم کنگ یک کہ ای کریٹ۔ او یقیناً داڑان زیاست کاریمتے یک، آتے کہ ای
 باوہ نا گنڈ آ پنگ کے تیار اٹ، او ہموکان ثما دتے کیوہ۔ ○ آرا دعاتے تُم کنا پن
 ۱۴ اٹ خوارے، ای قبول کیوہ تا، تاکہ باوہ نا طاقت مارنا ذریعہ آٹ ظاہر مرے۔ ○ کنا
 وایست آیقین تجبو، کہ آرا دعاتے تُم کنے آن خوارے، ای قبول کیوہ تا۔ ○

عیسیٰ نا خدا نا پاکینگا رُوح نا طاقتے راہی کنگ نا اقرار

۱۵ عیسیٰ ہیست کریسہ پارے ”اگہ تُم کن تو محبت کیرے، تو کنا حکماتے منیرے۔
 ۱۶ ای باوہ خداغان دما کیوہ، او تھے آاسہ پین مدت کروکوس راہی یک، کہ او تُم تو
 ۱۷ ہمیشہ مریک۔ ○ وا خدا نا پاکینگا رُوح نا طاقت اے کہ او تھے خدا نا باروٹ راست
 نا ہیلتے پاک۔ داوتیا نا ایلو بندرغاک، کہ کن تو محبت کپسہ، خدا نا پاکینگا رُوح نا
 طاقت اوفتے آبنگ، او وافک اودے پپسہ، خمپسہ۔ ولے تُم اودے درست کیرے،
 آتے کہ او تھے دوست تورک، او کنا پنگ آن پد او نا طاقت ہمیشہ تُم تو مریک۔ ○
 ۱۸ آرا وخت آای کاوہ، ای تھے یتیم نگا چناتے آن بار تنیا یلہ کپہ۔ بلکہ ای تھے آپدی

- ۱۹ بریوہ-○ گڑاس وختسے آن پد دا وٹیا نا بندغاک کے خمپسہ، ولے ٹم کے خنیرے۔
- ای کہنگ آن پد پدی زندہ مریوہ او ٹم ہمیشہ کن تو میرے، اتے کہ ای زندگی
- ۲۰ تروکا اٹ-○ ہمو وخت آ ٹم پوہ میرے کہ کس کے باوہ غان جتا کنگ کپک، او
- ہندن ٹمے کے آن جتا کنگ کپسہ-○
- ۲۱ ”آرا بندغ کن تو محبت کیک، وا ہمو بندغ اے کہ کنا حکماتے منک او اوقتا
- زی آ عمل کیک- خدا اوڑتو محبت کیک- ای ہم اووے دوست تو ریوہ، او ای
- اوڑا ظاہر مریوہ-○“
- ۲۲ ولدا اونا خاصدگا شاگردا تے آن یہوواہ، کہ او یہوواہ اسکروتی الویکہ، عیسیٰ غان
- ہریفے ”خواجه، نی اتے نئے آتینے ظاہر کیسہ، ولے وٹیا نا ایلو بندغاتے آظاہر مفیسہ؟“○
- ۲۳ عیسیٰ اووے پارے ”آرا بندغ کن تو محبت کیک، او کنا پیغامے منک او اونا
- زی آ عمل کیک- وا وجرغان کنا باوہ ہم اوڑتو محبت کیک- ای او خدا ہمیشہ اونا
- ۲۴ اُست ٹی موجود مریوہ-○ ہمو بندغاک کہ کنا پیغامے منپسہ کن تو محبت کپسہ- ولے
- یات تجبو، آرا پیغامے کہ ای ٹمے آ رسیفیٹ، وا کنا گنڈ آن آفک، بلکہ باوہ خدا
- نا گنڈ آن اے، کہ او کئے راہی کرینے-○
- ۲۵ ”ای وا پیتا تے ٹمے تینا زند ٹی پاننگ ٹی اٹ-○ ولے آرا وخت آ ای کاوہ،
- ۲۶ تو خدا شامت کے اسہ رہنماس راہی کیک، او وا خدا نا پاکنگا روح نا طاقت اے-
- او ٹمے وا پیغام نا باروٹ پین عقل مندی اینک او کنا پارو کا گل پیتا تے ٹمے پوہ
- ۲۷ کیک-○ ای ٹمے روحانی امن او سکون ایٹیوہ- ہندا خاطر آن پریشان مقبو، خولپتو،
- اتے کہ آرا آفے، کہ ای ٹمے ایٹیوہ، وا وٹیا نا بندغاک او گڑاک ٹمے تینگ کپسہ-○
- ۲۸ ٹم بنگورے کہ ای پاریت ”ای کاوہ، ولے پدی بریوہ“۔ آگ ٹم کن تو محبت کیرے،
- تو ٹم پریشان مقیرے، بلکہ خوش میرے، کہ ای تینا باوہ غا، کہ او وا جہان نا مالک
- ۲۹ اے، پنگ کے تیار اٹ-○ ای ٹمے وا پیتا تے ثابت منگ آن مست پاننگ ٹی
- ۳۰ اٹ، تاکہ آرا وخت آوا پیناک ثابت میرے، تو ٹما ایمان بترے۔○ واسہ کن تو بھاز

موقعہ آف کہ ای ٹم تو ہیست کیو، آنتے کہ شیطان، کہ او وینا نا برائی او خرابنگا کاریمتا
حاکم اے، کنے کسفننگ کے بینگ ٹی اے۔ اونا طاقت کنے آن زیاست آفک،
ولے ای تینا خوش آٹ ہندن کیوہ، تاکہ واکان پد گل بندغائے سما تیک کہ ای
باوہ تو محبت کیوہ۔ ہندا خاطر آن ای اونا ہر گلے پورہ کنگ ٹی اٹ۔
”بش بیو، بین جاگے آ کامبو۔“

عیسیٰ نا انگور نا درخت نا مثال تینگ

۵
ب عیسیٰ تینا شاگردا تے پوہ کنگ کے پارے ”ای انگور نا درخت آن بار اٹ،
او کنا باوہ خدا وانا مالک اے، او وا درخت نا شاخاک ٹم کنا شاگرداک اے۔ آرا
شاخ بیوہ تفک، مالک اووے گڈک۔ ہندن آرا شاگرد جوانو کاریم کپک، خدا اووے
وا شاخ آن بار درخت آن جتا کیک، خیک۔ ولے ہمو شاخاک کہ بیوہ ایتیرہ، مالک
اوقتا تاک بڑی نے کیک او صفا کیک، تاکہ او فک زیاست بیوہ ایتیرہ۔ ہندن ٹم
کنا پیغام نازی آ عمل کنگ اٹ پاک صاف مرے۔ او کس شاخ بغیر درخت
آن بیوہ تینگ کپک۔ وا شاخ صرف ہمو وخت آ بیوہ ایتیک کہ او درخت ٹی مرے۔
ہندن وا درخت نا شاخا تے آن بار کنے آن جتا مقبو۔ ای ہم ٹے آن جتا مفرہ،
تاکہ ٹم ہر ڈول نا جوانو کاریم کنگ کیرے، ولے کنا مدت آن بغیر ٹم بچ جوانو
کاریم کنگ کیرے۔“

۶
”آرا شاگرداک کنے دوست تور پسر، واک انگور نا ہمو شاخا تے آن بار او، کہ
۷
وا فک بیوہ تفسر۔ واک گڈنگیرہ، بار فنگیرہ، خاخر ٹی ہوشنگیرہ۔“ اوگ ٹم کنا پیغام نا
زی آ عمل کیرے او اُست نا حُب اٹ کنے دوست توریرے، گڑا ٹم آرا ہم نیکنگا
۸
وہائے خوارے، خدا اوفتے قبول کیک۔ آرا وخت آ ٹم جوانو کاریم کیرے، واڈان
ثابت مریک کہ ٹم کنا شاگرداک اے۔ وا و جغان باوہ خدا نا عزت بیز آمریک۔“

عیسیٰ نا حکم تینگ کہ ”تین پہ تین تو محبت کبو“

- ۹ ”ای تم تو محبت کیوہ وھن کہ کنا باوہ خُدا کن تو محبت کیک۔ واسہ تم کنا
 ۱۰ پیتاتے منبو، او گیرام کپہو کہ ای تم تو محبت کیوہ۔ ۰ باوہ خُدا وا خاطر آن کن تو
 محبت کنگ ٹی اے کہ ای اونا حکماتے منگ ٹی اٹ۔ ہندن اگہ تم کنا حکماتے ہر
 وخت منیرے، تو ای تم تو محبت کیوہ۔ ۰
- ۱۱ ”ای تمے واپیتاتے پاریٹ۔ اگہ تم وافتازی آ عمل کیرے، تو ای خوش مریوہ،
 ۱۲ او تما خوش ہم پورہ مریک۔ ۰ کنا بھلا حکم واو اے کہ تین پہ تین تو ہندن محبت
 ۱۳ کبو، وھن کہ ای تم تو کنگ ٹی اٹ۔ ۰ اسہ سنگت ناگل آن بھلا محبت واو اے
 ۱۴ کہ او تینا سنگتاتما خاطر آن جان نا پروائے کپک۔ ۰ اگہ تم کنا حکماتے منیرے، تو تم
 ۱۵ کنا سنگت مریرے۔ ۰ ای تمے ”سنگت“ پانتنگ ٹی اٹ، ”نوکر“ پانتنگ ٹی اٹ،
 آنتے کہ نوکر تپک کہ اونا مالک آنت کنگ ٹی اے، ولے سنگت چانک۔ آرا پیتاتے
 ای باوہ خُداغان بنگٹ، تمے رغاٹ۔ واژان ظاہر مریک کہ تم کنا سنگت اُرے۔ ۰
- ۱۶ ”تم کئے آبتورے، بلکہ ای تمے تینے آیسوٹ، او تمے راہی کیوہ۔ تم جووانو
 کاریم کیرے، کہ وافتا تپہ ہمیشہ فائدہ مند مریک۔ او تم آرا نیکنگا وعاتے کنا ذریعہ
 ۱۷ اٹ باوہ خُداغان خوارے، او قبول کیک تا۔ ۰ ای تمے دا حکمے اسہ کا ودا تینگ ٹی
 اٹ کہ تین پہ تین تو محبت کبو۔“ ۰

خرابنگا بندغاتا عیسیٰ نا شاگرداترے آن نفرت کنگ

- ۱۸ ”آرا وخت آوا ویتا نا خرابنگا بندغاک تمے آن نفرت کیر، تو یات کبو کہ وا
 ۱۹ ویتا نا خرابنگا بندغاک کئے آن ہم نفرت کریسر۔ ۰ اگہ تم دا خرابنگا بندغاتے آن بار

۲۰ مرو سورے، تو دافک تین پہ تین تو محبت آن بار ٹم تو ہم محبت کیرہ۔ ولے
ای ٹمے تین کے کچین کرینٹ، او ٹم دافقے آن بار آفیرے۔ دا خاطر آن دافک ٹمے
آن نفرت کیرہ۔ ○ کنا پیتاے پلو آتقبو۔ کس مے تینا مالک آن بڑز آفک۔ اگ
دافک کنے مصیبت او تکلیف ایتیرہ، تو دافک ضرور ٹم تو ہم ہندن کرور۔ ولے
۲۱ ہمو بندغاک کہ کنا پیتا تازی آ عمل کیرہ، اوفک ٹما پیتا تازی آ ہم عمل کرور۔ ○ ولے
خراپنگا بندغاک درست کپسہ کہ باوہ خُدا کنے راہی تسونے۔ دافک ٹمے پریشانی او
۲۲ تکلیف ایتیرہ، آنتے کہ ٹم کنا زنی آ ایمان تجانورے۔ ○ اگ ای دا وتیا ٹی بفرو سٹ،
ہیت کپرو سٹ، دافک گناہ گار متویرہ۔ ولے دافک واسہ پاننگ کپسہ کہ ”نن دا
۲۳ تپنہ کہ گناہ آنت اے“۔ ○ آرا بندغ کنے آن نفرت کیک، او کنا باوہ غان ہم نفرت
۲۴ کیک۔ ○ دافک گناہ گار متویرہ اگ ای دافقے معجزہ نشان تفروسٹ، کہ واژان مُست
دھنو معجزہ کس نشان تیتے۔ ولے ای نشان تسوٹ، ولدا ہم دافک کنے آن او
۲۵ باوہ غان نفرت کیرہ۔ ○ دافک کنے آن نفرت کیرہ، او ہندن مقدسنگا کتاب نا پیتاک
صح ثابت مریرہ۔ او ٹی لکھوک اے ”اوفک بغیر وجہ غان کنے آن نفرت کیرہ“۔ ○
۲۶ ”خُدا نا پاکنگا رُوح نا طاقت ٹما مدتے کننگ کے بریک، او باوہ خُدا نا گنڈ آن
آرا پیغاماک او، اوفقے ٹمے آرسیفک۔ دا پاکنگا رُوح نا طاقتے ای باوہ خُدا نا گنڈ آن
۲۷ راہی کیوہ۔ او کنا باروٹ گواہی ایتک، ○ او ٹم ہم کنا باروٹ گواہی ایتیرے، آنتے
کہ ٹم کنا تبلیغ نا شروع کننگ نا وخت آن کن تون اُرے۔ ○

۱ **باب** ”ای ٹمے دا پیتاے پاننگ ٹی اٹ، تاکہ ٹم مون آ ایمان آن ہر سینگی پیرے۔ ○
۲ ٹم عبادت خانہ غاتے آن کشنگیرے۔ وختس بروئے کہ ٹمے کسفو کاک اُست ٹی سوچ
۳ کرور ”نن خُدا کے نیکو کار ہم کننگ ٹی اُن“۔ ○ بندغاک دھنو کار ہم کیرہ، آنتے کہ
۴ دافک کنے او باوہ خُداے پسر۔ ○ ولے ای ٹمے دا پیتاے منگ آن مُست پاننگ
ٹی اٹ، تاکہ آرا وخت آ دا پیتا پورہ منگ نا وخت برے، ٹم یات کیرے کہ ای
ٹمے آنت پاریسٹ۔ دا پیتاے ای ٹمے شروع ٹی خوانفتنٹ، آنتے کہ ای ٹم تو اُسٹ۔

ولے داسہ خُوَافِنِگ ٹی اُٹ، اَنَتَّہ کہ ای پَنگ ٹی اُٹ۔" ○

خُدا نا پاکِنِگا رُوح نا زِمہ واری

۵ "ای داسہ ہموڑا پَنگ ٹی اُٹ، آرا کئے راہی تِسونے، ولے تھے آن کَسس کئے
 ۶ آن ہر یَفَتَّہ کہ "نی آرانگ پَنگ ٹی اُس؟" ○ بلکہ داسہ کہ ای تھے پارِیٹ، تُم عَمَلِین
 ۷ مسورے۔ ○ ای تھے راست پاوہ، دا جُوَان اے کہ ای تھے آن کاو، اَنَتَّہ کہ آگہ ای
 ۸ ہَمپِرہ، تو خُدا نا پاکِنِگا رُوح نا طاقت ثَمادَت کَنگ کے بَفک۔ ولے آگہ ای کاو،
 ۹ تو ای اووے تھے آراہی کیوہ۔ ○ آرا وخت آ او بریک او ثابت کیک کہ دا وِنیا نا
 ۱۰ بندغاتا خیالاک گُناہ تا باروٹ، کنا معصومیَت نا باروٹ او خُدا نا حساب کتاب نا
 ۱۱ باروٹ غلط او۔ ○ اوفتا سوچ گُناہ تا باروٹ غلط اے اَنَتَّہ کہ دافک کنا زی آ ایمان
 ۱۲ تَخسِرہ۔ ○ اوفتا سوچ کنا معصومیَت نا باروٹ غلط اے، اَنَتَّہ کہ ای باوہ خُدا نا پَنگ
 ۱۳ ٹی اُٹ او تُم کئے خَمپیرے۔ ○ او دا ہم ثابت کیک کہ خُدا اوفتا حساب کتابے ضرور
 ۱۴ بلیک، اَنَتَّہ کہ او مُست شیطان آن حساب کتاب ہلکونے، کہ شیطان خرابِنگا بندغاتا
 ۱۵ زی آ حکومت کَنگ ٹی اے۔ ○

۱۲ "کئے بھاز ہیت تھے پاروٹی اے، ولے تُم داسہ اوفتے پوہ مَفیرے۔ ○ بلکہ آرا
 ۱۳ وخت آ خُدا نا پاکِنِگا رُوح نا طاقت تھے آبریک، او تھے ایلو راستِگا ہیتاے پاک، او
 ۱۴ تُم ہر نیکِگا کارِیمتا باروٹ رہنمائی اے کیک۔ او تینا طاقت اُٹ ہیت کپک، ولے
 ۱۵ آرا ہیتاے او بِنک، تھے آرسیفک۔ او تھے مون آ مروکا ہیتاے ہم پاک۔ ○ او کنا
 ۱۶ صفتے کیک او کئے عزت ایٹک، اَنَتَّہ کہ آرا ہیتاے کہ ای اووے پاوہ، دافتے او تھے
 ۱۷ آرسیفک۔ ○ ای او باوہ آسٹ اُن۔ ہندا خاطر آن ای پارِیٹ "آرا ہیتاے کہ ای
 اووے پاوہ، دافتے او تھے آرسیفک۔" ○

عیسیٰ نا تینا شاگرداتا خوشی او غمی نا باروٹ پیشن گوہی

- ۱۶ عیسیٰ تینا خاصنگا شاگردا تے پارے ”گراس وختے آن پد ٹم کے خمیرے، او ولدا گراس وختے آن پد ٹم کے خیرے۔“ ○
- ۱۷ اونا گراس شاگرداک تین پہ تین تو ہیست کریسہ پاریر ”خواجہ پارے“ گراس وختے آن پد ٹم کے خمیرے، او ولدا گراس وختے آن پد ٹم کے خیرے۔“ - وانا
- ۱۸ انت معنی اے؟ او وا ہم پارے ”ای تینا باوہ غاکاوه“ ○ - وا ”گراس وختے“ نا انت معنی اے؟ نن پوه مٹوین۔ وا انت نا باروٹ پاننگ ٹی اے؟ ○
- ۱۹ عیسیٰ پوه مس کہ ”دافک کے آن سوال کیرہ“ - اوفتا سوال کنگ آن مست عیسیٰ اوفتے پارے ”ای ٹمے پاریت“ گراس وختے آن پد ٹم کے خمیرے، او ولدا
- ۲۰ گراس وختے آن پد ٹم کے خیرے۔“ - ای چاوه کہ ٹم تین پہ تین تو ہندا پمتاتا باروٹ ہیست کنگ ٹی اے۔ ○ ای ٹمے راست پاوه، ٹم ہوغیرے، افسوس کیرے، ولے
- ۲۱ وتیا نا ایلو بندگاک خوش مریرہ۔ ٹم گلین مریرے، ولے کنا پدی خنگ نا وخت آٹما غم خوشی ٹی بدل مریک۔ ○ دهن کہ چنا نا ووی منگ نا وخت آٹمہ بھاز
- پریشان مریک کہ واسہ تکلیف نا وخت بسونے، ولے چنا نا ووی منگ آن پد او
- ۲۲ تینا تکلیفے گیرام کیک، او خوش مریک کہ چنا سلامتی آٹ دا وتیا ٹی بس۔ ○ ہندن ٹم تو مروئے۔ واسہ ٹم کنا پنگ کے گلین اے، ولے کنا پدی پنگ آن پد
- ٹم کے خیرے، ٹم بھاز خوش مریرے۔ وا ہمیشہ نا خوشی مریک کہ داوے کس ٹمے آن پنگ کپک۔ ○
- ۲۳ ”ای ٹمے راست پاوه، آرا وخت آ ای تینا باوہ غاکاوه، ٹم کے آن گرا خواپیرے۔
- بلکہ ٹم کنا باوہ غان وعا کیرے او کنا ذریعہ آٹ گرا خوارے، او خدا ضرور ٹمے ایٹک
- ۲۴ تا۔ ○ واسکان ٹم کنا پن آٹ خداغان پچ خواہیتورے۔ ٹم خواہو، او ٹمے ایٹک،

او تم بھار خوش مرے۔" ○

عیسیٰ کل آن طاقت والا اے

- ۲۵ "ای تمے تینا ہیلتا پوہ کنگ کے مثالے ٹی ہیست کیرے۔ ولے وخت بریک
- ۲۶ کہ ای تم تو مثالے ٹی ہیست کیرے، بلکہ تمے صفا صفا تینا باوہ نا باروٹ پاوہ۔ ○ کنا
- پدی زندہ منگ آن پد تم آرا گڑا ہم کنا پن آٹ خداغان خوارے، او تمے ایٹیک۔
- ۲۷ کن کے ضروری منگ کہ باوہ خدائے پاو کہ "دافتے وا گڑائے ایٹے" ○ باوہ خدا تم
- تو محبت کیک، آنتے کہ تم کن تو محبت کیرے او دا ایمان تخانورے کہ ای خدا
- ۲۸ نا گنڈ آن بسوٹ۔ ○ ای یقیناً دا وٹیا ٹی باوہ خدا نا گنڈ آن بسوٹ، او واسہ وا
- وٹیاے ایوہ، پدی اوڑا کاوہ۔" ○
- ۲۹ ولدا اونا شاگرداک پاریر "نن واسہ پوہ مسن، آنتے کہ نی مثالے ٹی ہیست
- ۳۰ کتویس، بلکہ صفا صفا پاریس۔ ○ نن پوہ مسن کہ نے گل جہان نا خبراے، او نی
- بندغاتا سوالے سوچ کنگ نا وخت آپوہ مرے۔ دا ہیست ثابت کیک کہ نی خدا
- نا گنڈ آن بسوٹس او نن نازی آ ایمان تخان۔" ○
- ۳۱ عیسیٰ اوفتے پارے "تم واسہ ایمان تخانورے؟ ○ واسہ وخت خوک بسونے کہ تم
- ۳۲ گل جتا جتا مرے، او ہر کس ثما تینا آراغا کایک۔ ای تینا سلیوہ۔ ولے ای ضروری
- ۳۳ تینا آٹ، آنتے کہ باوہ خدا کن تون اے۔ ○ ای تمے دا ہیلتے پارے تاکہ کن تو
- محبت کنگ نا وجہغان تم روحانی طور آٹ پریشان مفرے۔ دا وٹیا نا بندغاک تمے
- تکلیف ایٹیرہ، ولے ہمت کبو، آنتے کہ دا وٹیا نا خرابنگا بندغاتا زی آ حکومت کروکا
- شیطانے ای کناٹ۔" ○

عیسیٰ نا تینا شاگردا تے کے دُعا کنگ

۱ **ب** دا پتاتے پاننگ آن پد عیسیٰ آسمان نا گنڈ آہرا او پارے "اے باوہ خُدا،
 ۲ کنا کسفننگ نا وخت خُک بسونے۔ تینا مارے طاقت ایقے، تاکہ کنا کہنگ اٹ نا
 ۳ او کنا عزت بڑز آمرے۔" نی کنے دُنیا نا گُل بندغاتا زی آ طاقت تسوئس، تاکہ ای
 ۴ ہموقتے ہمیشہ نا زندگی ای تیوہ آرافتے کہ نی کنا کسر آ آتیسہ۔" ہمیشہ نا زندگی نئے
 ۵ تینگ نا معنی داو اے کہ اوفک نے چار کہ نی آسینگا خُدا اُس، او اوفک کنے ہم
 ۶ چار کہ ای نا مقرر کروکا اٹ او نی کنے راہی کریئس۔" ای نا طاقتے داڑے دُغار نا
 ۷ بندغاتے نشان تسوٹ، او آرا کاریمتے نی پاریسس، ای کریئٹ۔" باوہ خُدا، کنے
 ۸ واسہ تینے آدرک، تاکہ کنا عزت بڑز آمرے، دهن کہ دا دُنیا نا جوڑ منگ آن مُست
 ۹ نی کنے عزت تر فیئس۔"

۱۰ "نی گراس بندغ کچین کریئس، ای واقفے آنا پیغامے رسیفیئٹ۔ وافک نا
 ۱۱ پیغامے مَنانو، او کنا شاگردو جوڑ مسونو۔ واسہ وافک نہ صرف نا کچین کروکاک او، بلکہ
 ۱۲ کنا شاگرداک ہم آریہ۔" او وافک واسہ چارہ، آرا طاقت کن تو آرے، نا گنڈ آن
 ۱۳ بسونے۔" ای واقفے آنا پیغامے رسیفیٹ، وافک قبول کریہ تہ۔ وافک واسہ دا
 ۱۴ ایمان تحانو او یقیناً چارہ کہ ای نا گنڈ آن بسوٹ، او نی کنے راہی کریئس۔"
 ۱۵ "ای تینا زی آ ایمان تجوکاتے کے خاص طور اٹ دُعا کیوہ، آنتے کہ نی واقفے
 ۱۶ کن کے کچین کریئس۔ ولے ای دُنیا نا ایلو بندغاتے کے ہندا خاصنگا دُعا کپہ۔"
 ۱۷ وافک کہ کنا کسر آ بسونو، کنا شاگردو مسونو۔ وافک نہ صرف کنا شاگرداک او، بلکہ نا
 ۱۸ ہم آریہ، آنتے کہ ای او نی مار باوہ اُن، او واقفہ ذریعہ اٹ کنا عزت بڑز آ مسونے۔"
 ۱۹ دا دُنیا ٹی کنا وخت پورہ مسونے، ای نا گنڈ آ پینگ کے تیار اٹ، ولے وافک ہندا
 ۲۰ دُنیا ٹی ریبنگیرہ۔ مقدسنگا باوہ، تینا طاقت اٹ، کہ نی دا طاقتے کنے ہم تسوئس، واقفہ

- ۱۲ دا دُنیا ٹی سبہ لے کَرک، تاکہ دافک تین پہ تین تو اِتفاق کیر، دهن کہ ای او نی
تین پہ تین تو اِتفاق کینہ۔ ○ آرا وخت آی دافتے تو اَسٹہ، ای نا طاقت اٹ کہ نی
کئے تِسوُس، ای دافتا سبہ لے او مدتے کریٹ۔ بغیر اَسٹ آن ایلوفک گل کنا کسر
آبسونو۔ اَسٹس بتو۔ او شیطان نا کسر آ پَنگ ٹی اے، دوزغ آ کائک، تاکہ مُقد سِنگا
کتا باتا پیشن گوہیک اونا باروٹ صبح ثابت مریر۔ ○
- ۱۳ ”ای داسہ نا گنڈ آ پَنگ کے تیار اٹ، ولے پَنگ آن مُست ای وا پتاتے
دافتے پاننگ ٹی اٹ، تاکہ آرا وخت آوا پیتاک ثابت مریر، دافک پریشان مَفَس،
۱۴ بلکہ ہندن کہ ای خُوش اٹ دافک ہم ہندن خُوش مریر۔ ○ ای دافتے آنا پیغامے
ر سیفیٹ۔ دافک متار، دُنیا نا ایلو بندغاک دافتے آن نفرت کیر، اَتتے کہ دافک
۱۵ دُنیا نا ایلو بندغاتے آن بار اَفَس، دهن کہ ای دُنیا نا بندغاتے آن بار اَفٹ۔ ○ ای وا
دُعائے کپرہ کہ ”دافتے دا دُنیاغان کشر۔“ بلکہ ای دُعایوہ کہ ”دافتے شیطان نا جال آن
۱۶ پچائِف“ ○ دهن کہ ای دُنیا نا بندغاتے آن بار اَفٹ، دافک ہم دُنیا نا ایلو بندغاتے
آن بار اَفَس۔ ○ نا پیغام راست اے، کنا کسر آ بروکاتے دا پیغامے پوہ کَرک، او
۱۷ دافتے دا پیغام نا خرمت کنگ کے قبول کَرک۔ ○ نی کئے دُنیا نا بندغاتے آ راہی
۱۸ کریس۔ ہندن ای دافتے دُنیا نا ایلو بندغاتے آنا کاریکے کنگ کے راہی کیوہ۔ ○ ای نا
خرتے کنگ ٹی اٹ، تاکہ دافک کئے آن بار ہمیشہ اُست نا حُب اٹ نا خرتے کیر۔ ○
۱۹ ”ای نہ صرف دا شاگردا تے کے دُعایوہ اِنگ ٹی اٹ، بلکہ ہموقتے کے ہم دُعایوہ
۲۰ کیوہ کہ اوفک شاگردا تا تبلیغ اٹ کنا پیغام نازی آ ایمان تخیرہ، ○ تاکہ اوفک تین پہ
تین تو اِتفاق کیر۔ اے باوہ، ای نے تو محبت کیوہ، او نی ہم کئے دوست توریسہ۔
ای دُعایوہ کہ دافتا محبت نن کے مرے، تاکہ دُنیا نا ایلو بندغاتا یقین مرے کہ نی
۲۱ کئے راہی کریس۔ ○ اے باوہ، ای او نی اَسٹ آن، او آرا عزتے کہ نی کئے تِسوُس،
۲۲ ای اوفتے ہم تینا خُوش نا مطابق ہندا عزتے تِسوٹ۔ ○ ای اوفتے تو اِتفاق کیوہ،
۲۳ دهن کہ نی کن تو اِتفاق کیسہ، تاکہ اوفک تین پہ تین تو اِتفاق کیر۔ دا طریقہ اٹ

دنیا نا بندغاتے خبر تک کہ نی کنے راہی کریٹس، او نی اوفتے تو ہندن محبت کیسہ،
دھن کہ کن تو محبت کیسہ۔ ○

۲۳ ”اے باوہ، وا بندغاتے، کہ نی کنا کسر آتیسہ، اوفک ضرور کن تو اوار جنت
ٹی رہینگیر، تاکہ اوفک کنا عزتے نامون آخیر، اتتے کہ نی جہان نا جوڑ منگ آن
مست کن تو محبت کنگ ٹی اُس او کنے عزت تینگ ٹی اُس۔ ○

۲۵ ”اے انصاف نا فیصلہ کروکا باوہ، دنیا نا ایلو بندغاگ نے ورست کپسہ، ولے
۲۶ ای چاوہ او کنا کسر آبروکا بندغاگ ہم چارہ کہ نی کنے راہی کریٹس۔ ○ ای نا پیغامے
اوفتے آر سیفیٹ، او مون آہم رسیفیوہ، تاکہ وا پیغام نا ذریعہ آٹ آرا محبت نے
کن تو آرے، اوفتے کے ہم مرے، او ای او اوفک آسٹ مرین۔ ○

عیسیٰ نا گرفتاری

(متی ۲۶: ۲۶-۲۸؛ مرقس ۱۴: ۲۳-۵۲؛ لوقا ۲۲: ۲۲-۵۲)

۱ **ب** وا دعائے خوائنگ آن پد عیسیٰ تینا خاصنگا شاگردا تے تو اوار قدرون پنی آجو
۲ نا ایلو گنڈ آہنا۔ ہموڑے عیسیٰ او اونا شاگرداک زینون نا باغے ٹی ہنار۔ ○ یہتوداہ،
کہ او غدار اسکہ، اووے خبر اسکہ کہ عیسیٰ آرانگ ہنارے، اتتے کہ واژان مست عیسیٰ
۳ اکثر تینا شاگردا تے تو واڑے بلاکہ۔ ○ بھلا ایلک او فریستی فرقہ نا بندغاگ گراس بھلا
عبادت خانہ نا خیالداری کروکا سپاہی تے آن یہتوداہ تو راہی کرے۔ اوفتے تو اوار روویو
فوج نا فوجیک ہم آترہ۔ وا بندغاتے تو اسلحہ اسکہ، او اوفتے تو روشنائی کنگ کے
چراغاک آترہ۔ اوفتا رہنائی کے یہتوداہ مون آن اسکہ۔ واک باغ ٹی سر مسر۔ ○
۴ عیسیٰ تو آرا پتاک مروئی آترہ، اووے خبر اسکہ۔ ہندا خاطر آن او مون آبس، ہریفے
”تم دیرے پینگ ٹی آرے؟“ ○

۵ اوفک جواب تسر ”عیسیٰ ناصرے“۔

- عیسیٰ پارے "ای عیسیٰ نصری اُٹ"۔
- ۶ آرا وخت آ عیسیٰ دا ہیٹے پارے، بروکا بندغاگ منہ گام پدی ہنار، او عیسیٰ نا
طاقت نا خولیس آن دُغار آتہار۔ یہوواہ، کہ غدار اسکہ، اوفتے تو اوار اسکہ۔
- ۷ عیسیٰ اسہ کا ولدا ہرینے "ٹم دیرے پٹنگ ٹی اُرے؟"
اوفک جَواب تَسر "عیسیٰ نصری اُرے"۔
- ۸ عیسیٰ اوفتے پارے "ای ٹمے مُست ہم پاریٹ کہ ای عیسیٰ نصری اُٹ۔ اگہ
ٹم کئے گرفتار کنگ کے پٹنگ ٹی اُرے، تو کنا شاگردا تے یدہ کبو، کار۔"
- ۹ او دُهن پارے تاکہ آرا ہیٹے او مُست پاریس صبح ثابت مرے۔ او پاریس
"اے باوہ، آرافک کہ کنا کسر آسونو، اوفتے بچ مَف"۔
- ۱۰ پطرس تو اسہ زغمس اسکہ۔ او زغمے تینا کشا، گل آن بھلا امام نامے نا
راست میکو خفے تڑے۔ دامے نا پن لُٹس اسکہ۔ عیسیٰ پطرسے پارے "زغمے
تینا پدی تَخ۔ نا خیال ٹی ای ہمو مصیبت او تکلیفے سہپر کہ کنا باوہ کن کے گچین
کینے تہ؟"
- ۱۲ واکان پد روویو فوج او اوفتا افسر او ایلو یہودی خیالداری کردکا سپاہیک
عیسیٰ اُرے تفسیر، گرفتار کیر۔ اوفک اولیکو وار اووے کائفا نا لم آوریر، کہ پن تہ
۱۳ حنا اسکہ او گدرینگو کا سال نا گل آن بھلا امام رہینگاس۔ او داسہ کائفا دا سال ٹی
۱۴ گل آن بھلا امام اسکہ۔ او ہمو کائفا اے کہ یہودی معتبراتے پاریس "واجوان
اے کہ اسہ بندغس کہے تاکہ ایلو قوم بچے"۔

پطرس نا اولیکو وار عیسیٰ نا درست کنگ آن انکار

(متی ۲۶: ۶۹-۷۰؛ مرقس ۱۴: ۶۶-۶۸؛ لوقا ۲۲: ۵۵-۵۷)

۱۵ پطرس او اسہ پین شاگردس عیسیٰ نارند اٹ ہنار۔ ایلو شاگردے مُست نا گل

آن بھلا امام حنا جوان درست کریکہ۔ ہندا خاطر آن وا شاگرد عیسی تو اوار گل آن
 ۱۶ بھلا امام نا حویلی ٹی ہنا، ○ ولے پطرس پیشن دروازہ غا سلیس۔ ولدا ایلو شاگرد
 پدی ہر سینگ، دروازہ نا چوکیدار، کہ نیازی س اسکہ، اور تو بیت کرے او پطرسے تہہ
 ۱۷ ٹی میں ○ وا چوکیداری کروکا نیازی پطرس آن ہریفے ”کنا خیال ٹی نی وا گرفتار
 مروکا بندغ نا شاگرد سے اُس؟“
 پطرس جواب تہس پارے ”آخا۔ ای آف۔“ ○
 ۱۸ نن یخ اسکہ۔ ہندا خاطر آن نوکراک او خیال داری کروکا سپاہیک خانرس لگفیر،
 او اونا چارمہ گنڈ آتینے باسینگ کے سلیسر۔ پطرس ہم اوفتے آ ہنا او اوفتے تو
 سلیس، او تینے باسے۔ ○

عیسی نا حنا نا مون آ پیشی

(متی ۲۶: ۵۹-۶۶؛ مرقس ۱۴: ۵۵-۶۲؛ لوقا ۲۲: ۶۶-۷۱)

۱۹ گدرینگو کا سال نا گل آن بھلا امام حنا عیسی غان اونا شاگرد اتا او اونا خوانینگ
 نا باروٹ ہریفے۔ ○
 ۲۰ عیسی اووے پارے ”ای خدا نا پیغامے ڈگونی آٹ خوانینگٹ، بلکہ بھلا عبادت
 ۲۱ خانہ او ایلو عبادت خانہ غاتے ٹی یہووی تا مون آولیری آٹ خوانینگٹ۔ ○ گرانی کنے
 آن آتے وا سوالتے ہریفنگ ٹی اُس؟ بائید اے کہ نی ہمو بندغاتے آن وا پیتاتے
 ہریفوس، کہ ای اوفتے خوانینگٹ، او اوفک چارہ کہ ای اوفتے آت خوانینگٹ۔“ ○
 ۲۲ آرا وخت آعیسی وا پیتاتے پارے اسہ خیال داری کروکو سپاہی س عیسی نا گلک آ
 چپلس خلک او پارے ”نے شرم بنگ، گل آن بھلا امام تو دهن بیت کیسہ؟“ ○
 ۲۳ عیسی اووے پارے ”آگہ ای غلطو بیتس پارینگٹ، تو واڑے موجود گل بندغاتے
 پا۔ ولے آگہ ای صیحو بیتس پارینگٹ، تو نی کنے آتے خلکس؟“ ○

۲۳ ولد احنا عیسیٰ تَقوُک وَاَسَال نَا گُلْ اَن بھلا اِمام کَا اِنقَا رَاہی کرے۔ ۰

پطرس نا اِرٹ میکو او مُسٹ میکو
وار عیسیٰ نا درُست کَنگ اَن اِنکار
(متی ۱: ۲۶-۲۷؛ مرقس ۱۴: ۶۹-۷۰؛ لوقا ۲۲: ۵۸-۶۲)

۲۵ پطرس وَاَسکان خَاخر آ سَلوُک تِنے بَا سِفَنگ ٹی اَسکے۔ بھوڑے سَلوُک بَندِغَاک
اوڑان ہر یفیر ”ننا خیال ٹی نی گرفتار مروکا بندغ نا شاگر وے اُس؟“
پطرس اِنکار کرے، پارے ”آخا۔ ای آف۔“ ۰

۲۶ گُلْ اَن بھلا اِمام نا اسہ مے س، کہ بھو بندغ نا سیالس اَسکے اَرانا کہ پطرس
عیسیٰ نا گرفتاری نا وخت آ خفے تَرَسِس، پارے ”کنا یقین اے کہ ای نے وا
گرفتار مروکا بندغ تو باغ ٹی خنائٹ۔“ ۰

۲۷ پطرس مُسٹ میکو وار پارے ”آخا، ای بھو آف۔“
وا وخت آ بانگو بانگ تِس۔ ۰

عیسیٰ نا گورنر پیلّاٹس نا مون آ پیشی

(متی ۱: ۲۷-۲۸؛ ۱۱: ۲۷-۲۸؛ مرقس ۱۵: ۱۵-۱۶؛ لوقا ۱۷: ۲۳-۲۴)

۲۸ سوب نا مالو، عیسیٰ کَا اِنقَا نا اَرَاغان رَوِیوُ گورنر پیلّاٹس نا اَرَاغان وِننگا۔ بھووی تا
معتبر اک گورنر نا اَرَاغان پیشن سلیسر۔ اوفتا یقین اَسکے کہ اگ اوفک ایلو قوم والا
بندغ نا اَرانا تہہ ٹی ہنوسر، تو ناپاک مسرہ، او اوفک بچا فنگ نا عید نا اِرغے
۲۹ گینگ کتویرہ۔ ہندا خاطر اَن اوفک اَرانا تہہ ٹی ہتویر۔ ۰ وا وچہ غان پیلّاٹس پیشن
معتبر اے آ بس او اوفتے اَن ہریفے ”وا بندغ نازی آ آنت اِزام اے کہ کئے آ

ہیسونورے تہ؟" ○

۳۰ وافک جواب تسر، پاریر "نن داوے نے آہیتوینہ اگہ دا جرمس کتویکہ۔" ○
۳۱ پیلاطس اوفتے پارے "کنا گنڈ آن ٹھے اجازت اے، داوے وبو، او تینا شریعت
نا مطابق یزا ایتبو۔"

۳۲ وافک جواب تسر، پاریر "ولے ننے اجازت افک کہ نن کسے کسفنگ نا یزا
ایتین۔" ○

۳۲ او دھن مس آنتے کہ عیسیٰ نا پیشن گوہی نے صبح ثابت مروئی اسکہ، کہ او
پاریس "ای تیفنگیوہ، کسفنگیوہ۔" ○

۳۳ پیلاطس پد آرا ٹی ہنا، عیسیٰ نے خوایفے، او اوڑان ہریفے "نی یہودی تا بادشاہ
اُس؟" ○

۳۳ عیسیٰ اووے پارے "دا سوالے نی تینے آن ہریفنگ ٹی اُس، یا پیشن سلوکا
معتبراک نے پارینو؟" ○

۳۵ گورنر ولدا پارے "نا خیال ٹی ای یہودی سے اٹ؟ بھلا امام او ایلو یہودی
نے گرفتار کرینو، کنا مون آپیش کرینو۔ نی آنت جرمس کریس؟" ○

۳۶ عیسیٰ اووے پارے "کنا بادشاہی دا دنیا ٹی افک۔ اگہ کنا بادشاہی دا دنیا ٹی
مروئس، تو کنا شاگرداک دھن آسانی ٹی کئے یہودی معتبراتا دو ٹی تئویرہ، بلکہ
جنگ کریہ۔ ولے کنا بادشاہی دا دنیا ٹی افک۔" ○

۳۷ ولدا پیلاطس اوڑان ہریفے "گڑا دا راست اے کہ نی بادشاہ سے اُس؟"
عیسیٰ اووے پارے "آؤ۔ ہندن کہ نی پاریس۔ ولے ای دا مقصد کے دا دنیا

ٹی بسوٹ کہ راستگا پیغامے مخلوق آر سیفیو۔ آرا بندرغ دا راستگا پیغامے منک،
کنا پیتاے آتوجہ ایٹک، او کنا کسر آبریک۔" ○

۳۸ پیلاطس پارے "کنا خیال ٹی کس تیک کہ راستگا پیغام آنت اے۔"

عیسیٰ نا کسفنگ نا فیصلہ

(متی ۱۵: ۲۷-۳۱؛ مرقس ۶: ۱۵-۲۰؛ لوقا ۱۳: ۱۳-۲۵)

- ۳۹ ولدا پیلٹس پیشن بس او مخلوقے پارے "وا بندغ کنا مون آ مجرم افک-
 ولے ای رواج نا مطابق ثماہر بچائفنگ نا عید نا دے آ اسے یہودی و قیدی سے یلہ
 کیوہ- اگہ ثما خوش اے، ای دا دے آ یہودی تا بادشاہے یلہ کیوہ-"
 ۴۰ اوفک گل چیانٹ خلیسہ پاریر "آخا- داوے یلہ کہہ- بلکہ برآباے یلہ کر-"
 برآبا اسے بھلو ڈاگو او خونی س اسکہ-
 ۱۹ ولدا پیلٹس عیسیٰ نے فوجی تے آن کوڑا خلفے- فوجیک پتی آ کاشاتا اسے
 تاجس جوڑ کریر او اووے عیسیٰ نا کاٹم آ تجار، ولدا اووے وانگری و رنگ نا کوٹس
 بینفیر، او عیسیٰ غا بسر پاریر "یہودی تا بادشاہ، نا عمر دراز مرے-"
 ولدا اوفک عیسیٰ نے چیلہ خلک-
 ۴ پیلٹس اسے کا ولدا پیشن ہنا او مخلوقے پارے "ای واسے وا بندغے واڑے ثما
 مون آ پیشن آتیوہ- واڑان ثابت مریک کہ کنا خیال ٹی او مجرمس افک-"
 ۵ عیسیٰ کاٹم نازی آ پتی آ کاشاتا تاج بینوک او وانگری و رنگ نا کوٹ بینوک
 پیشن بس- پیلٹس پارے "ہربو، وا ہمو بندغ اے-"
 ۶ آرا وخت آ بھلا امانک او خیال داری کرو کا سپاہیک عیسیٰ نے خنار اوفک چیانٹ
 خلیسہ پاریر "صلیب آتف، کسف تہ، صلیب آتف، کسف تہ-"
 پیلٹس اوفتے پارے "کنا خیال ٹی دا مجرمس افک- ثم دیو، صلیب آتفیو،
 کسفو تہ-"
 ۷ یہودییک چیانٹ خلیسہ پاریر "ننا شریعت پانک "وہینگا بندغ ضرور کسفنگے"
 اتتے کہ دا دعویٰ کرینے "ای خدانامارٹ-"
 ۸

- ۸ آرا وخت آپیلٹس دا پیتاے بنگ، او خولیس۔ او عیسیٰ نے تین تو آرا ٹی
درے، اوڑان ہریفے ”نی آراکان بسونس؟“
ولے عیسیٰ جواب تیتو۔
- ۹ آپیلٹس اووے پارے ”بن او یات تیح، اگہ نی کن تو ہیست کپیسر، کن تو طاقت
ارے کہ ای نے یلہ کیو یا صلیب آتقیو، کسفیو۔“
- ۱۰ عیسیٰ اووے پارے ”نا طاقت کنا طاقت آن بزز آف۔ ولے نی کنے کسفنک
کیسہ اتے کہ حکومت نا طاقتے خدا نا ڈو ٹی تسونے۔ او دا بندرغ، کہ کنے نا ڈو ٹی
تسونے، وانا دا گناہ نا گناہ غان بزز آے۔“
- ۱۱ آرا وخت آپیلٹس عیسیٰ نا دا پیتاے بنگ، او کوشتے کرے کہ ”بہانہ سے آٹ
عیسیٰ نے یلہ کیو۔“ ولے ہموڑے موجود یہودی یک چیانٹ خلیسہ پاریر ”اگہ نی داوے
یلہ کیسہ، تو واڑان ثابت مریک کہ نی روئیو شہنشاہ نا سنگت آفیس۔ او آرا بندرغ
تینے ”بادشاہ“ پانک، او شہنشاہ غان بغاوت یک۔“
- ۱۲ مخلوق نا دا پیتاے پینگ آن پد آپیلٹس عیسیٰ نے کشا او جرم نا فیصلہ کروکا گرسی
آٹوس۔ گرسی نا مون آاسہ خلی و فرش اسکہ کہ بندغاک اوڑے سلیسرہ، حاکم نا
فیصلہ غاتے بنگرہ۔ یہودی تا زبان یعنی عبرانی ٹی دا جاگہ نے ”گبتا“ پاریرہ۔
- ۱۳ دا پچائینگ نا عید ناوے کے ایرغ تیار کننگ ناوے اسکہ، او نیم روچ اسکہ،
کہ آپیلٹس یہودی مخلوقے پارے ”داوے ثما بادشاہ۔“
- ۱۴ مخلوق چیانٹ خلیسہ پارے ”کسف تہ۔ صلیب آتف، کسف تہ۔“
آپیلٹس اوفتے آن ہریفے ”ثما خیال ٹی ای ثما بادشاہ نے صلیب آتقیو، کسفیو؟“
- ۱۵ بھلا ایاک جواب تسر ”صرف روئیو شہنشاہ ننا بادشاہ اے۔“
- ۱۶ ولدا آپیلٹس یہودی تا خوش نا مطابق عیسیٰ نے فوجی تا ڈو ٹی تس، تاکہ دافک
اووے صلیب آتقیو، کسفیو۔

عیسیٰ نا کسفنگ کے صلیب آتفنگ

(متی ۲۷: ۲۷-۳۲؛ مرقس ۱۵: ۲۱-۳۲؛ لوقا ۲۳: ۲۶-۲۳)

- ۱۷ فوجیک عیسیٰ نے دریر۔ ○ عیسیٰ تینا صلیب بیفینس۔ اوفک ہمو جاگہ غا سر مسر
 کہ عبرانی زبان ٹی وا جاگہ نے ”گلگتا“ پاریرہ، او وانا معنی اے ”مڈول نا جاگہ“۔ ○
- ۱۸ داڑے اوفک عیسیٰ نے صلیب آتفیر، نت ڈوتے ٹی تہ میخ خلگر۔ اوفک ارا پین
 بندرغ ہم صلیب آتفیر میخ خلگر، اسٹس عیسیٰ ناراست میکو گنڈ آ، ایلو چپی کو گنڈ آ،
 ۱۹ او عیسیٰ اوفتا نیام ٹی اسکہ۔ ○ پیلاٹس تختی سے آ لکھا، اووے عیسیٰ نا صلیب نازی
 ۲۰ آٹنگلے۔ تختی آ لکھوک اسکہ ”عیسیٰ ناصری، یہودی تا بادشاہ“۔ ○ سحازنگا یہودی
 او ایلو بندغاک داوے خوانار، اتے کہ واپتاک عبرانی، لاطینی او یوتانی زباناتے ٹی
 لکھوک اترہ، او جاگہ آراڑے کہ عیسیٰ صلیب آتفنگ اس شار آن خڑک اسکہ۔ ○
- ۲۱ بھلا اہامک پیلاٹس آن فریاد کریر، پاریر ”وا تختی نازی آ لکھہ کہ ”وا یہودی تا
 بادشاہ اے“۔ بائیدے دهن لکھہ کہ ”وا بندرغ دعویٰ کرینے کہ ”ای یہودی تا بادشاہ
 اٹ“۔ ○
- ۲۲ ولے پیلاٹس پارے ”انت کہ لکھنگانے، او بدل مَفک“۔ ○
- ۲۳ فوجی تا عیسیٰ نے صلیب آتفنگ آن پد، اوفک عیسیٰ نا گراتے چار بشخ کریر،
 او ہر فوجی نے اسہ بشخ بلا۔ اوفک عیسیٰ نا گوسے ہم ڈرفیر۔ وا گوس ہر جاگہ غان
 موغنگتوئیس، بلکہ لُح آن الیس شیف اسکان اسہ دسک اٹ موغنگاس۔ ○
- ۲۴ فوجیک اسہ پہ ایلو تو تینا پاریر ”داوے آرپنہ، بلکہ تیر شاغینہ، ہرین کہ وا ونا
 بشخ ٹی بریک“۔
- اوفک ہندن کریر کہ مقدسنگا کتاب ٹی لکھوکا پتاک صبح ثابت مسر۔ او ٹی
 لکھوک اے

”اوفک کنا گڑاتے تین پہ تین ٹی بشخ کیرہ،

او کنا گوس کے تیر شاغیرہ۔“

عیسیٰ نا صلیب نا رہی آ عیسیٰ نا لہم، عیسیٰ نا تاتہ، مریم مگد لینی، او مریم کہ او

کلو پاس نا زائفہ اسکہ، سلوک اترہ۔ عیسیٰ تینا لہم او کنا گنڈ آ ہرا۔ او تینا لہم

پارے ”لہم، اینو آن پد داوے تینا مار چاس۔“

ولدا او کئے پارے ”داوے تینا لہم چاس۔“

او دا کان پد عیسیٰ نا لہم کن تو کنا آرا ٹی رہینگا۔

۲۵

۲۶

۲۷

عیسیٰ نا کہنگ

(متی ۲۷: ۲۵-۲۶؛ مرقس ۱۵: ۲۳-۲۴؛ لوقا ۲۳: ۲۹-۳۰)

عیسیٰ چائسک کہ اونا دا دنیا ٹی بنگ نا مقصد پورہ مسونے۔ او مقدسنگا کتاب نا

پیشن گوہی نے پورہ کنگ کے پارے ”ای ماس اٹ“۔

ہموڑے اسہ رزائے ٹی خریدو انگور نا جوس اترہ۔ اسہ فوجی س اسپنجے، کہ دا

پہمہغان بار اسکہ، دا جوس ٹی پالیفے، داوے لئسے نازی آتھے او عیسیٰ نا گنڈ آ

مریفے۔

عیسیٰ دافے آن مچ گنگ، او پارے ”اسہ کنا کاریم خلاص مس۔“

اونا لچ شیف مس، او دا دنیاے اِلا۔

۲۸

۲۹

۳۰

عیسیٰ نا پالو ٹی ٹنگ کنگ

جہم ناوے آدیگر تو یہودی معتبر اک پیلٹس آپدی ہنار، اووے پارہ ”تینا

فوجی تے حکم ایتے کہ اوفک صلیب آتھو کا بند غانات تا ہڈاتے پرغیر، تاکہ اوفک

۳۱

ژو کہیر، او نن اوفتا لاشاٹے صلیبآتے آن دَرَفین، او دَفن کَنگ کین۔
 اوفک دا پَنتاٹے دا خاطر آن پاریر، آنتے کہ دا بروکا عبادت او آرام ناوے خاصنگا
 وے آسکہ، او اوفتا خوش آلویکہ کہ ہفتہ یعنی عبادت او آرام ناوے آ بندغاک
 صلیب نازی آ تفوک مریر۔

- ۳۲ فوجیک بَسُر او عیسیٰ نازی آ صلیب آ تفوکا ہر توماتا بندغانتا تا ہڈاٹے پرغار۔
- ۳۳ ولے آرا وخت آ اوفک عیسیٰ نانتا تا ہڈاٹے پرغنگ کے بَسُر، اوفک خنار کہ ”دا
 بندغ کسکونے“۔ دا خاطر آن اوفک عیسیٰ نانتا تا ہڈاٹے پرغٹویر۔ ولے اوفتے آن
 اسے فوجی س تینا نیزہ نے ولدا ہم عیسیٰ نا پالو ٹی خلک۔ اسے وار تو وتر او ویر لاش
 آن پیش تمار۔ او ای دا گڑاٹے تینا خنتے تو خنٹ، او وانا باروٹ گواہی تینگ ٹی
 اٹ تاکہ تم ہم عیسیٰ نازی آ ایمان تخیرے، آنتے کہ کنا گواہی راست اے، او
 یقین اے کہ ای دروغ تہیرہ۔ او عیسیٰ نا کہنگ آن پد تورات نا دا ہیبت صبح
 ثابت مس کہ ”اونا اسے ہڈس ہم پَنیک“۔ او مقدسنگا کتاب ٹی اسے پین جاگے آ
 دا ہم لکھوک اے کہ ”مخلوق پالو ٹی ٹنگ مروکا بندغ نا گنڈ آ ہریرہ“۔

عیسیٰ نا کفن او دفن

(متی ۲۷: ۵۷-۶۱؛ مرقس ۱۵: ۴۲-۴۷؛ لوقا ۲۳: ۵۰-۵۶)

- ۳۸ داکان پد یوسف، کہ آرتیہ شار آن بسوس او ڈکوئی اٹ عیسیٰ نازی آ ایمان
 تجاس آنتے کہ او بہووی معتبرآتے آن خولیسکہ، او پیلاٹس آ ہنا، اوڑان خواست
 کرے ”خواجہ، کنے اجازت ایقہ کہ ای عیسیٰ نا لاشے دیو۔“
 پیلاٹس اووے پارے ”نی لاشے وینگ کیسہ۔“
- ۳۹ یوسف لاشے بیفنگ کے ہنا۔ نیکدیمس، کہ او اولیکو وار نن نا وخت آ عیسیٰ
 تو یلنگ کے ہناس، یوسف تو عیسیٰ نا لاشے بیفنگ کے ہنا، او تین تو تقریباً

۳۰ سی او پیچ سیر عطر او لم پیفے۔ دا ارا بندغ عیسیٰ نالاشے بیفیر، یہودی تارواج
 نامطابق لاش آ عطر او لمتے خلک، اودے کفنے ٹی پیڑار او دفن کنگ کے تیار
 ۳۱ کریر۔ اراڑے کہ عیسیٰ تفننگا، کسفننگا، اوڑان خڑک باغس اسکہ، او اوڑے غار ڈولو
 ۳۲ قبرس ہم اسکہ، کہ او ٹی واسکان کس دفن کنگتویس۔ واک عیسیٰ نالاشے
 ہموڑے تجار، اتے کہ عبادت او آرام نادے شروع منگ نا وخت خڑک اسکہ، او دا
 غار ڈول آقبر ہم خڑک اسکہ۔ اوفک غار نابائے اسہ بھلو خلسے آٹ بند کریر۔

مریم نا پریشان منگ کہ ”غار ڈول آقبر خالی اے“
 (متی ۱۰:۲۸-۱۰:۲۸؛ مرقس ۱۶:۱-۱۶:۸؛ لوقا ۱۰:۲۲-۱۲)

۱ **ب** یکشمبے ناسوب کے بانگو نابانگ تو مریم مگدینی غار ڈولنگا قبر آ عیسیٰ اے
 ۲ ہرنگ کے ہنا۔ او خنا کہ غار نابا آن خل مر اسکہ۔ او زریسہ پطرس او کنے آ بس
 او ننے پارے ”خواجہ نالاشے غار ڈولنگا قبر آن کشانو، ورینو، او نن پینہ کہ اودے
 ارانگ ورینو“۔

۳ ای او پطرس زریسہ غار ڈولنگا قبر نا گنڈ آ ہنان۔ وے ای پطرس آن تیز
 ۴ نراٹ او اوڑان مست غار ڈولنگا قبر آ سر مست۔ ای غار ناتہ ٹی ہتویسٹ، بلکہ
 ۵ تینے ڈول کریٹ او غار ناتہ ٹی ہراٹ، او ہموڑے صرف کفنے خناٹ۔ واکان پد
 ۶ پطرس بس او سیدھا غار ڈولنگا قبر ناتہ ٹی ہنا۔ او کفنے او عیسیٰ ناکاٹم نازی آپیروکا
 ۷ پچے ہموڑے خنا۔ واپچ کفن تو تموک آلویکہ، بلکہ جتا مچ کنگاس، تجنگاس۔
 ۸ ولدا ای، کہ اولیکو وار سر موسٹ، غار ناتہ ٹی ہتویسٹ، واسہ غار ناتہ ٹی
 ہناٹ۔ ای ہم واگڑاتے خناٹ او ایمان تجاٹ کہ عیسیٰ ناکاٹم پیشن گوہی صبح
 ۹ ثابت مس کہ ”ای پدی زندہ مریوہ“۔ وے نن واسکان مقدسنگا کتاباتا پیشن
 ۱۰ گوہی تے پوہ متوین کہ ”او ضرور پدی زندہ مریک“۔ ولدا نن پدی اراغا ہنان،

ولے مریم مگدالینی ہموڑے سلیس۔

عیسیٰ نا مریم مگدالینی نا مون آ ظاہر مننگ

(متی ۹:۲۸-۱۰؛ مرقس ۹:۱۶-۱۱)

- ۱۱ مریم غار ڈولنگا قبر آ سلوک ہوغنگ ٹی اسکہ۔ او ہونیسہ تینے مچہ شیف کرے
 ۱۲ او غار ڈولنگا قبر نا تہہ ٹی ہرا۔ او خنا کہ ارا ملائک، پیون برف آن بار پچ بینوک،
 ٹولوک اترہ، ایسٹس عیسیٰ نا کاٹم نا گنڈ آن او ایلو نت تا گنڈ آن ٹولوک اسکہ،
 ۱۳ آراڑے کہ عیسیٰ نا لاش تجوک مسوس۔ او فک ہریفیر "نیازی، نی آنتے ہوغنگ
 ٹی اس؟"

او پارے "کنا خواجے درینو، او ای تپہ کہ اووے آرانگ درینو"۔

- ۱۳ ولدا او تینا مونے ہرسا او خنا کہ "عیسیٰ سلوک اے"، ولے او ورسٹ کتو کہ
 "وا عیسیٰ اے"۔

- ۱۵ عیسیٰ اوڑان ہریفے "ایڑ، نی آنتے ہوغنگ ٹی اس، او ویرے پٹنگ ٹی اس؟"
 مریم سوچ کرے کہ "شاید دا باغ نا مالی اے"، او اووے پارے "خواجہ، آگہ نی
 داکان لاش درینس، کنے پا، کہ آراڑے تجاؤس تہ، تاکہ ای کاو، اووے بیفیو۔"
 ۱۶ عیسیٰ اووے پارے "مریم"۔

مریم اسہ وار تو اونا مون نا گنڈ آ ہرا، پارے "ربونی، دانی اس؟"

عبرانی زبان ٹی "ربونی" نا معنی اے "خوائفوکا"۔

- ۱۷ عیسیٰ اووے پارے "کن تو لچپہ۔ ای دایسکان تینا باوہ غا ہنتٹ۔ ولے نی کنا
 زی آ ایمان تجوکاتے آہنگ، او اوفتے پا "ای تینا باوہ غا ہنگ کے تیار اٹ۔ دھن
 کہ او کنا باوہ او خدا اے، ہنڈن او ثا باوہ او خدا اے۔"

- ۱۸ دا پتاتے ہنگ آن پد مریم پدی ایمان تجوکاتے آہنا، اوفتے پارے کہ "ای

خواجه عیسیٰ نے خنٹ۔

او آرا پیتاتے کہ خواجه عیسیٰ اوڑتو کریس، اوفتے پارے۔

عیسیٰ نا خاصینگا شاگرداتا مون آ ظاہر مننگ

(متی ۱۶: ۲۸-۲۰؛ مرقس ۱۶: ۱۶-۱۸، لوقا ۲۴: ۲۶-۲۹)

ہندا یکشمبے نا شام نا وخت آسکہ کہ عیسیٰ نا خاصینگا شاگرداک اسہ کمرہ سے ٹی
آرہ، اوفک خویلی نا او تہہ نا دروازہ غاتے بلٹ کریسر، آتے کہ اوفک یہودی
معتبرانے آن خولیسرہ۔ عیسیٰ اسہ وار تو اوفتا نیام ٹی بس، اوفتے پارے ”ٹھے آ
پریشانی بف۔“

دا پیتاتے پانگ آن پد او تینا پالو او ڈوتا پاتے اوفتے نشان تس۔ عیسیٰ نا
خنگ آن پد شاگرداک بھاز خوش مسر۔ عیسیٰ اوفتے اسہ کا ولدا پارے ”ٹھے آ
پریشانی بف۔ دهن کہ کنا باوہ خدا کنے دا دنیا نا مخلوق نامت کے راہی کرینے،
ہندن ای ٹھے راہی کیوہ۔“

ولدا عیسیٰ اوفتے آچف کرے، پارے ”ہلبو، خدا نا پانگا روح نا طاقت ٹھے آ
بس۔“ او اسہ خدا ٹھے طاقت تسونے۔ اگر ٹم کسے پارے کہ ”نا گناہک معاف مسر“،
تو خدا ہم اونا گناہتے معاف کیک۔ اگر ٹم کسے نا گناہتے معاف کپیرے، تو خدا
ہم اونا گناہتے معاف کپک۔“

عیسیٰ نا توما او ایلو شاگرداتے تو ملینگ

عیسیٰ نا اسہ خاصو شاگردوس، کہ پن تہ توما آسکہ، او دوستی آٹ اووے ”جاڑ“

پاریرہ، عیسیٰ نا شاگرداتا مون آ ظاہر منگ نا وخت آ موجود آویکہ۔ ایلو خاصینگا

- شاگرداڪ اوڙے پاریر ”نن خواجه عیسیٰ خنائن“۔
 وڙے توڙا اوڙتے پارے ”همو وخت اسڪان ڪه ابي مڃ او ڀيڻا نشانائے اونا پالو او
 ڏوتے آتینڈ خنتڻ، او ڏو خلتڻ، ڪنے یقین بڻڪ“۔
 ۲۶ اسه هفتے سے آن پڊ خاصنگا شاگرداڪ اسه ڪا ولدا اسه ڪو ٺھي سے ٺي مڃ مسر او
 دروازه ڄاتے بلڻ ڪریسر۔ توڙا اوڙتے تو اوار اسڪه۔ دروازه ڄاڪ بلڻ اتره، وڙے عیسیٰ
 اوڙتا نیام ٺي اسه وار تو بس، او پارے ”نمے آپریشانی بڻ“۔
 ۲۷ ولدا عیسیٰ توڙا پارے ”برڪ، تینا ڏوتے ڪنا ڏوتے آتڃ، او ڪنا پالو آتڃ،
 هر۔ شك تجپه، ڪنا زری آ ایمان تڃ۔“
 ۲۸ توڙا اوڙے پارے ”ني ڪنا خواجه او خدا اس“۔
 ۲۹ عیسیٰ اوڙے پارے ”ني دا خاطر آن ایمان تجاس ڪه ني ڪنے خناس؟ وڙے همو
 بند ڄاڪ اخس خوش قسمت او ڪه بغير خنگ آن ڪنا زری آ ایمان تجیره۔“

دا ڪتاب نا مقصد

- ۳۰ عیسیٰ تینا شاگرداڻا مون آ پین بهاز معجزه هم نشان تیس، آرافڪ ڪه دا ڪتاب
 ۳۱ ٺي لکھنگتو۔ ۰ ولدا هم دا ڪتاب ٺي گراس معجزه ڄاتا باروڻ لکھنگانے تا ڪه نم ایمان
 تجیره ڪه عیسیٰ خدا نا مقرر ڪرو ڪا او مار اے، او اونا زری آ ایمان تجنگ نا وجه ڄان
 نم همیشہ نا زندگی نئے حاصل ڪیرے۔ ۰

عیسیٰ نا مسیٽ میڪو وار شاگرداڻا مون آ ظاہر مننگ

- ۱ **ب** ڊاڪان پڊ اسه وارس ولدا عیسیٰ تینا شاگرداڻا مون آ جھیل تبریاس نا ڪناره ڄا
 ۲ ظاہر مس۔ قصه ڏهن اے، ۰ ڪه پطرس، توڙا ڪه او ”جاڙ“ پاننگا ڪه، تنن ایمل ڪه گلیل

۳ صوبہ ناقانا شار نارہنگوکوس اسکہ، ای او کنا ایلم یعقوب، او ایرا پین شاگرد او ار
آسنہ ○ پطرس نئے پارے ”ای مچی ہلنگ کے کاوہ۔“

۴ نن پارین ”نن ہم نے تو برینہ۔“

۵ نن گل کشتی ٹی مچی ہلنگ کے ہنن، ولے دا نن درست آن بچ ہلنگ
کتوین ○ سوب نا وخت آ عیسیٰ کنارہ غا سلیس، ولے نن اووے درست کتوین کہ
”دا عیسیٰ اے“ ○ ولدا عیسیٰ نئے آن ہریفے ”ورناک، گراس مچی ہلکنورے یا نہ؟“
نن جواب تسن ”آغا۔ اسٹس ہم ہلتنن۔“ ○

۶ عیسیٰ نئے پارے ”تینا جالے کشتی ناراست میکو گنڈ آ خبو۔ گراس مچی تے
ہلیرے۔“

۷ نن ہندن کرین کہ جالے کشتی نا وخت آن چلنگ کتوین، آتے کہ جال ٹی
بھاز مچی آثرہ ○ ای پطرسے پاریت ”دا خواجہ اے۔“

۸ آرا وخت آپطرس ہنگ کہ ”دا خواجہ اے“، او زو زو بنین نازی آگوسے تینا
پینا، او تینے ویر ٹی پے، او عیسیٰ نا گنڈ آتار خلیسہ ہنا ○ ولے نن ایلو شاگرداک
کشتی ٹی کنارہ نا گنڈ آہنان۔ نن مچی تے کشتی ٹی تھو یسٹن، بلکہ نن جالے چکیسہ
۹ کنارہ نا گنڈ آہیسٹن، آتے کہ نن کنارہ غان تقریباً صد گز مر آسنہ ○ آرا وخت آن نن
کنارہ غا سر مسن نن خاخرس خنان کہ اونازی آ مچی س ہسٹنگ ٹی اسکہ او خاخرنا
۱۰ رہی آ گراس ایرغ تخوک آثرہ ○ عیسیٰ نئے پارے ”واسہ نا ہلوکا مچی تے آن گراس
آتہو، کہ ہسین تا۔“ ○

۱۱ پطرس کشتی نا گنڈ آہنا، او بھلا مچی تے آن پڑ جالے چکیسہ کنارہ غا ہیس۔ او

۱۲ ٹی یک صد پنجا او سے (۱۵۳) مچی آثرہ، ولے ولدا ہم جال آرنگتو یسٹن ○

۱۳ نئے آن کسے ہمت متو کہ ہریفین ”نی ویر اس؟“، آتے کہ نن چائسنہ کہ ”دا
خواجہ عیسیٰ اے۔“ عیسیٰ نئے پارے ”پہو، ایرغ گمبو۔“ ○

۱۴ واکان پد عیسیٰ مچہ مون آہس، ایرغے او مچی تے پیفے، او نئے گینگ کے تس ○

۱۴ عیسیٰ نائینا پدی زندہ منگ آن پد و امیٹ میکو وار اسکہ کہ او ننا مون آظاہر مس۔

عیسیٰ نا پطرس تو مسہ وار سوال او جواب

۱۵ آرا وخت آنن ایرغ گنگن، عیسیٰ پطرس آن ہریفے ”پطرس، یوحنا نامار، نی کن تو ایلو فتنے آن زیاست محبت کیسہ؟“
پطرس جواب تس، پارے ”آؤ، خواجہ۔ نی داہیتے جوان چاسہ کہ ای نے بھاز دوست توریوہ۔“

عیسیٰ اودے پارے ”کنازی آایمان تجوکاتا خیالے تج، دهن کہ اسہ شوائس سوراتا خیالے تج۔“

۱۶ عیسیٰ اسہ کا ولدا اوران ہریفے ”یوحنا نامار، پطرس، نی کن تو بھاز محبت کیسہ؟“

پطرس جواب تس، پارے ”آؤ، خواجہ۔ ای نے بھاز دوست توریوہ، او نی ہم داہیتے جوان چاسہ۔“

عیسیٰ اودے پارے ”کنازی آایمان تجوکاتا خیالے تج، دهن کہ اسہ شوائس میلتا خیالے تج۔“

۱۷ عیسیٰ ولدا امیٹ میکو وار پطرس آن ہریفے ”پطرس، یوحنا نامار، نی کن تو بھاز محبت کیسہ؟“

پطرس افسوس مس، اتنے کہ عیسیٰ اسہ ہیتے کہ ”نی کن تو محبت کیسہ؟“ مسہ وار اوران ہریفیس۔ پطرس جواب تس پارے ”خواجہ، نی گل ہیتاتے جوان چاسہ، او داہم چاسہ کہ ای نے بھاز دوست توریوہ۔“

عیسیٰ اودے پارے ”کنازی آایمان تجوکاتا خیالے تج، دهن کہ اسہ شوائس میلتا خیالے تج۔“ او ای نے راست پاننگ ٹی اٹ، کہ ورنائی ٹی آرانگ کہ نا

خوش مرے، نی پئنگ کیسہ۔ ولے آرا وخت آپیر مریسہ، کس نا ڈوتے تفک، او
ہمو جاگہ غا دیک، آراڑے کہ نا خوش افک۔ ۰

عیسیٰ نا ہیست نا پائنگ نا مقصد وا اسکہ کہ ”پیری ٹی نی کئے آن بار کسفلیسہ،
او دا طریقہ آٹ خدا نا عزت بزز آمریک۔“

ولدا عیسیٰ پطرے پارے ”کن تو برک۔“ ۰

عیسیٰ او اونا دوستنگا شاگرد

پطرس تینا مونے ہرسا او تینا پد آکے خنا۔ اہی ہم گرواٹ کہ عیسیٰ غان
بچائینگ نا عید نا دے آراغ کینگ نا وخت آہر یفیٹ ”خواجہ، نے تو دید غداری

کیک؟“ ۰ پطرس عیسیٰ غان ہریفے ”خواجہ، دانا باروٹ نا آنت خیال اے؟“ ۰

عیسیٰ او دے پارے ”اگہ کنا خوش اے، گڑا اہی داوے تینا پدی پئنگ اسکان
زندہ تخانہ، نا اوڑ تو بچ کاریم اف۔ کن تو برک۔“ ۰

عیسیٰ نا دا پتاتے پائنگ آن پد ایلو عیسیٰ نازی آلیمان تھوکاتے ٹی مشہور مس
کہ ”دا بندغ کسپک۔“ ولے عیسیٰ نا پائنگ نا معنی دا آلویکہ کہ ”دا شاگرد کسپک۔“

بلکہ او دا پارے ”اگہ کنا خوش اے، گڑا دا بندغے ہمو وخت اسکان زندہ تخانہ، کہ
اہی پدی بسٹہ۔ تم دا ہیست نا باروٹ پدیشان مقبو۔“ ۰

دا اہی اسٹہ کہ عیسیٰ نا باروٹ دا گل پتاتے لکھائٹ او گواہی تسوٹ، او دا
کتا بے خوائنگ آن پد ایلو ایمان تھوکاک ہم چارہ کہ کنا گواہیک راست او۔ ۰

دا کاریمتے آن علاوہ عیسیٰ پین بھاز کاریم ہم کرے۔ اگہ بندغاک ٹولیر، اونا
گل قصہ غاتے لکھینگ شروع کیر، تو کنا خیال ٹی دنیا ٹی داخ جاگہ اف کہ دا کتاباک

تھنگیر۔ ۰